

PRIJEDLOG

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11, 119/14 i 93/16) i članka 42. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, broj 78/15), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2017. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2016. godinu, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo financija aktom, klase: 043-01/16-01/258, urbroja: 513-08-03-17-26, od 28. rujna 2017. godine.

2. Na temelju Objedinjenog godišnjeg izvješća iz točke 1. ovoga Zaključka, u cilju daljnjeg jačanja i razvoja sustava unutarnjih kontrola, zadužuju se:

2.1. Ministarstvo financija da zaključno do 31. prosinca 2017. godine pripremi izmjene i dopune podzakonske regulative iz područja proračunskog računovodstva i izvještavanja kako slijedi:

a) Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15 i 87/16) izmijeniti i dopuniti na način da se propiše obveza izdvojenog praćenja podataka o sudskim sporovima u okviru računskog plana i analitičkih evidencija

b) Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17) izmijeniti i dopuniti na način da se propiše obveza izdvojenog praćenja podataka o sudskim sporovima u posebnoj tablici kao dijela Bilješki uz financijske izvještaje s obveznim podacima o: popisu sporova u tijeku, sažetom opisu prirode spora, procjeni financijskog učinka koji može proizaći iz sudskog spora kao obveza ili imovina, te procijenjenom vremenu odljeva ili priljeva sredstava

c) Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine, broj 24/13) izmijeniti i dopuniti na način da se propiše obveza da se polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna sastavljaju i prema izvorima financiranja.

2.2. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture da zaključno do 31. prosinca 2017. godine u suradnji sa županijama potpiše sporazum kojim će se urediti nadležnosti između Ministarstva i županija u vezi obračuna i naplate naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici jahti i brodice, za koje razrez i obračun radi Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, a mjere za naplatu prihoda poduzimaju županije.

2.3. Ministarstvo poljoprivrede da zaključno do 31. prosinca 2017. godine propiše rok u kojem su jedinice lokalne samouprave u obvezi podnijeti godišnji izvještaj za 2017. godinu Ministarstvu poljoprivrede o utrošku namjenskih prihoda po osnovi lovozakupnine, prihoda od koncesija na pravo na lov, prihoda od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, te prihoda od prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko.

2.4. Unutarnja revizija u korisnicima proračuna na državnoj i lokalnoj razini koji imaju uvjetno mišljenje Državnog ureda za reviziju izraženo u 2016. godini, a koje se odnosi na financijske izvještaje i poslovanje korisnika proračuna za 2015. godinu, imaju povećanje dospjelih potraživanja i/ili obveza u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu, da u okviru godišnjih planova unutarnje revizije za 2018. godinu procijeni rizike u području upravljanja prihodima i obvezama, te sukladno tome provede revizije funkcionalnosti sustava unutarnjih kontrola u navedenim područjima.

3. Zadužuje se Ministarstvo financija da o ovom Zaključku obavijesti sve korisnike proračuna Republike Hrvatske koji imaju obvezu provođenja aktivnosti iz ovoga Zaključka.

4. Zadužuje se Ministarstvo financija da izvijesti Vladu Republike Hrvatske o provedbi aktivnosti iz ovoga Zaključka prilikom podnošenja Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2017. godinu.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

1) Obveza izrade Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Objedinjeno godišnje izvješće) proizlazi iz članka 41. stavka 2. točke f) Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, broj 78/15).

Nacrt Objedinjenog godišnjeg izvješća za 2016. je izrađen u kolovozu 2017. nakon čega je upućen na očitovanje korisnicima proračuna. Po zaprimljenim očitovanjima Nacrt Objedinjenog godišnjeg izvješća za 2016. je usuglašen u rujnu 2017. Vijeće za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru je sukladno članku 42. stavku 2. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru raspravilo nacrt Objedinjenog godišnjeg izvješća, nakon čega ga je odobrio ministar financija.

2) Ministarstvo financija izradilo je Objedinjeno godišnje izvješće za 2016. na temelju analize Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2016. i Mišljenja unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2016., te na temelju obavljenih aktivnosti vezanih uz provedbu koordinacije razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Objedinjeno godišnje izvješće za 2016. uzima u obzir i informacije o slabostima sustava unutarnjih kontrola iz Izvješća o radu Državnog ureda za reviziju za 2016. u kojem su sadržane informacije o mišljenjima Državnog ureda za reviziju iz revizija obavljenih u 2016., a koje se odnose na financijske izvještaje i poslovanje korisnika proračuna za 2015.

3) Rezultati analize obavljene samoprocjene sustava unutarnjih kontrola i preporuka unutarnje revizije te informacije o sustavima unutarnjih kontrola utvrđene kroz obavljene revizije od strane Državnog ureda za reviziju tijekom 2016. ukazuju na slabosti kod dijela korisnika proračuna vezano za evidencije i praćenje podataka o sudskim sporovima te izvještavanje o izvršenju proračuna koje je potrebno sustavno rješavati izmjenama i dopune podzakonske regulative u području proračunskog računovodstva i izvještavanja. Nadalje, potrebna je bolja koordinacija aktivnosti između ministarstava i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kada su isti zajednički uključeni u proces naplate određenih naknada, odnosno prihoda i praćenja njihovog namjenskog korištenja. Također je potrebno aktivnije uključivanje jedinica za unutarnju reviziju u institucijama koje imaju uvjetno mišljenje Državnog ureda za reviziju i trendove povećanja dospjelih potraživanja i/ili obveza u revidiranje funkcionalnosti sustava unutarnjih kontrola u područjima upravljanja приходima i obvezama.

4) U svrhu ispunjavanja gore navedenih obveza predlaže se Vladi Republike Hrvatske donošenje predmetnog Zaključka.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo financija

Objedinjeno godišnje izvješće
o sustavu unutarnjih kontrola u
javnom sektoru
Republike Hrvatske
za 2016.

Zagreb, rujan 2017.

Sadržaj

1. UVOD	2
1.1. Zakonska osnova za izradu Objedinjenog godišnjeg izvješća	2
1.2. Svrha Objedinjenog godišnjeg izvješća	2
1.3. Podloga za izradu i obuhvat Objedinjenog godišnjeg izvješća	2
2. STANJE SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA ZA 2016.	4
2.1. Analiza Upitnika o fiskalnoj odgovornosti	5
2.1.1. Državna razina (ministarstva, državni uredi i ostali razdjeli)	7
2.1.2. Lokalna i područna (regionalna) razina	13
2.1.3. Sažetak rezultata samoprocjene i mjere za unaprjeđenje	19
2.2. Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola u 2016.	21
2.2.1. Obavljene unutarnje revizije u 2016.	22
2.2.2. Rezultati obavljenih unutarnjih revizija u 2016.	23
2.3. Stanje sustava unutarnjih kontrola - Izvješće Državnog ureda za reviziju za 2016.	27
3. ORGANIZACIJSKI PREDUVJETI ZA RAZVOJ SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA	32
3.1. Organizacijska uspostava i kapaciteti jedinica za financije	32
3.2. Organizacijska uspostava i kapaciteti unutarnje revizije	34
4. AKTIVNOSTI SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE	38
5. ZAKLJUČAK	42
6. PRILOZI	
1. Status Izjava o fiskalnoj odgovornosti i mišljenja DUR-a u 2016. po korisnicima proračuna	
2. Pregled korisnika proračuna i uočenih slabosti i nepravilnosti po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti	
3. Rezultati i učinci provedbe revizijskih preporuka tijekom 2016.	
4. Popis tablica i grafikona	

1. UVOD

Ministarstvo financija, ustrojstvena jedinica nadležna za harmonizaciju aktivnosti razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru (u daljnjem tekstu: Središnja harmonizacijska jedinica) je temeljem Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru¹ (u daljnjem tekstu: Zakon) zadužena za izradu objedinjenoga godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (u daljnjem tekstu: Objedinjeno godišnje izvješće).

Objedinjeno godišnje izvješće prikazuje stanje sustava unutarnjih kontrola kod korisnika proračuna državne i lokalne razine.

Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja dobrog financijskog upravljanja u javnom sektoru, u cilju usmjeravanja i kontroliranja financijskih učinaka poslovanja na način da podrže realizaciju ciljeva te da se sredstva troše na zakonit, pravilan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način.

Za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola odgovorni su čelnici proračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: čelnici korisnika proračuna).

Zbog svoje složenosti, sustavi unutarnjih kontrola zahtijevaju kontinuirano praćenje i procjenu njihove adekvatnosti i funkcionalnosti koja se provodi kroz samoprocjenu sustava od strane rukovodstva te aktivnosti unutarnje i vanjske revizije. Na temelju navedenog, sagledan je stupanj razvoja sustava unutarnjih kontrola u 2016. te su u Objedinjenom godišnjem izvješću predložene mjere za njegov daljnji razvoj.

1.1. Zakonska osnova za izradu Objedinjenog godišnjeg izvješća

Sukladno članku 42. Zakona, Objedinjeno godišnje izvješće je izrađeno na temelju analize Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i Mišljenja unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini, a koja se dostavljaju Ministarstvu financija te na temelju obavljenih aktivnosti vezano uz provedbu koordinacije razvoja sustava unutarnjih kontrola, za koje je zadužena Središnja harmonizacijska jedinica.

1.2. Svrha Objedinjenog godišnjeg izvješća

Objedinjeno godišnje izvješće sastavlja se u svrhu cjelovitog sagledavanja stupnja razvoja unutarnjih kontrola te izvještavanja Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada RH) i drugih dionika o aktivnostima koje su provedene u izvještajnom razdoblju te radi utvrđivanja aktivnosti za daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i unutarnje revizije.

1.3. Podloga za izradu i obuhvat Objedinjenog godišnjeg izvješća

Objedinjeno godišnje izvješće za 2016. izrađeno je na temelju analize Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2016. koje su dostavljene Ministarstvu financija, a koje uključuju Izjave o fiskalnoj odgovornosti za:

- ministarstva i korisnike proračuna razine razdjela organizacijske klasifikacije
- županije
- gradove
- općine.

¹ Narodne novine, br.78/15

Izjavu o fiskalnoj odgovornosti podnose čelnici korisnika proračuna, a ona predstavlja instrument samoprocjene sustava unutarnjih kontrola koja se daje na temelju:

- samoprocjene kroz Upitnik o fiskalnoj odgovornosti
- raspoloživih informacija o radu korisnika proračuna
- rezultata rada unutarnje revizije koji su sadržani u Mišljenju unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u izvještajnoj godini
- rezultata vanjske revizije
- vlastite procjene.

Kao i prethodne godine, Ministarstvu financija je za 2016. Izjavu dostavilo svih 612 obveznika, na način prikazan u sljedećoj tablici.

Tablica broj 1: Pregled broja obveznika dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. Ministarstvu financija i broj obveznika koji su dostavili Izjavu

Korisnici proračuna	Broj obveznika dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija	Broj obveznika koji su dostavili Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija
1	2	3
Državna razina	36	36
Lokalna razina	576	576
Ukupno	612	612

Korisnici proračuna te trgovačka društva i druge pravne osobe u nadležnosti ministarstava/razdjela odnosno županija, gradova i općina Izjavu o fiskalnoj odgovornosti dostavljaju svojim nadležnim proračunima i nisu predmet analize ovog Objedinjenog godišnjeg izvješća.

Osim informacija iz Izjava o fiskalnoj odgovornosti, za potrebe izrade ovog Objedinjenog godišnjeg izvješća korištene su i informacije iz raspoloživih izvješća Državnog ureda za reviziju u kojima su također sadržane informacije o uočenim slabostima u sustavu unutarnjih kontrola u upravljanju proračunskim ciklusom. U obzir je uzeto Izvješće o radu Državnog ureda za reviziju za 2016.² u kojem su sadržane informacije o mišljenjima Državnog ureda za reviziju iz revizija obavljenih u 2016., a koje se odnose na financijske izvještaje i poslovanje korisnika proračuna za 2015. Naloga i preporuke dane u izvješćima Državnog ureda za reviziju, korisnici proračuna trebali su koristiti kod samoprocjene sustava unutarnjih kontrola u područjima u kojima su nepravilnosti i propusti utvrđeni.

Pregled statusa Izjava o fiskalnoj odgovornosti i mišljenja Državnog ureda za reviziju u 2016. po korisnicima proračuna koji su predmet ovog izvješća sadržan je u Prilogu broj 1.

² http://www.revizija.hr/datastore/filestore/85/izvjescje_o_radu_za_2016.pdf

2. STANJE SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA ZA 2016.

Sustavi unutarnjih kontrola uspostavljaju se i razvijaju radi osiguranja dobrog financijskog upravljanja u javnom sektoru. U funkciji su usmjeravanja i kontroliranja financijskih učinaka poslovanja na način da podrže realizaciju ciljeva, a da se sredstva pri tome troše na zakonit, pravilan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način. Također, svrha sustava je osigurati pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih izvještaja, te zaštititi sredstva od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem. Za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola odgovorni su čelnici korisnika proračuna.

Zbog svoje složenosti sustavi unutarnjih kontrola zahtijevaju praćenje i procjenu njihove adekvatnosti i funkcionalnosti kroz:

- samoprocjenu sustava koju provodi rukovodstvo
- aktivnosti unutarnje revizije
- aktivnosti vanjske revizije.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je godišnja izjava kojom čelnik korisnika proračuna potvrđuje da je u radu osigurao zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola.

Ukoliko kroz postupak samoprocjene i procjene sustava unutarnjih kontrola nisu uočene slabosti i nepravilnosti čelnik korisnika proračuna podnosi Izjavu – prilog 1a (Izjava 1a). U slučaju uočenih slabosti i nepravilnosti čelnik korisnika proračuna podnosi Izjavu – prilog 1b (Izjava 1b) te je u tom slučaju potrebno izraditi i Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti.

Broj Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2016. bez uočenih slabosti i nepravilnosti (Izjava 1a) i Izjava s uočenim slabostima i nepravilnostima (Izjava 1b) prikazan je u Tablici broj 2.

Tablica broj 2: Broj zaprimljenih Izjava 1a i Izjava 1b u 2016. te udio Izjava 1b u odnosu na ukupan broj Izjava o fiskalnoj odgovornosti u 2016.

Korisnici proračuna	Broj obveznika koji su dostavili Izjavu	Od ukupno dostavljenih Izjava		Udio Izjava 1b u odnosu na ukupan broj Izjava (u%)
		Broj Izjava bez uočenih slabosti i nepravilnosti (Izjava 1a) ³	Broj Izjava s uočenim slabostima i nepravilnostima (Izjava 1b)	
1	2	3	4	5 (4/2x100)
Državna razina				
Ministarstva ⁴	20	8	12	60
Središnji državni uredi ⁵	5	3	2	40
Ostali razdjeli ⁶	11	7	4	36
Državna razina-ukupno	36	18	18	50
Lokalna razina				
Županije	20	7	13	65
Gradovi	128	22	106	83
Općine	428	88	340	79
Lokalna razina-ukupno	576	117	459	79
Sveukupno	612	135	477	78

³ U 2016. godini primopredaju vlasti imalo je 19 korisnika na državnoj i 16 korisnika na lokalnoj razini te su se za potrebe ove tablice uzele u obzir Izjave o fiskalnoj odgovornosti koje su obuhvatile razdoblje do 31. prosinca 2016.

⁴ Nakon parlamentarnih izbora Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 93/16 i 104/16) osnovano je Ministarstvo državne imovine, a ukinuto *Ministarstvo poduzetništva i obrta* koje statutarnom promjenom djeluje unutar *Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta*

⁵ *Središnji državni ured za šport* te *Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva osnovani su* u listopadu 2016. sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 93/16 i 104/16), a *Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom* u studenome 2016. statutarnom promjenom postaje ministarstvo

⁶ Podaci vezani uz ostale razdjelje ne obuhvaćaju korisnike proračuna koji su izravno odgovorni Hrvatskom saboru odnosno koji Izjavu o fiskalnoj odgovornosti i priloge dostavljaju Hrvatskom saboru uz godišnje izvješće o radu

Od ukupno zaprimljenih 612 Izjava o fiskalnoj odgovornosti, njih 135 ili 22% čine Izjave 1a, a 477 ili 78% su Izjave 1b.

Najveći udio Izjava 1b u odnosu na ukupan broj Izjava o fiskalnoj odgovornosti kao i prethodne godine je na razini gradova (83%), zatim općina (79%) i županija (65%), a potom kod ministarstava (60%). Najmanje slabosti i nepravilnosti utvrdili su ostali korisnici državnog proračuna razine razdjela (36%).

U 2016. u odnosu na prethodnu godinu trideset (30) korisnika proračuna više dalo je Izjavu 1a, što je za 5% više nego prethodne godine. Unatoč tome što je u 2016. u odnosu na 2015. godinu došlo do povećanja broja Izjava 1a te je samim time udio Izjava 1b u ukupnom broju dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti smanjen (na 78% u 2016. u odnosu na 83% iz 2015.) i dalje je prisutan veliki broj Izjava 1b, što potvrđuje tablica u nastavku.

Tablica broj 3: Pregled broja Izjava 1a i Izjava 1b po korisnicima proračuna za 2015. i 2016.

Korisnici proračuna	Broj Izjava 1a		Broj Izjava 1b	
	2015.	2016.	2015.	2016.
Državna razina				
Ministarstva	10	8	10	12
Središnji državni uredi	2	3	2	2
Ostali razdjeli	8	7	3	4
Državna razina - ukupno	20	18	15	18
Lokalna razina				
Županije	4	7	16	13
Gradovi	16	22	112	106
Općine	65	88	363	340
Lokalna razina - ukupno	85	117	491	459
Sveukupno	105	135	506	477

2.1. Analiza Upitnika o fiskalnoj odgovornosti

Upitnik o fiskalnoj odgovornosti sadrži 75 pitanja koja se odnose na područja planiranja i izvršavanja proračuna/financijskog plana, računovodstvo, javnu nabavu te izvještavanje i ostalo. Struktura odgovora po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti prikazana je u Tablici broj 4 i na grafikonima od broja 1 do 5.

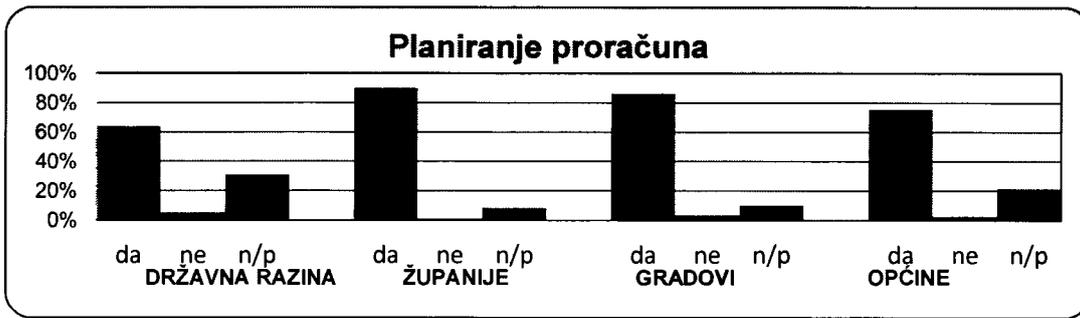
Tablica broj 4: Struktura odgovora po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u 2016. za razine korisnika proračuna

Područje iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti	Struktura danih odgovora u %											
	Državna razina			Županije			Gradovi			Općine		
	DA	NE ⁷	n/p ⁸	DA	NE	n/p	DA	NE	n/p	DA	NE	n/p
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Planiranje proračuna/financijskog plana	64	5	31	90	1	9	86	4	10	75	3	22
Izvršavanje proračuna/financijskog plana	77	2	21	93	5	2	87	8	5	80	8	12
Javna nabava	74	1	25	94	1	5	83	1	16	60	2	38
Računovodstvo	94	1	5	97	2	1	95	3	2	92	3	5
Izvještavanje i ostalo	49	7	44	96	4	0	84	6	10	60	4	36

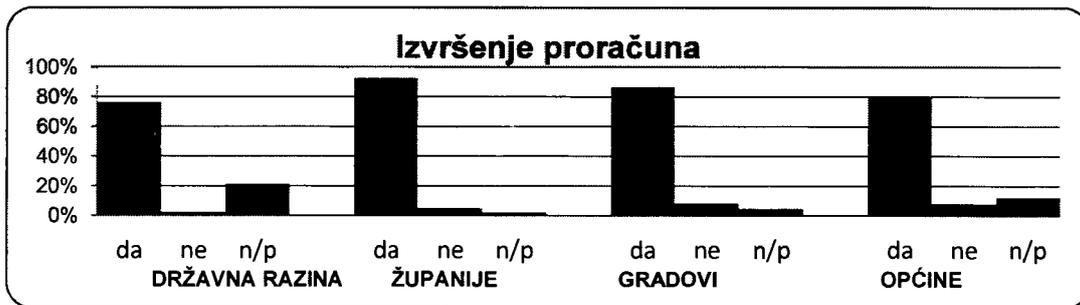
⁷ Ovaj postotak uključuje odgovore NE i djelomično

⁸ „n/p“ – nije primjenjivo

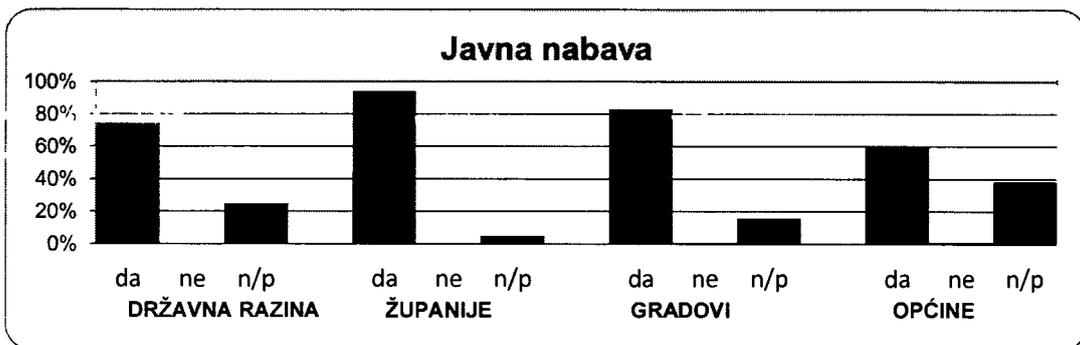
Grafikon broj 1: Struktura odgovora u području planiranja proračuna, prema razinama korisnika proračuna

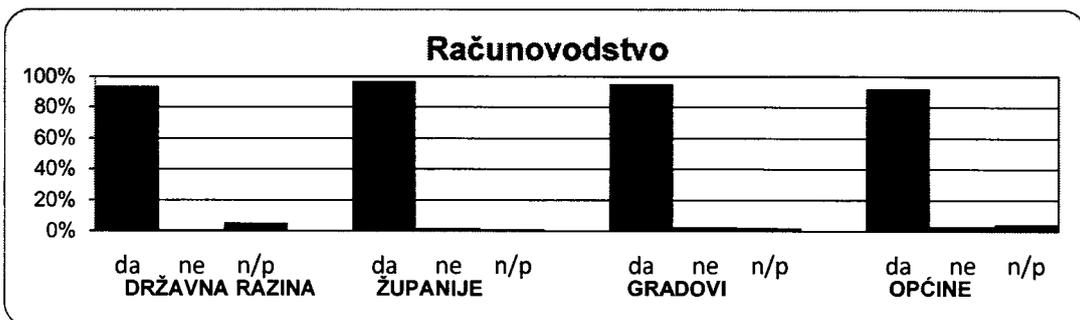
Grafikon broj 2: Struktura odgovora u području izvršavanja proračuna, prema razinama korisnika proračuna

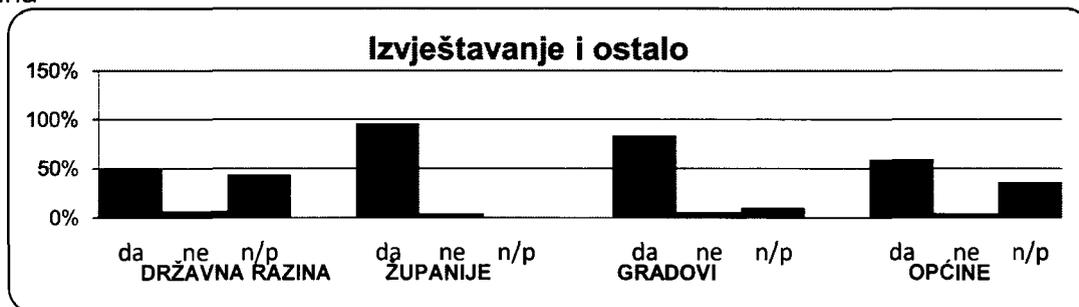
Grafikon broj 3: Struktura odgovora u području javne nabave, prema razinama korisnika proračuna

Grafikon broj 4: Struktura odgovora u području računovodstva, prema razinama korisnika proračuna

Grafikon broj 5: Struktura odgovora u području izvještavanja, prema razinama korisnika proračuna

Slijedom prikazane strukture odgovora vidljivo je da su u svim područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti (planiranje, izvršavanje proračuna, javna nabava, računovodstvo te izvještavanje i ostalo) u najvećem postotku zastupljeni odgovori „Da“ za sve razine korisnika proračuna. Unatoč tome što je najveći postotak odgovora „Da“, odgovori „Ne“ ukazuju da još ima značajnih slabosti, odnosno prostora za unaprjeđenje sustava unutarnjih kontrola, o čemu se više pojašnjava u točki 2.1.1. za državnu razinu, odnosno za lokalnu razinu u točki 2.1.2. ovoga poglavlja.

Od 477 korisnika proračuna koji su dostavili Izjavu 1b, čak **434 korisnika proračuna ili 91% je** kroz obavljenju samoprocjenu **uočilo slabosti i nepravilnosti u području izvršavanja proračuna**, a njih **184 ili 38% u području računovodstva**.

Tablica broj 5: Pregled broja korisnika proračuna koji su prema područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti uočili slabosti i nepravilnosti

Korisnici proračuna	Područja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti				
	Planiranje proračuna	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Državna razina	9	11	3	5	7
Županije	2	12	2	5	5
Gradovi	22	97	12	37	42
Općine	62	314	58	137	99
Ukupno:	95	434	75	184	153

Detaljnije analize odgovora pokazuju da je dio korisnika proračuna koristio oznaku „n/p“ i za pitanja na koja je trebalo odgovoriti „Da“ ili „Ne“ pa će takvi korisnici biti dio posebne provjere primjene sustava unutarnjih kontrola koju provodi Ministarstvo financija.

2.1.1. Državna razina (ministarstva, državni uredi i ostali razdjeli)

Na državnoj razini u odnosu na prethodnu godinu smanjen je broj utvrđenih slabosti u području javne nabave, računovodstva i izvještavanja, a povećan je u područjima planiranja i izvršavanja proračuna odnosno financijskog plana, što se vidi iz sljedeće tablice.

Tablica broj 6: Pregled ukupnog broja utvrđenih slabosti za državnu razinu po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2015. i 2016. godinu

Broj utvrđenih slabosti za državnu razinu po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti										
Korisnik proračuna	Planiranje		Izvršavanje		Javna nabava		Računovodstvo		Izveštavanje	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Ministarstva	3	15	12	11	4	1	4	4	7	7
Sr.drž.uredi	1	0	2	7	3	1	5	1	1	2
Ostali razdjel	1	2	2	3	2	2	0	1	2	0
Ukupno	5	17	16	21	9	4	9	6	10	9

Od utvrđenih slabosti kroz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti na državnoj razini u 2016. najviše ih prevladava u području izvršavanja i planiranja proračuna odnosno financijskog plana.

U nastavku se daje pregled utvrđenih slabosti po pojedinim područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti te analiza stanja u odnosu na prethodnu godinu.

Područje planiranja proračuna/financijskog plana

Na temelju potvrdnih odgovora iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti proizlazi da velika većina ministarstava, središnjih državnih ureda i ostalih razdjela:

- sastavljaju i objavljuju na web stranicama strateške i godišnje planove rada
- ciljeve iz strateškog plana povezuju s programima iz financijskog plana
- utvrđuju i procjenjuju rizike za ciljeve iz strateškog plana
- izrađuju i dostavljaju upute za izradu financijskog plana proračunskim korisnicima iz nadležnosti
- financijske planove sastavljaju u skladu s propisanim proračunskim klasifikacijama

Međutim, dio korisnika utvrdio je određene slabosti u ovom području. To se prije svega odnosi na područja koja u prethodnoj godini nisu utvrđena kao slabost:

- strateški plan nije sastavljen i objavljen na web stranicama u propisanom roku (3 ministarstva i 1 korisnik razine razdjela)
- za ciljeve iz strateškog plana nisu utvrđeni i procijenjeni rizici (1 ministarstvo)
- čelnik nije u roku 30 dana od stupanja na snagu državnog proračuna donio odluku o prijenosu ovlasti i odgovornosti za provedbu strateškog plana i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u financijskom planu (5 ministarstava)
- godišnji plan rada nije sastavljen i objavljen na web stranicama (3 ministarstva)
- ministarstvo nakon primitka uputa za izradu prijedloga državnog proračuna od Ministarstva financija nije izradilo i dostavilo proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti upute s limitima, odnosno s visinama financijskog plana po proračunskim korisnicima za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine (1 ministarstvo)

Također se ponavljaju određene slabosti iz prethodne godine vezano uz sastavljanje financijskog plana ministarstva koji se treba temeljiti na prikupljenim i objedinjenim prijedlozima financijskih planova proračunskih korisnika iz nadležnosti. Radi se o dva ministarstva koja imaju više od stotinu proračunskih korisnika u nadležnosti.

Znatno veći broj utvrđenih slabosti u odnosu na prethodnu godinu (17 u odnosu na 5 prethodne godine) obrazlaže se činjenicom da su nakon održanih parlamentarnih izbora u dijelu ministarstava uslijedile reorganizacije i izrade novih strategija. Zbog navedenog su određena ministarstva kasnila s donošenjem strateških i godišnjih planova te s donošenjem odluka o prijenosu ovlasti i odgovornosti.

Treba istaknuti da su u području planiranja pojedina ministarstva navela da se na njih ne primjenjuju pitanja vezana uz povezanost programa iz financijskog plana s ciljevima iz strateškog plana (1 ministarstvo), utvrđivanje rizika za ciljeve iz strateškog plana (2 ministarstva) te donošenje odluke o prijenosu ovlasti i odgovornosti za provedbu strateškog plana i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u financijskom planu (1 ministarstvo), što se ne može smatrati prihvatljivim odgovorom.

Središnji državni uredi u području planiranja proračuna nisu imali utvrđenih slabosti. Međutim, dva središnja državna ureda na većinu pitanja su odgovorili „nije primjenjivo“ iz razloga što su uredi osnovani tek u studenom 2016.

Područje izvršavanja proračuna/financijskog plana

Temeljeno na potvrdnim odgovorima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti proizlazi da sva ministarstva i većina ostalih korisnika državnog proračuna razine razdjela:

- imaju proceduru stvaranja ugovornih obveza (osim 1 središnjeg državnog ureda i jednog korisnika državnog proračuna razine razdjela)
- obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanja iz proračuna u sljedećim godinama preuzimaju isključivo uz suglasnost ministra financija/Vlade RH
- obveze po investicijskim projektima preuzimaju isključivo ako su predviđene u proračunu i projekcijama, financijskom planu i po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskih projekata
- sredstva troše u skladu s proračunom odnosno financijskim planom pri čemu se prvenstveno misli da nije utrošeno više sredstava od odobrenih proračunom
- obavljaju sve potrebne provjere prilikom isporuke opreme/izvođenja radova
- imaju procedure zaprimanja računa, njihove provjere u odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama i pravovremenog plaćanja.

U ovom području utvrđene su određene slabosti koje se najvećim dijelom odnose na sljedeće:

- ne provode se ili se djelomično provode kontrole na licu mjesta vezano uz provjere namjenskog korištenja isplaćenih donacija, pomoći, subvencija (*4 ministarstva i 1 središnji državni ured*)
- ne poduzimaju se ili se djelomično poduzimaju mjere za naplatu prihoda i primitaka (*3 ministarstva i jedan središnji državni ured*)
- ne postoje jasne procedure naplate prihoda iz koje bi bile vidljive vrste prihoda koje se naplaćuju, mjere naplate koje će se poduzimati, vremensko razdoblje nakon kojeg se pokreću pojedine mjere naplate, slučajevi u kojima treba pribaviti instrumente osiguranja plaćanja, postupci praćenja naplate po poduzetim mjerama, osobe/ustrojstvene jedinice koje poduzimaju određene radnje (*2 ministarstva*)

Dio ministarstava (6) je na pitanja koja se odnose na postojanje jasne procedure naplate prihoda te poduzimanje mjera naplate potraživanja odgovorilo da se takva pitanja ne primjenjuju na njih. Budući da ista ministarstva na dan 31. prosinca 2016. u bilanci stanja imaju otvorena potraživanja i/ili su potraživanja otvorena kod proračunskih korisnika iz njihove nadležnosti, aktivnosti za naplatu potraživanja bit će dodatno analizirane u okviru posebne provjere primjene sustava unutarnjih kontrola od strane Ministarstva financija.

U odnosu na prethodnu godinu u području izvršavanja financijskog plana proizlazi sljedeće:

a) smanjen je broj korisnika proračuna državne razine u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- nisu poduzete sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima (*3 ministarstva u odnosu na 6 ministarstava prethodne godine*)
- ne postoji jasna procedura naplate prihoda (*2 ministarstva u odnosu na 3 ministarstva prethodne godine*)

b) povećan je broj korisnika proračuna državne razine u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- nisu obavljene ili su djelomično obavljene provjere na licu mjesta na odabranom uzorku kod onih krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kuna (*4 ministarstva u odnosu na 3 ministarstva iz prethodne godine*)

Na razini središnjih državnih ureda veći broj utvrđenih slabosti ima novoosnovani ured koji je tek krajem 2016. bio u postupku donošenja unutarnjeg ustrojstva pa još uvijek nisu donijete i usvojene određene procedure.

Područje javne nabave

Temeljeno na potvrdnim odgovorima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u području javne nabave, za sva ministarstva i gotovo sve ostale korisnike državnog proračuna, proizlazi sljedeće:

- postupci javne nabave provode se sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi
- ugovori o javnoj nabavi zaključeni su u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom
- u ugovorima o nabavama velike vrijednosti ugovoreni su instrumenti za osiguranje urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni
- donesen je plan nabave
- postoji registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji sadrži podatke u skladu s propisima o javnoj nabavi
- izrađeno je izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu i u propisanom roku dostavljeno tijelu nadležnom za sustav javne nabave
- postoji akt kojim su uređena pitanja nabave za nabavu robe, usluga i radova na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi (osim kod jednog novoosnovanog središnjeg državnog ureda).

Kao i prethodne godine slabost utvrđena u ovom području odnosi se na **nemogućnost poštivanja načela razdvajanja dužnosti** odnosno osiguranja da *ovlašteni predstavnici naručitelja koji daju prijedlog za odluku o odabiru nisu različiti od osoba koje prate provedbu ugovora (u slučaju jednog ministarstva) odnosno da osobe koje sudjeluju u pripremi tehničke specifikacije nisu iste osobe koje ocjenjuju ponudu (u slučaju jednog korisnika državnog proračuna razine razdjela).*

Međutim, u odnosu na prethodnu godinu smanjen je broj ministarstava u kojima je utvrđena nemogućnost poštivanja načela razdvajanja dužnosti (*1 ministarstvo u odnosu na 3 ministarstva u prethodnoj godini*).

Područje računovodstva

Temeljeno na potvrdnim odgovorima u području računovodstva koja su dala ministarstva te većina ostalih korisnika državnog proračuna razine razdjela proizlazi sljedeće:

- poštuje se modificirano računovodstveno načelo, odnosno rashodi se evidentiraju u glavnoj knjizi na temelju nastanka poslovnog događaja (kada su nastali, neovisno o plaćanju), a prihodi se evidentiraju u glavnoj knjizi u trenutku u kojem su postali raspoloživi i mjerljivi (kada su naplaćeni)
- računi sadrže detaljnu specifikaciju robe/usluga/radova koje odgovaraju opisu i specifikaciji robe/usluga/radova definiranih narudžbenicom, odnosno ugovorom
- narudžbenice su valjano ispunjene, razvidno je tko je nabavu inicirao, tko je nabavu odobrio, koja vrste roba/usluga/radova se nabavlja, u kojoj količini i po kojoj cijeni
- obavljaju se kontrole prilikom preuzimanja robe u smislu provjere količine, stanja i kvalitete što se dokazuje potpisanim primkama, otpremnicama i drugim odgovarajućim dokumentima
- postoje izvještaji o obavljenoj usluzi odnosno druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacija kojom se potvrđuje izvršenje usluge
- o izvedenim radovima, postoje privremene, odnosno okončana obračunska situacija koju je odobrila osoba, odnosno tijelo koje nadzire i odobrava radove
- na zaprimljenim računima navedeni su svi elementi u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima
- računi se u glavnoj knjizi evidentiraju po proračunskim klasifikacijama
- računovodstvene evidencije omogućuju praćenje korištenja sredstava po izvorima financiranja i programima (projektima i aktivnostima)
- uspostavljena je evidencija svih ugovora.

Temeljem negativnih i djelomičnih odgovora, slabosti koje su utvrđene u području računovodstva uključuju sljedeće:

- nije osigurana veza računa s narudžbenicom/ugovorom temeljem kojeg su robe/usluge/radovi isporučeni (*u slučaju 1 ministarstva*)
- nije osiguran popis cjelokupne imovine i obveza (*1 ministarstvo*)
- analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine djelomično je usklađena s glavnom knjigom (*1 ministarstvo*)
- za primljene i dane donacije nefinancijske imovine u glavnoj knjizi nisu ili su djelomično evidentirani prihodi i rashodi prema procijenjenoj vrijednosti imovine, a međusobni prijenos nefinancijske imovine proračuna i proračunskih korisnika nije ili je djelomično evidentiran preko promjena u obujmu imovine (*1 ministarstvo i 1 korisnik proračuna razine razdjela*)
- uz ugovore koji su potpisani s dobavljačima/pružateljima usluga/izvršiteljima radova nije detaljno utvrđena vrsta robe/usluga/radova koji se nabavljaju (*новоосновани сredišnji državni ured*).

U odnosu na prethodnu godinu u području računovodstva proizlazi sljedeće:

a) smanjen je broj korisnika proračuna državne razine u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- djelomično je osigurana primjena modificiranog računovodstvenog načela kod evidentiranja rashoda (*0 korisnika u odnosu na 2 korisnika prethodne godine*)
- nije uspostavljena evidencija svih ugovora (*0 korisnika u odnosu na 2 korisnika prethodne godine*)
- djelomično je osigurano da se poslovne knjige i računovodstvene isprave čuvaju sukladno rokovima utvrđenim Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu (*0 korisnika u odnosu na 2 korisnika prethodne godine*)
- nije osiguran popis cjelokupne imovine i obveza (*1 korisnik u odnosu na 2 korisnika prethodne godine*)

b) povećan je broj korisnika proračuna državne razine u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- za primljene i dane donacije nefinancijske imovine u glavnoj knjizi nisu ili su djelomično evidentirani prihodi i rashodi prema procijenjenoj vrijednosti imovine, a međusobni prijenos nefinancijske imovine proračuna i proračunskih korisnika nije ili je djelomično evidentiran preko promjena u obujmu imovine (*2 korisnika u odnosu na 0 korisnika prethodne godine*)
- uz ugovore koji su potpisani s dobavljačima/pružateljima usluga/izvršiteljima radova nije detaljno utvrđena vrsta robe/usluga/radova koji se nabavljaju (*1 korisnik u odnosu na 0 korisnika prethodne godine*).

Područje izvještavanje i ostalo

Temeljeno na potvrdnim odgovorima u ovom području proizlazi da sva ministarstva, državni uredi i ostali korisnici državnog proračuna razine razdjela kod predaje financijskih izvještaja poštuju rokove i način predaje utvrđen Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Međutim, u području se ponavljaju slabosti iz prethodne godine koje se odnose na sljedeće:

- nije uspostavljen sustav dokumentiranja i izvještavanja o najznačajnijim rizicima u poslovanju (*4 ministarstva i 2 novoosnovana središnja državna ureda*)
- ne provode se u cijelosti suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti (*2 ministarstva*)
- ne postoji uputa/interni akt kojima se detaljnije uređuje način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim korisnicima iz nadležnosti (*1 ministarstvo*).

Na pitanje vezano uz dokumentiranje i izvještavanje o najznačajnijim rizicima neki korisnici su odgovorili da se na njih ne primjenjuje to pitanje (*1 ministarstvo i 2 korisnika razine razdjela*).

Također je jedno ministarstvo odgovorilo da se na njega ne primjenjuje pitanje vezano uz postojanje internog akta kojim se uređuje odnos s korisnicima iz nadležnosti iako ministarstvo ima veliki broj korisnika u nadležnosti. Navedeno se ne može smatrati ispravnim odgovorom i bit će uzeto u obzir kod izbora korisnika proračuna za provjeru primjene sustava unutarnjih kontrola.

U odnosu na prethodnu godinu u području izvještavanja proiziđi sljedeće:

a) smanjen je broj korisnika proračuna državne razine u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

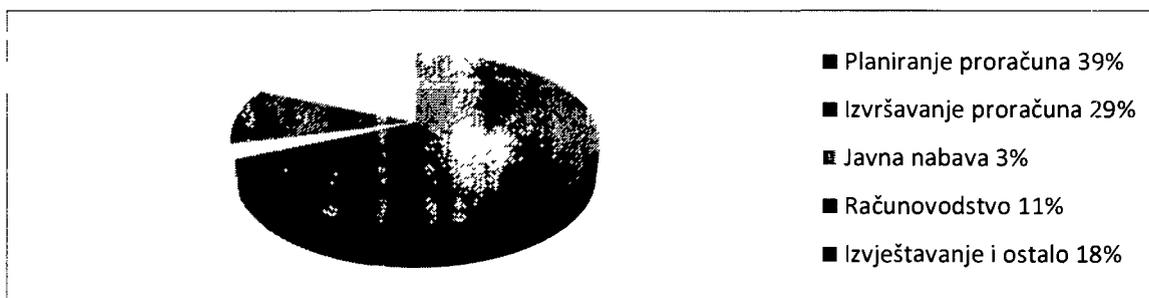
- nije uspostavljen sustav dokumentiranja i izvještavanja o najznačajnijim rizicima u poslovanju (4 ministarstva u odnosu na 5 ministarstava iz prethodne godine; 0 ostalih korisnika razine razdjela u odnosu na 2 korisnika iz prethodne godine)
- internim aktom (uputom, sporazumom) nije detaljnije uređen način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (1 ministarstvo u odnosu na 2 ministarstva iz prethodne godine).

b) povećan je broj korisnika proračuna državne razine u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

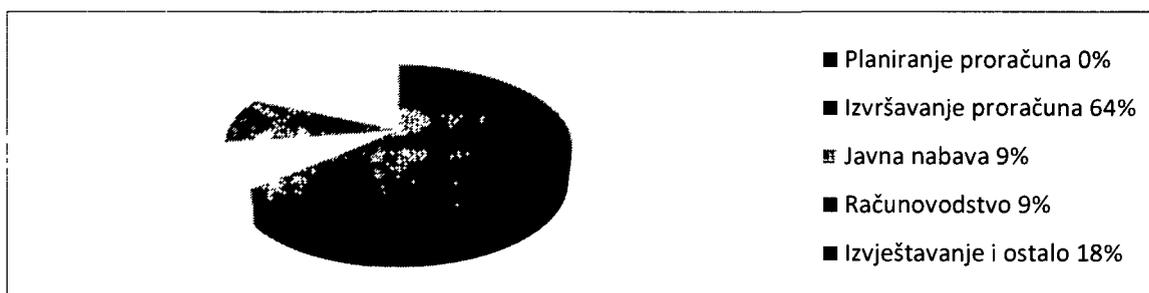
- ne provode se suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz nadležnosti (2 ministarstva dok prethodne godine nije bilo utvrđene slabosti)

U nastavku se daje grafički prikaz udjela utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. za korisnike proračuna na državnoj razini, odnosno za ministarstva, središnje državne urede i ostale korisnike državnog proračuna razine razdjela.

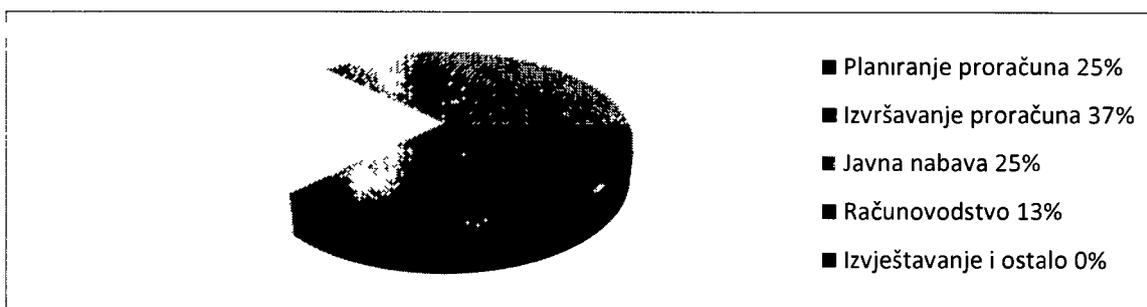
Grafikon broj 6: Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina ministarstava

Grafikon broj 7: Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina središnjih državnih ureda

Grafikon broj 8: Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina ostalih korisnika državnog proračuna razine razdjela

2.1.2. Lokalna i područna (regionalna) razina

U odnosu na prethodnu godinu kod jedinica lokalne i područne (regionalne) razine smanjen je broj utvrđenih slabosti u gotovo svim područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, što se vidi iz sljedeće tablice.

Tablica broj 7: Pregled ukupnog broja utvrđenih slabosti na lokalnoj razini po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2015. i 2016. godinu

Broj utvrđenih slabosti na lokalnoj razini po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti										
Korisnik proračuna	Planiranje		Izvršavanje		Javna nabava		Računovodstvo		Izvještavanje	
	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
Županije	6	2	30	23	3	2	3	7	9	6
Gradovi	52	30	288	235	23	18	72	67	94	52
Općine	120	89	926	765	106	92	304	277	186	131

Od utvrđenih slabosti kroz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti na razini županija, gradova i općina u 2016. najviše ih prevladava u području izvršavanja proračuna.

U nastavku se daje pregled utvrđenih slabosti po pojedinim područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti te analiza stanja u odnosu na prethodnu godinu.

Područje planiranja proračuna

U području planiranja, najveći broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dao je potvrdne odgovore iz čega proizlazi da u velikom broju jedinica:

- upravna tijela nadležna za financije izrađuju i dostavljaju proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti upute za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave s limitima, odnosno s visinama financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine
- uz opći i posebni dio proračuna upućuje se predstavničkom tijelu na usvađanje plan razvojnih programa koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna
- prijedlog proračuna i projekcija dostavlja se predstavničkom tijelu na usvajanje u zakonom predviđenom roku
- zaduživanje/davanje suglasnosti za zaduživanja/jamstva provedena su sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstva i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Određeni broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uključujući županije, gradove i općine, na dio gore navedenog dao je negativne odgovore pa proizlazi da su u dijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene slabosti koje se odnose na sljedeće:

- upravno tijelo nadležno za financije županije/grada/općine nije nakon primitka uputa za izradu proračuna od Ministarstva financija izradilo i dostavilo proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti upute za izradu proračuna s limitima raspoređenim na visinu sredstava za provedbu postojećih te za uvođenje novih programa odnosno aktivnosti (*1 županija, 3 grada i 11 općina*)
- prijedlog proračuna i projekcija nije dostavljen predstavničkom tijelu na donošenje u zakonom predviđenom roku (*1 županija, 12 gradova i 29 općina*)
- proračun te izmjene i dopune proračuna i odluka o izvršavanju proračuna nisu dostavljeni Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu (*6 gradova i 19 općina*)

U odnosu na prethodnu godinu u području planiranja proračuna proizlazi da je smanjen broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- plan razvojnih programa koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja nije dostavljen predstavničkom tijelu na usvajanje (*6 gradova u odnosu na 10 gradova prethodne godine; 13 općina u odnosu na 35 općina prethodne godine; niti jedna županija u odnosu na 1 županiju prethodne godine*)
- upravno tijelo nadležno za financije nakon primitka uputa za izradu proračuna od Ministarstva financija nije izradilo i dostavilo proračunskim korisnicima upute za izradu proračuna (*3 grada u odnosu na 11 gradova prethodne godine; 11 općina u odnosu na 15 općina prethodne godine*)
- prijedlog proračuna i projekcija nije dostavljen predstavničkom tijelu na donošenje u zakonom predviđenom roku (*1 županija u odnosu na 4 županije prethodne godine; 12 gradova u odnosu na 16 gradova prethodne godine*).

Izvršavanje proračuna/financijskog plana

Temeljeno na potvrdnim odgovorima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u području izvršavanja proračuna proizlazi sljedeće:

- sve županije, velika većina gradova i općina imaju proceduru stvaranja ugovornih obveza (osim 7 gradova i 17 općina)
- gotovo sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (*osim 1 grada i 3 općine*) provode preraspodjele u skladu s odredbama Zakona o proračunu
- sve županije, velika većina gradova i općina potvrđuju da se namjenski prihodi i primici te vlastiti prihodi proračunskih korisnika uplaćuju u nadležni proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osim onih koji su izuzeti od obveze uplate na temelju odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (*osim 1 grada i 10 općina*)
- velika većina županija, gradova i općina potvrđuju da su pratili korištenje namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda koje ostvaruju proračunski korisnici iz nadležnosti, a koji su izuzeti od uplate u proračun (*osim 2 županije, 6 gradova i 8 općina*)
- sve županije navode da su sredstva trošile u skladu s proračunom odnosno da nije trošeno više sredstava od odobrenih proračunom
- prilikom isporuke opreme/izvođenja radova obavljaju se sve potrebne provjere (*osim kod 2 grada i 8 općina*)
- postoji procedura zaprimanja računa, njihove provjere u odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama i pravovremenog plaćanja (*osim 6 gradova i 12 općina*)

Određeni broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na dio gore navedenog dao je negativne odgovore pa proizlazi da su u dijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene slabosti koje se odnose na sljedeće:

- ne postoji jasna procedura naplate prihoda (6 županija, 39 gradova i 53 općine)
- nisu obavljene ili su djelomično obavljene provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kuna (5 županija, 22 grada i 105 općina)
- ne provodi se ili se djelomično provodi stručno vrednovanje i ocjena opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta (4 županije, 72 grada i 141 općina)
- djelomično se poduzimaju sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima (4 županije, 39 gradova i 199 općina)
- svi ugovori se ne čuvaju i arhiviraju sukladno propisima o čuvanju arhivske građe (2 županije, 9 gradova i 33 općine)
- sredstva nisu utrošena u skladu s proračunom (17 gradova i 41 općina)

U odnosu na prethodnu godinu u području izvršavanja proračuna proizlazi sljedeće:

a) smanjen je broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- ne postoji jasna procedura naplate prihoda (6 županija u odnosu na 10 županija prethodne godine; 39 gradova u odnosu na 57 gradova prethodne godine; 53 općine u odnosu na 166 općina prethodne godine)
- ne prati se korištenje namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda koje ostvaruju proračunski korisnici iz nadležnosti koji su izuzeti od uplate u proračun (0 županija u odnosu na 2 županije prethodne godine; 6 gradova u odnosu na 12 gradova prethodne godine)
- ne prati se i ne kontrolira se u cijelosti namjensko isplaćivanje donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te korištenje istih (35 općina u odnosu na 60 općina prethodne godine)
- nedostaju ili su nepotpuna izvješća od krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta (6 gradova u odnosu na 11 prethodne godine; 38 općina u odnosu na 44 općine prethodne godine)
- ne obavljaju se ili se djelomično obavljaju provjere na licu mjesta (22 grada u odnosu na 34 grada prethodne godine)

b) povećan je broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- ne poduzimaju se ili se djelomično poduzimaju sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima (199 općina u odnosu na 195 općina prethodne godine; 4 županije u odnosu na 3 županije prethodne godine)
- sredstva nisu utrošena u skladu s proračunom (17 gradova u odnosu na 14 gradova prethodne godine)
- nisu obavljene ili su djelomično obavljene provjere na licu mjesta (105 općina u odnosu na 99 općina prethodne godine)

Područje javne nabave

U području javne nabave temeljeno na potvrdnim odgovorima koje je dala većina jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave proizlazi sljedeće:

- postupci javne nabave provode se sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi
- ugovori o javnoj nabavi zaključeni su u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji za nadmetanje i odobrenom ponudom

- u ugovorima o nabavama velike vrijednosti ugovoreni su instrumenti za osiguranje urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbi o ugovornoj kazni
- donesen je plan nabave
- postoji registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji sadrži podatke u skladu s propisima o javnoj nabavi
- izrađeno je izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu i u propisanom roku dostavljeno tijelu nadležnom za sustav javne nabave
- postoji akt kojim su uređena pitanja nabave za nabavu robe, usluga i radova na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi

Kao i prethodne godine značajnija slabost zbog nedostatnih kapaciteta odnosi se na nemogućnost poštivanja načela razdvajanja dužnosti, odnosno da:

- osobe koje sudjeluju u pripremi tehničke specifikacije nisu iste osobe koje ocjenjuju ponude (*u slučaju 5 gradova i 14 općina*)
- ovlašteni predstavnici naručitelja koji daju prijedlog za odluku o odabiru nisu ili su djelomično različiti od osoba koje prate provedbu ugovora (*2 županije, 9 gradova i 27 općina*).

Na razini općina u području javne nabave i dalje su prisutne sljedeće slabosti:

- na internetskim stranicama (ili u službenom glasilu ili na oglasnoj ploči ili na drugi način) nije dostupan popis gospodarskih subjekata s kojima je obveznik odnosno predstavnik naručitelja ili s njime povezane osobe u sukobu interesa u smislu propisa o javnoj nabavi (*10 općina*)
- nije donesen plan nabave u skladu s propisima o javnoj nabavi (*9 općina*)
- do 31. ožujka tijelu nadležnom za sustav javne nabave nije dostavljeno izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu koje sadrži podatke sukladno Zakonu o javnoj nabavi (*14 općina*)

U odnosu na prethodnu godinu u području javne nabave proizlazi da je smanjen broj općina i gradova koji su utvrdili slabosti vezane uz nemogućnost poštivanja načela razdvajanja dužnosti kod pripreme tehničke specifikacije i ocjene ponuda (*5 gradova u odnosu na 13 gradova prethodne godine te 14 općina u odnosu na 36 općina prethodne godine*).

Područje računovodstva

U području računovodstva većina županija, gradova i općina potvrdno je odgovorila na sva pitanja temeljem čega proizlazi da u većini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne postoje značajnije slabosti vezane uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela, odnosno evidentiranja rashoda i prihoda te kontrole računa i popratne dokumentacije (narudžbenice, primke, otpremnice, izvještaji o obavljenoj usluzi), evidencije ugovora, popisa imovine i obveza.

Međutim, određeni broj županija, gradova i općina dao je negativne ili djelomične odgovore iz čega proizlaze utvrđene slabosti i u području računovodstva, a koje se odnose na sljedeće:

- rashodi nisu evidentirani u glavnoj knjizi na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju (*2 županije, 3 grada i 3 općine*)
- narudžbenice nisu ili su djelomično valjano ispunjene na način da se vidi tko je nabavu inicirao, tko je nabavu odobrio, koja vrsta roba/usluga/radova se nabavlja, uz detaljnu specifikaciju jedinica mjere, količina, jediničnih cijena te ukupnih cijena (*1 županija, 6 gradova i 37 općina*)
- obavljene kontrole prilikom preuzimanja robe u smislu provjere količine, stanja i kvalitete zaprimljene robe nisu dokumentirane kroz primke, otpremnice i drugi odgovarajući

dokument potpisan od strane osobe zadužene za zaprimanje robe i dobavljača (1 županija, 1 grad i 15 općina)

- ne postoji pisani izvještaj ili druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se dokazuje izvršenje usluge (5 gradova i 30 općina)
- zaprimljeni računi ne sadrže vezu s narudžbenicom/ugovorom temeljem kojeg su roba/usluge/radovi isporučeni (5 gradova i 42 općine)
- nije osigurana provedba popisa cjelokupne imovine i obveza (7 gradova i 20 općina)
- poslovne knjige i računovodstvene isprave ne čuvaju se sukladno rokovima utvrđenima Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu (4 grada)
- uspostavljene računovodstvene evidencije ne omogućuju praćenje korištenja sredstava po izvorima financiranja i programima (projektima/aktivnostima) (6 gradova i 30 općina)
- nisu uspostavljene evidencije svih ugovora (2 županije, 10 gradova i 10 općina)
- ne vodi se ili se djelomično vodi analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine i nije ili je djelomično usklađena s glavnom knjigom (30 općina)

U odnosu na prethodnu godinu u području računovodstva proizlazi sljedeće:

a) smanjen je broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- nisu uspostavljene evidencije svih ugovora (10 gradova u odnosu na 14 gradova prethodne godine; 10 općina u odnosu na 15 općina prethodne godine)
- zaprimljeni računi ne sadrže vezu s narudžbenicom/ugovorom temeljem kojeg su roba/usluge/radovi isporučeni (5 gradova u odnosu na 7 gradova prethodne godine; 42 općine u odnosu na 49 općina prethodne godine)
- narudžbenice nisu valjano ispunjene na način da je razvidno tko je nabavu inicirao, tko je odobrio, koja vrste roba/usluga/radova se nabavlja, u kojoj količini i po kojoj cijeni (37 općina u odnosu na 46 prethodne godine)
- obavljene kontrole prilikom preuzimanja robe u smislu provjere količine, stanja i kvalitete zaprimljene robe nisu dokumentirane kroz primke, otpremnice i drugi odgovarajući dokument potpisan od strane osobe zadužene za zaprimanje robe i dobavljača (1 grad u odnosu na 5 gradova prethodne godine)

b) povećan je broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

- računovodstvene evidencije ne omogućuju praćenje korištenja sredstava po izvorima financiranja i programima (projektima/aktivnostima) (5 gradova u odnosu na 3 grada prethodne godine; 30 općina u odnosu na 24 općine prethodne godine)

Područje izvještavanje i ostalo

U ovom području je velika većina županija, gradova i općina dala potvrdne odgovore na sva pitanja, ali s obzirom da je određeni broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dao i negativne odgovore, proizlazi da su uočene određene slabosti u sustavu izvještavanja koje uključuju sljedeće:

- ne postoji interni akt (uputa, sporazum) kojim je detaljnije uređen način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (3 županije, 34 grada i 57 općina)
- ne provode se suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz nadležnosti (2 županije, 11 gradova i 17 općina)
- jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije izvijestila Ministarstvo financija o zaduženjima/jamstvima sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku

zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (1 županija, 1 grad i 13 općina)

- godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije dostavljen Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u propisanom roku (4 grada i 12 općina)
- kod predaje financijskih izvještaja nisu poštivani rokovi i način predaje utvrđeni Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (1 grad i 16 općina)
- kod predaje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu poštivani rokovi i odredbe o sadržaju izvještaja utvrđene Zakonom o proračunu (1 grad i 14 općina)

U odnosu na prethodnu godinu u području izvještavanja proizlazi sljedeće:

a) smanjen je broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su utvrđene sljedeće slabosti

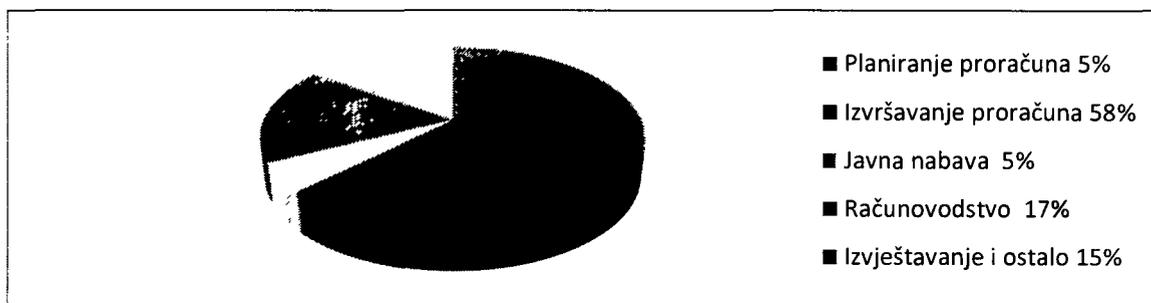
- internim aktom (uputom, sporazumom) nije detaljnije uređen način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (3 županije u odnosu na 7 županija prethodne godine; 34 grada u odnosu na 65 gradova prethodne godine; 57 općina u odnosu na 94 općine prethodne godine)
- nije izvještavano Ministarstvo financija o zaduženjima/jamstvima sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (1 grad u odnosu na 11 gradova prethodne godine)
- ne provode se suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz nadležnosti (17 općina u odnosu na 24 općine prethodne godine)
- godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije dostavljen Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u propisanom roku (12 općina u odnosu na 23 općine prethodne godine)

b) povećan je broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su utvrđene sljedeće slabosti:

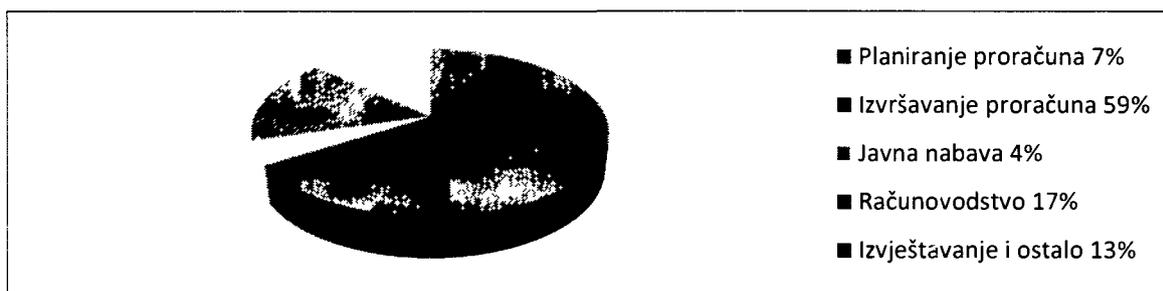
- kod predaje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu poštivani rokovi i odredbe o sadržaju izvještaja utvrđene Zakonom o proračunu (14 općina u odnosu na 11 općina prethodne godine),
- ne provode se suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz nadležnosti (2 županije u odnosu na prethodnu godinu kada nije bilo utvrđene slabosti na razini županija; 11 gradova u odnosu na 8 gradova iz prethodne godine)

U nastavku se daje grafički prikaz udjela utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. za županije, gradove i općine.

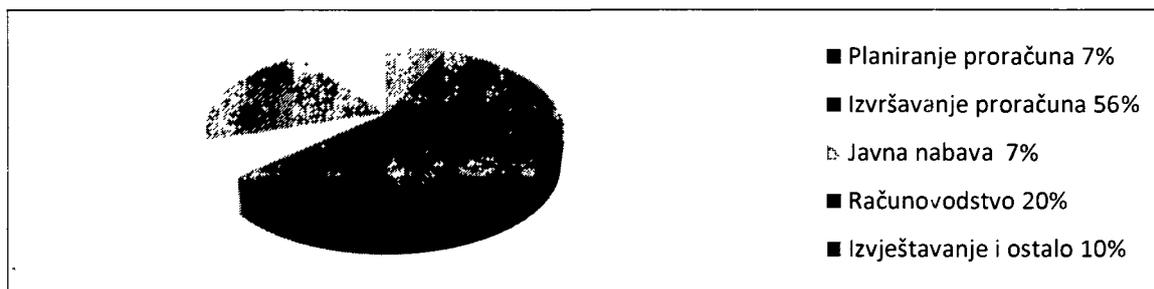
Grafikon broj 9: Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina županija

Grafikon broj 10: Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina gradova

Grafikon broj 11: Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina općina

2.1.3. Sažetak rezultata samoprocjene i mjere za unaprjeđenje

Rezultati samoprocjene

Na temelju analize odgovora iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti koji su ministri, župani, gradonačelnici i općinski načelnici dostavili Ministarstvu financija, proizlaze sljedeći zaključci.

Kao i prethodne godine, u 2016. godini najviše slabosti kroz postupak samoprocjene utvrđeno je u **području izvršavanja proračuna**, odnosno financijskog plana, a od značajnijih slabosti ističu se sljedeće:

- nedostaju jasne procedure naplate prihoda i ne poduzimaju se sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti
- nedovoljno se prati i kontrolira namjensko isplaćivanje donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika iz razloga što se nedovoljno provode kontrole na licu mjesta
- ne provodi se ili se djelomično provodi stručno vrednovanje i ocjena opravdanosti investicijskih projekata, što je kao nedostatak posebno izražen u slučaju gradova i općina (56% gradova i 33% općina)

U odnosu na prethodnu godinu i na državnoj i na lokalnoj razini smanjen je broj korisnika koji su naveli da nemaju jasnu proceduru naplate prihoda. Također je smanjen broj ministarstava koji su naveli slabosti vezane uz nepoduzimanje svih potrebnih mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti, ali je povećan broj općina i županija koje su utvrdile navedenu slabost (46% općina utvrdilo je navedenu slabost).

Na lokalnoj razini je smanjen broj utvrđenih slabosti vezano uz praćenje korištenja namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda koje ostvaruju proračunskih korisnici iz nadležnosti koji su izuzeti od uplate.

Međutim, u odnosu na prethodnu godinu povećan je broj ministarstava i općina koje nisu ili su djelomično obavljale provjere na licu mjesta.

U području izvještavanje i ostalo najznačajnije slabosti uključuju sljedeće:

- dio ministarstava i središnjih državnih ureda nije uspostavio sustav dokumentiranja o rizicima i izvještavanja o najznačajnijim rizicima
- ne postoje upute/interni akti koji detaljnije uređuju način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim korisnicima iz nadležnosti
- dio korisnika proračuna nije proveo suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti za proračunske korisnike iz nadležnosti

U odnosu na prethodnu godinu značajno je smanjen broj županija, gradova i općina koji su naveli da nemaju uređen način komunikacije i izvještavanja s proračunskim korisnicima iz nadležnosti. Međutim, povećan je broj županija, gradova i ministarstava nisu proveli formalne i suštinske kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti za proračunske korisnike iz nadležnosti.

U području računovodstva značajnije slabosti na koje ukazuju odgovori iz zaprimljenih upitnika o fiskalnoj odgovornosti uključuju sljedeće:

- kod dijela općina računi ne sadrže vezu s narudžbenicom/ugovorom temeljem kojeg su roba/usluga/radovi isporučeni niti su narudžbenice ispunjene na način da se vidi tko je nabavu inicirao, tko je nabavu odobrio, koja vrsta roba/usluga/radova se nabavlja
- dio općina ne vodi analitičke evidencije dugotrajne imovine odnosno analitičke evidencije nisu usklađene s glavnom knjigom.

U odnosu na prethodnu godinu smanjen je broj korisnika proračuna koji nemaju uspostavljene evidencije svih ugovora. Također smanjen je broj općina i gradova koji su utvrdili slabosti vezane uz valjano ispunjene narudžbenice i vezu računa s narudžbenicom/ugovorom.

Međutim u porastu je broj općina i gradova koji su naveli da računovodstvene evidencije ne omogućuju praćenje korištenja sredstava po izvorima financiranja i programima.

U području planiranja proračuna znatno je veći broj utvrđenih slabosti na državnoj razini što se obrazlaže činjenicom da je zbog provedenih reorganizacija nakon održanih parlamentarnih izbora dio ministarstava kasnio s donošenjem strateških i godišnjih planova te odluka o prijenosu ovlasti i odgovornosti. Također se ponavljaju određene slabosti iz prethodne godine vezano uz sastavljanje financijskog plana ministarstva koji se treba temeljiti na prikupljenim i objedinjenim prijedlozima financijskih planova proračunskih korisnika iz nadležnosti. Na lokalnoj razini dio jedinica nije dostavio prijedloge proračuna i projekcija predstavničkom tijelu u zakonom predviđenom roku, a dio nije dostavio prijedloge Planova razvojnih programa predstavničkom tijelu na usvajanje. Međutim, u odnosu na prethodnu godinu smanjen je broj gradova i općina koji su utvrdili navedene slabosti.

U području javne nabave kao značajnija slabost istaknuta je nemogućnost poštivanja načela razdvajanja dužnosti (izraženo kod općina i gradova). Međutim, u odnosu na prethodnu godinu smanjen je broj ministarstava, gradova i općina koji su utvrdili slabosti vezane uz načelo razdvajanja dužnosti.

Planovi za otklanjanje slabosti i nepravilnosti

Svi korisnici proračuna na državnoj i lokalnoj razini koji su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za 2016. uočili postojanje određenih slabosti i nepravilnosti izradili su planove otklanjanja slabosti i nepravilnosti. Međutim formalnom provjerom dostavljenih planova uočeno je da u pojedinim slučajevima u planovima nisu navedene aktivnosti koje će se poduzeti radi otklanjanja slabosti te očekivani datum otklanjanja i odgovorne osobe. Također dio pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti na koje je dan odgovor „ne“ ili „djelomično“ nisu obuhvaćeni planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti.

Ministarstvo financija uputit će dopis korisnicima proračuna za poduzimanje mjera u vezi cjelovitog popunjavanja svih priloga uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti.

U nastavku se daje pregled nekih od značajnijih aktivnosti koje će se poduzeti u cilju otklanjanja slabosti.

U području planiranja proračuna, korisnici proračuna na državnoj razini navode da će donijeti strateške i godišnje planove te odluke o prijenosu ovlasti i odgovornosti u propisanim rokovima. Korisnici proračuna na lokalnoj razini navode da će upute za izradu proračuna prilagoditi potrebama i djelatnostima korisnika iz nadležnosti kako bi oni mogli izraditi svoje financijske planove. Također navode da će proces izrade proračuna, uključujući izradu cjelovitih uputa za proračunske korisnike iz nadležnosti započeti ranije kako bi se mogle obaviti pravovremene kontrole i prijedlog proračuna dostaviti predstavničkom tijelu na usvajanje u zakonom predviđenom roku.

U području izvršavanja proračuna odnosno financijskog plana korisnici proračuna se obvezuju na donošenje procedura za naplatu prihoda i poduzimanje mjera za naplatu potraživanja uključujući i sređivanje evidencija o potraživanjima, sklapanje preostalih ugovora o najmu, potpisivanje sporazuma o otplati duga te izradu sveobuhvatnog informacijskog sustava koji će omogućiti kvalitetno odvijanje procesa naplate prihoda i poduzimanje svih potrebnih mjera. Također se navodi obavljanje provjere na licu mjesta s izradom zapisnika o obavljenoj provjeri te usklađenje Pravilnika o zaštiti i obradi arhivskog gradiva u dijelu koji se odnosi na javnu nabavu s obvezom čuvanja dokumenata sukladno Zakonu o javnoj nabavi.

U području javne nabave kao mjere ističu se donošenje internih akata kojima bi se detaljnije uredilo praćenje ispunjenja ugovornih obveza za sve ustrojstvene jedinice te imenovanje osoba koje će pratiti provedbu ugovora.

U području računovodstva kao značajnije mjere na koje se obvezuju korisnici proračuna jesu provođenje usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom imovine i obveza, sređivanje evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, uspostava registara ugovora i nadopuna s podacima o rokovima čuvanja; provođenje postupka procjene vrijednosti neevidentirane imovine u poslovnim knjigama na način propisan Uputom Ministarstva financija. Također je predloženo ustrojavanje registara imovine i sređivanje vlasničkog stanja imovine grada/općine.

U području izvještavanje i ostalo od mjera koje korisnici proračuna planiraju poduzeti ističe se donošenje uputa o suradnji s proračunskim korisnicima iz nadležnosti, provođenje formalnih i suštinskih kontrola dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti, izrada internih procedura u vezi uspostave upravljanja rizicima te ustrojavanje registara rizika; dostava izvješća o zaduženjima/danim suglasnostima za zaduženja/jamstva Ministarstvu financija s popratnim dopisom i povratnicom.

2.2. Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola u 2016.

Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u godini za koju se podnosi Izjava o fiskalnoj odgovornosti (u daljnjem tekstu: Mišljenje unutarnje revizije) sastavni je dio Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Mišljenje unutarnje revizije za 2016. sadrži podatke o obavljenim unutarnjim revizijama tijekom 2016., o iskazanim mišljenjima unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za revidirana područja te podatke o statusu provedbe preporuka unutarnje revizije.

Od ukupno 612 korisnika proračuna koji su obveznici dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija, njih 82 su obveznici dostave Mišljenja unutarnje revizije, budući da imaju uspostavljenu unutarnju reviziju. Od 82 obveznika, njih 79 je dostavilo Mišljenje unutarnje revizije za 2016., i to:

- 28 korisnika proračuna na državnoj razini (ministarstva i državna tijela razine razdjela)
- 51 korisnika proračuna na lokalnoj razini (županije, gradovi).

Tablica broj 8: Broj korisnika proračuna obveznika dostave Mišljenja unutarnje revizije za 2016. Ministarstvu financija i broj korisnika proračuna koji su Mišljenje dostavili

Korisnici proračuna	Broj obveznika dostave Mišljenja unutarnje revizije	Broj obveznika koji su dostavili Mišljenje unutarnje revizije
1	2	3
Državna razina		
Ministarstva	19	19
Državna tijela razine razdjela	6	5
Državna tijela razine razdjela (na temelju sporazuma s Uredom Vlade Republike Hrvatske za unutarnju reviziju)	4	4
Državna razina - ukupno	29	28
Lokalna razina		
Županije	20	20
Grad Zagreb	1	1
Gradovi sjedišta županija	19	19
Gradovi s više od 35 000 stanovnika i ostali gradovi	13	11
Lokalna razina - ukupno	53	51
Sveukupno	82	79

Mišljenje unutarnje revizije za 2016. nisu dostavila tri (3) korisnika proračuna, jedan (1) korisnik proračuna (državno tijelo razine razdjela) iz razloga što je revizor u 2016. bio u tijeku stjecanja stručnog ovlaštenja za obavljanje poslova unutarnje revizije te dva (2) korisnika proračuna na lokalnoj razini zbog dužeg odsustva revizora radi bolovanja.

2.2.1. Obavljene unutarnje revizije u 2016.

Tijekom 2016. u korisnicima proračuna koji su obveznici dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija, a ujedno imaju uspostavljenu unutarnju reviziju, sveukupno su obavljene 272 revizije.

Od sveukupno obavljenih revizija, njih 208 ili 77% obavljeno je u područjima iz fiskalne odgovornosti, a preostale 64 revizije ili 23% obavljeno je u ostalim područjima poslovanja.

Tablica broj 9: Broj obavljenih unutarnjih revizija u 2016. po korisnicima proračuna i područjima

Korisnici proračuna	Ukupan broj obavljenih revizija u 2016	Ukupan obavljenih revizija iz Uputnika o fiskalnoj odgovornosti	Područja iz Uputnika o fiskalnoj odgovornosti						Ostala područja
			Planiranje proračuna / financijskog plana	Izvršavanje proračuna / financijskog plana	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo	Više navedenih područja	
1	2 (3+10)	3 (4+5+6+7+8+9)	4	5	6	7	8	9	10
Ministarstva	98	67	2	22	1	9	3	20	41
Državna tijela razine razdjela	29	13	0	4	0	2	6	1	16
Ukupno državna razina	127	70	2	26	1	11	9	21	57
Županije	53	51	1	15	3	2	1	29	2
Gradovi	92	87	2	27	0	8	0	50	5
Ukupno lokalna razina	145	138	3	42	3	10	1	79	7
Sveukupno	272	208	5	68	4	21	10	100	64

Od 208 obavljenih unutarnjih revizija u području fiskalne odgovornosti, najviše je revizija, njih 100 ili 48% obavljeno na način da su zahvatile više područja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Takav pristup obrazlaže se činjenicom što su se najviše obavljale revizije sustava koje obuhvaćaju više područja fiskalne odgovornosti u okviru jedne revizije.

Na razini pojedinačnih područja iz fiskalne odgovornosti najviše je revizija obavljeno u području izvršavanja proračuna/financijskog plana 68 revizija ili 33% te računovodstva 21 revizija ili 10%.

S obzirom da je u područjima izvršavanja proračuna/financijskog plana i računovodstva i kroz postupak samoprocjene odnosno kroz Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, uočen najveći broj slabosti, proizlazi da su resursi unutarnje revizije tijekom 2016. bili usmjereni na područja u kojima su osobito izražene potrebe za jačanjem sustava unutarnjih kontrola.

Ostala područja revidiranja u okviru kojih je obavljeno 64 revizije odnose se na procese vezane uz programe i projekte financirane iz fondova EU, upravljanje informacijskim sustavima, izradu i praćenje realizacije normativnih akata, uredsko poslovanje, upravljanje ljudskim potencijalima, informatizaciju baza podataka i procese vezane uz specifičnost poslovanja korisnika proračuna.

Na temelju 272 obavljene unutarnje revizije tijekom 2016., unutarnji revizori iskazali su mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola na način prikazan u Tablici broj 10.

Tablica broj 10: Iskazana mišljenja unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola u 2016.

Korisnici proračuna	Iskazana mišljenja unutarnje revizije za 2016. (u %)		
	Zadovoljavajuće	Zadovoljavajuće uz stanovite nedostatke	Nezadovoljavajuće
1	2	3	4
Ministarstva	32	68	0
Državna tijela razine razdjela	0	80	20
Državna tijela razine razdjela temeljem sporazuma s Uredom VRH za UR	100	0	0
Županije	0	100	0
Gradovi	16	81	3
Sveukupno iskazana mišljenja	19	78	3

Iz navedenoga je vidljivo da je u najvećem postotku (78%) iskazano mišljenje unutarnje revizije kojim je potvrđeno da sustav unutarnjih kontrola funkcionira, međutim da postoje nedostaci odnosno prostor za unaprjeđenje u svrhu obavljanja poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan i učinkovit način, kao i usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

2.2.2. Rezultati obavljenih unutarnjih revizija u 2016.

Status provedbe preporuka

Kroz obavljene unutarnje revizije u 2016. dano je ukupno 985 preporuka, a status njihove provedbe prikazan je u Tablici broj 11.

Tablica broj 11: Status provedbe preporuka unutarnje revizije u 2016.

Korisnici proračuna	Broj danih preporuka u 2016.	Broj provedenih preporuka u 2016.		Broj neprovedenih preporuka u 2016.		Broj neprihvaćenih preporuka iz 2016.
		Preporuke iz 2016.	Preporuke iz ranijih razdoblja	Rok provedbe nije istekao	Rok provedbe istekao	
1	2	3	4	5	6	7
Ministarstva	332	161	127	153	8	10
Državna tijela razine razdjela	82	26	31	40	14	2
Državna razina – ukupno	414	187	158	193	22	12
Županije	261	112	71	149	0	0
Gradovi	310	130	220	180	0	0
Lokalna razina – ukupno	571	242	291	329	0	0
Sveukupno	985	429	449	522	22	12

Od ukupno 985 danih preporuka njih 429 ili 44% je i provedeno tijekom 2016., a 544 preporuke ili 56% nije provedeno. Od ukupnog broja neprovedenih preporuka, njih 522 ili 96% su preporuke kojima u trenutku podnošenja Izjave o fiskalnoj odgovornosti nije istekao rok za provedbu. Broj preporuka koje nisu provedene, a kojima je rok za provedbu istekao iznosi svega 22 preporuke ili njih 2% od ukupno danih preporuka.

Značajan je i podatak da je tijekom 2016. provedeno i 449 preporuka koje je unutarnja revizija dala u ranijim razdobljima (158 preporuka na državnoj i 291 preporuka na lokalnoj razini).

Provedbi preporuka iz ranijih razdoblja doprinosi i primjena odredbi članka 34. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru kojim su detaljnije definirane odgovornosti za provedbu i praćenje provedbe preporuka unutarnje revizije i poduzimanje mjera u slučaju neprovođenja preporuka unutarnje revizije.

Sukladno Zakonu, odgovorna osoba revidirane jedinice obvezna je izvještavati rukovoditelja unutarnje revizije o statusu provedbe preporuka. Ako preporuke nisu provedene prema planu djelovanja, odgovorna osoba revidirane jedinice mora obrazložiti razloge neprovođenja te uz suglasnost odgovorne osobe korisnika proračuna, utvrditi novi rok provedbe i aktivnosti ako je potrebno. Rok provedbe preporuka može se produžiti samo jednom za šest mjeseci.

Rezultati i učinci provedbe revizijskih preporuka tijekom 2016.

Provedba revizijskih preporuka tijekom 2016. godine rezultirala je dodatnim jačanjem sustava unutarnjih kontrola u procesima planiranja i izvršavanja proračuna/financijskog plana, javne nabave, računovodstva i izvještavanja.

U dijelu korisnika proračuna, temeljem revizijskih preporuka dodatno su ojačani sustavi unutarnjih kontrola, što je u konačnici rezultiralo pozitivnim financijskim učincima ostvarenim kroz veću naplatu prihoda, smanjenje određenih kategorija rashoda, povratima sredstava u proračun, povećanjem udjela u vlasništvu trgovačkih društava, sređivanjem računovodstvenih evidencija te prijavom odnosno refundacijom sredstava iz EU fondova.

Ukupna vrijednost financijskih učinaka koji su ostvareni kao rezultat provedbe revizijskih preporuka u 2016. iznosi 218.182.420,96 kn.

Zbirni pregled financijskih učinaka i područja u kojima su ostvareni temeljem provedbe preporuka unutarnje revizije u 2016. prikazan je u Tablici broj 12, a detaljni pregled po institucijama u Prilogu broj 3.

Tablica broj 12: Financijski učinci unaprjeđenih sustava unutarnjih kontrola na temelju provedenih preporuka unutarnje revizije u 2016.

Područje u kojem je ostvaren učinak provedbe preporuka unutarnje revizije	Financijski učinci u 2016.	%
Povećanje prihoda	39.706.882,52 kn	18%
Smanjenje rashoda	3.574.163,20 kn	2%
Povrat sredstava u proračun	5.297.523,59 kn	2%
Povećanje udjela u vlasništvu trgovačkog društva	3.225.000,00 kn	2%
Sređivanje računovodstvenih evidencija	159.579.558,19 kn	73%
Prijava i refundacija sredstava iz EU fondova	6.799.293,46 kn	3%
Ukupno	218.182.420,96 kn	100%

U ukupnom ostvarenom financijskom učinku provedbe revizijskih preporuka, najveći udio odnosno 73% ili 159.579.558,19 kn odnosi se na učinke proizašle iz sređivanja računovodstvenih evidencija. Navedeno se u prvom redu odnosi na aktivnosti koje su institucije poduzele na temelju preporuka unutarnje revizije, a uključuju sljedeće:

- sređivanje materijalnih evidencija dugotrajne imovine (uknjiživanje vrijednosti zgrada, objekata u vlasništvu korisnika proračuna, usklađivanje računovodstvenih evidencija za vrijednost imovine i opreme dane na korištenje institucijama u nadležnosti)
- ispravci knjiženja po bilančnim pozicijama dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi i imovine u upotrebi u zavisnosti o statusu završenosti projekta
- usklađivanje glavne knjige i pomoćnih evidencija potraživanja i obveza
- sređivanje evidencija potraživanja u zavisnosti o mogućnostima i načinima naplate (otpisi potraživanja, prijave potraživanja korisnika proračuna u stečajnu masu i sl.).

Vrijednosno značajan financijski učinak provedbe revizijskih preporuka u 2016. ostvaren je u području naplate prihoda i to u ukupnom iznosu 39.706.882,52 kn. Rezultat je to aktivnosti koje je dio institucija poduzeo na temelju preporuka unutarnje revizije, a koje uključuju sljedeće:

- reorganizaciju procesa naplate potraživanja i jasno zaduživanje osoba za redovito izdavanje rješenja i praćenje naplate prihoda po osnovi vodnog doprinosa vezano uz legalizaciju nezakonito izgrađenih objekata
- sređivanje evidencija obveznika komunalnog doprinosa te ažuriranje evidencija obveznika poreza na kuće za odmor
- pisane opomene i sklapanje ugovora o obročnoj otplati dospjelih potraživanja osobito za potraživanja po osnovi najma i zakupa poslovnih prostora i prodaje stanova
- provođenje ovršnih postupaka
- donošenje pisanih procedura za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate vlastitih prihoda i poduzimanje mjera za naplatu prihoda kod institucija iz nadležnosti (srednje strukovne škole, ustanove za upravljanje sportskim objektima, vrtići, muzeji i sl.)
- uređivanje procesa naplate prehrane zaposlenika u vrtićima i školama
- nadziranje institucija u nadležnosti (ustanova u zdravstvu) u pogledu poduzetih mjera za naplatu potraživanja po osnovi komisijskog zakupa, tržišnog zakupa i ugovora o korištenju prostora
- izdavanje rješenja za naknade za isticanje reklamnih poruka s detaljnije razrađenim podacima o lokacijama i površinama kao osnovnim elementima za određivanje naknade

Značajan financijski učinak provedenih revizijskih preporuka ostvaren je u obliku povrata sredstava u proračun u iznosu 5.297.523,59 kn, što je u prvom redu rezultat:

- provedenih naknadnih (ex-post) kontrola namjenskog korištenja sredstava doznačenih pravnim i fizičkim osobama po raznim osnovama uključujući i sredstva doznačena institucijama u nadležnosti te drugim korisnicima proračuna i trgovačkim društvima
- naknadno utvrđenih preplaćenih iznosa (primjeri dvostrukog oporezivanja dividendi)

Na temelju provedenih preporuka unutarnje revizije dio korisnika proračuna ostvario je i određene uštede na rashodovnoj strani proračuna u ukupnom iznosu 3.574.163,20 kn, a aktivnosti koje su institucije poduzele uključuje sljedeće:

- uređivanje procesa isplate materijalnih prava (bonusa, nagrada, toplog obroka, prijevoza) zaposlenim u institucijama kojima se sredstva za plaće osiguravaju u proračunu županije (vatrogasne zajednice, turističke zajednice, sportske zajednice i sl.) i obvezivanje istih da polugodišnje izvještavaju županiju o utrošenim sredstvima po toj osnovi
- uvođenje kontrola iskazanih potreba za nabavu novih sredstava sa stanjem na zalihama
- objedinjena javna nabava za usluge opskrbe plinom i električnom energijom za institucije iz nadležnosti (odgoj i obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb)
- revidiranje internih gradskih akata kojima se uređuje financiranje u sportu i preuzimanje dijela rashoda od strane zajednice sportskih udruga
- jačanje nadzorne uloge grada nad trgovačkim društvima u vlasništvu u dijelu određivanja cijena usluga koja trgovačka društva fakturiraju gradu (primjerice, održavanje zelenih površina grada, korištenje sportskih dvorana i sl.)
- jačanje kontrole namjenskog trošenja sredstava koje grad doznajuče mjesnim odborima za održavanje manifestacija i za potrebe komunalnih ulaganja te obveza mjesnih odbora da prijedlozi komunalnih projekata temeljem kojih dobivaju sredstva iz gradskog proračuna sadrže detaljne troškovnike i predviđenu realizaciju provedbe projekata
- sklapanje ugovora sa zajednicom sportskih klubova i preciznije definiranje namjene korištenja sredstava koje grad doznajuče zajednici sportskih klubova, a zajednica potom doznajuče sportskim klubovima te obvezivanje klubova da vjerodostojnom dokumentacijom pravdaju namjenu korištenja sredstava
- odlukom skupštine područne vatrogasne zajednice definirani su iznosi korekcija na temelju kojih su gradovi i općine izvršile usklađenje iznosa planiranih za financiranje područne vatrogasne zajednice u svojim proračunima i na taj način je uređeno da svi koji sukladno Zakonu o vatrogastvu i odlukom županije imaju obvezu participirati u financiranju područne vatrogasne zajednice, redovito i u cijelosti podmiruju svoje obveze, a rashodi grada koji je do tada podmirivao razliku iznosa koje općine i gradovi nisu uplaćivali jesu smanjeni.

Na temelju preporuka unutarnje revizije ostvareno je i povećanje udjela grada u vlasništvu trgovačkog društva za 3.225.000,00 kn. Isto je rezultat detaljnije uređenih financijskih odnosa s trgovačkim društvom u vlasništvu kojem grad doznajuče sredstva kapitalne pomoći za pokriće troškova glavnice kredita te načina knjiženja doznačenih sredstava za kapitalnu pomoć u poslovnim knjigama grada i trgovačkog društva.

Na temelju preporuka unutarnje revizije naknadno je zatražena refundacija troškova vezanih uz sanaciju štete od poplava. Na temelju naknadno prikupljene vjerodostojne dokumentacije prijavljeni troškovi su ocijenjeni kao prihvatljivi te je iz Fonda solidarnosti EU dodatno refundiran iznos 4.235.808,35 kn.

Zaključno, u 2016. odnosu na 2015. financijski učinci provedbe revizijskih preporuka su višestruko uvećani, što je vidljivo iz usporednog pregleda u Tablici broj 13. Ojačani sustavi unutarnjih kontrola temeljem provedenih preporuka unutarnje revizije i njihova primjena u praksi stvaraju preduvjete da se u narednom razdoblju dio do sada ostvarenih financijskih učinaka kumulativno dalje uvećava.

Financijski učinci najvećim dijelom ostvareni su provedbom preporuka jedinica za unutarnju reviziju na lokalnoj razini (u ukupno 9 županija i 16 gradova). Na državnoj razini financijski učinci ostvareni su u 2 ministarstva i 4 izvanproračunska korisnika državnog proračuna. Slijedom navedenog u narednom razdoblju potrebno je aktivnije sudjelovanje jedinica za unutarnju reviziju u onim institucijama, osobito ministarstvima koja imaju uvjetno mišljenje Državnog ureda za reviziju kao i trend povećanja dospelih potraživanja i obveza na način da se u okviru revizijskih aktivnosti sagleda funkcionalnost sustava unutarnjih kontrola u području naplate prihoda, upravljanja obvezama kao i sređivanja računovodstvenih evidencija

Tablica broj 13: -Usporedni pregled financijskih učinaka unaprjeđenih sustava unutarnjih kontrola temeljem provedbe preporuka unutarnje revizije za 2015. i 2016.

Područje u kojem je ostvaren učinak provedbe preporuka unutarnje revizije	Financijski učinci u 2015. (kn)	Financijski učinci u 2016. (kn)
Povećanje prihoda	1.652.614,00	39.706.882,52
Smanjenje rashoda	621.890,00	3.574.163,20
Povrat sredstava u proračun	876.859,57	5.297.523,59
Povećanje udjela u vlasništvu trgovačkog društva	920.495,91	3.225.000,00
Sređivanje računovodstvenih evidencija	45.064.909,72	159.579.558,19
Prijava i refundacija sredstava iz EU fondova	0,00	6.799.293,46
Smanjenje manjka u proračunu	2.359.000,00	0,00
Ukupno	51.495.769,20	218.182.420,96

2.3. Stanje sustava unutarnjih kontrola - Izvješće Državnog ureda za reviziju za 2016.

Prema Izvješću o radu Državnog ureda za reviziju za 2016., Državni ured za reviziju je tijekom 2016. obavio 210 financijskih revizija kojima su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje subjekata na državnoj i lokalnoj razini. Izraženo je 98 ili 46,7% bezuvjetnih, 111 ili 52,8% uvjetnih te jedno ili 0,5% nepovoljnih mišljenja.

Pregled izraženih mišljenja Državnog ureda za reviziju temeljem obavljenih revizija u 2016., a koje se odnose na financijske izvještaje i poslovanje korisnika proračuna u 2015. kod korisnika proračuna koji su predmet ovog Objedinjenog godišnjeg izvješća sadržan je u Prilogu broj 1 ovog izvješća.

Slabosti i nedostaci sustava unutarnjih kontrola na koje ukazuje Državni ured za reviziju navode se u nastavku.

Državni ured za reviziju u području planiranja kao i prethodne godine ukazuje na problem nerealnog planiranja prihoda i rashoda kod dijela korisnika proračuna kako na državnoj tako i na lokalnoj razini. Prilikom planiranja proračuna, odnosno financijskog plana ne uzimaju se u obzir cjeloviti podaci o preuzetim ugovornim obvezama kao ni podaci o potencijalnim obvezama. Iako korisnici proračuna imaju ustrojene evidencije potpisanih ugovora i ugovorenih obveza, Državni ured za reviziju ukazuje da evidencije kod pojedinih subjekata nisu centralizirane ili informacijski povezane pa postoji značajan rizik da se u financijski plan ne uključuju cjelokupne obveze koje dopijevaju u godini za koju se financijski plan sastavlja. Pored navedenog, dio korisnika proračuna još uvijek ne evidentira potencijalne obveze u izvanbilančnoj evidenciji.

Na lokalnoj razini, dodatni problem na koji upozorava Državni ured za reviziju je da proračuni pojedinih lokalnih jedinica nisu uravnoteženi, odnosno da planirani prihodi i primici nisu jednaki planiranim rashodima i izdacima. Pojedine lokalne jedinice nisu donijele plan razvojnih programa, a pojedine nisu donijele izmjene plana, iako se izmjenama proračuna mijenjala visina sredstava planirana za ulaganja iz razvojnih programa. Neke jedinice nisu planovima utvrdile ciljeve i prioritete razvoja niti pokazatelje rezultata.

Državni ured za reviziju ukazuje i na nepravilnosti vezane uz sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture koji lokalne jedinice izrađuju sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu⁹. Navedeni programi kod dijela lokalnih jedinica nisu cjeloviti jer ne sadrže podatke o opsegu (količini) poslova održavanja te izvorima financiranja.

U području **izvršavanja proračuna** Državni ured za reviziju ukazuje na nedostatke i slabosti sustava unutarnjih kontrola vezano za kontrole namjenskog korištenja sredstava, opravdanosti rashoda te poduzimanja mjera za pravovremenu i potpunu naplatu prihoda iz nadležnosti proračunskih korisnika.

Vrijednosno značajna sredstva iz državnog i lokalnih proračuna doznaju se pravnim i fizičkim osobama, uključujući i udruge u obliku subvencija, pomoći i donacija za financiranje određenih programa i projekata.

Kontrola namjenskog korištenja doznanih sredstava najčešće se provodi provjerom podataka iz dostavljene pisane dokumentacije (računa, ugovora, izvještaja o utrošku sredstava). Međutim, kontrole namjenskog korištenja sredstava neposrednim uvidom na terenu kod korisnika sredstava u pravilu nisu obavljane ili su bile nedostatne, iako su pojedini korisnici proračuna donijeli upute o njihovom provođenju.

Dio lokalnih jedinica nije propisao uvjete, kriterije i procedure za dodjelu sredstava koje doznaju udrugama za financiranje određenih programa i projekata niti su za odabir programa, odnosno projekata provodile javni natječaj. Dio lokalnih jedinica nije propisao na koji način i u kojim rokovima korisnici sredstava izvještavaju o trošenju primljenih sredstava. Ovdje je potrebno istaknuti da je u ožujku 2015. donesena Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro¹⁰ koju provode udruge te da istu na odgovarajući način trebaju primijeniti i lokalne jedinice kada financiraju programe i projekte udruga te doniraju odnosno sponzoriraju udruge.

Dio lokalnih jedinica koje doznaju donacije trgovačkim društvima u vlasništvu ili suvlasništvu nisu uredile financiranje poslovanja iz proračuna, odnosno nisu utvrdile ciljeve financiranja i namjene za koje se sredstva doznaju.

Nedostatak jasnih uvjeta i kriterija za dodjelu sredstava na koje upozorava Državni ured za reviziju ukazuje na nedostatak prethodnih kontrola kao podloge za donošenje odluke o dodjeli sredstava. Takav nedostatak u kasnijoj fazi otežava i naknadne kontrole jer nedostatak jasnih uvjeta, kriterija i mjerila znači i nedostatak osnove za utvrđivanje eventualnih odstupanja prilikom provođenja naknadnih kontrola namjenskog trošenja sredstava i podloge za traženje povrata sredstava.

Na državnoj razini, rizik nenamjenskog korištenja sredstava posebno je izražen u slučajevima kada je nadležnost za rješavanje prava korisnika, isplatu naknada po utvrđenim pravima, kontrolu zakonitosti isplate te donošenje rješenja o povratu sredstava u slučaju nezakonite isplate podijeljena između više državnih tijela. U takvim slučajevima čak kada se i naknadnim kontrolama utvrde isplate neprikladnih prava ne poduzimaju se pravodobno aktivnosti za povrat sredstava. Navedeno potvrđuju činjenice iz izvješća Državnog ureda za reviziju da su u poslovnim knjigama dijela proračunskih korisnika (isplatitelja po osnovi prava) evidentirana vrijednosno značajna potraživanja od korisnika prava upravo zbog isplate neprikladnih prava koja su utvrđena naknadnim kontrolama.

Nedostatne su i prethodne kontrole vezane za donošenje odluka o financiranju projekata. Državni ured za reviziju ukazuje da se prije donošenja odluka o financiranju određenih projekata ne sastavlja usporedna analiza mogućih modela financiranja radi odabira najpovoljnijih rješenja, usklađenih s raspoloživim izvorima financiranja. U slučajevima određenih projekata zaključuju se

⁹ Narodne novine, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03-pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15

¹⁰ Narodne novine, br. 26/15

sporazumi o zajedničkom financiranju iz sredstava državnog proračuna i proračuna lokalnih jedinica, međutim sporazumima nisu utvrđeni ukupno planirani iznosi investicijskog ulaganja zbog čega nije poznat iznos preuzete obveze financiranja kako iz sredstava državnog, tako i lokalnog proračuna.

U području **naplate i prikupljanja prihoda**, Državni ured za reviziju ukazuje da pojedini proračunski korisnici na državnoj i lokalnoj razini u čijoj je nadležnosti prikupljanje, odnosno naplata prihoda, mjere naplate ne poduzimaju pravodobno i potpuno.

Državni ured za reviziju ukazuje da pojedini davatelji koncesija nedovoljno brinu o potpunoj i pravodobnoj naplati prihoda od koncesija, ne izdaju račune koncesionarima te ne dostavljaju godišnje izvješća o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara Ministarstvu financija ili ako ih dostavljaju izvješća nisu potpuna, premda je obveza za isto sadržana u propisima koji uređuju područje koncesija.

Pojedini proračunski korisnici koji ostvaruju pravo na dio prihoda koje ostvaruju određene pravne osobe prema izvješću Državnog ureda za reviziju nedovoljnu pažnju pridaju kontroli obračuna uplaćenog dijela prihoda te se uplaćeni predujmovi prihvaćaju kao konačni obračuni. Nedostatne kontrole obračuna pripadajućih prihoda na što ukazuje Državni ured za reviziju povećavaju rizik da proračunski korisnici nisu ostvarili u cijelosti prihode koji im pripadaju.

Dio lokalnih jedinica još uvijek nije donio procedure za naplatu i kontrolu naplate potraživanja ili se donesenim procedurama nisu cjelovito uredile aktivnosti, mjere, postupci i kontrola naplate potraživanja.

Iz izvješća Državnog ureda za reviziju proizlazi da su izražene slabosti u sustavima naplate prihoda u slučajevima kada je više institucija s državne i lokalne razine uključeno u obračun, vođenje evidencije i naplatu prihoda. Navedeno se odnosi na prihode od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države (uključene lokalne jedinice i Agencija za poljoprivredno zemljište) te prihode po osnovi naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici jahti i brodica (uključene županije i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture).

Primjerice, naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici jahti i brodica prihod su županija na čijem području je brodica, odnosno jahta upisana u očevidnik brodica, odnosno upisnik jahti. Razrez i naplatu naknade za upotrebu pomorskog dobra do konca 2013. su obavljale županije, a nakon toga je prema Naredbi o visini naknade koju plaćaju vlasnici pomorskih objekata u RH¹¹ nadležnost utvrđivanja ove naknade prenesena na lučke kapetanije. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i županije koje ostvaruju ove prihode su u 2015. dogovarale zaključenje sporazuma s ciljem utvrđivanja nadležnosti u vezi obračuna i naplate naknade. Sporazum još uvijek nije potpisan, a prema podacima iz izvješća Državnog ureda za reviziju iznos neplaćenih potraživanja po ovoj osnovi u županijama koje su bile obuhvaćene revijom koncem 2015. iznosio je 19.125.350,00 kn.

Osim nepoduzimanja mjera za naplatu potraživanja, utvrđeno je da se proračunska sredstva ne koriste u skladu s propisanom namjenom. Najčešće se to odnosi na prihode od komunalnog doprinosa i naknade, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru.

Propusti su utvrđeni i kod izvješćivanja o utrošku namjenskih prihoda. Za dio prihoda koji imaju propisanu namjenu (lovozakupnina, prihodi od koncesija na pravo na lov, prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, prihodi od prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko) lokalne jedinice su obvezne godišnje dostavljati izvješća o utrošku sredstava nadležnim ministarstvima. Neke jedinice navedena izvješća nisu dostavljale, a s obzirom da rok za dostavu izvješća nije propisan, neke su izvješća dostavljale i više mjeseci nakon završetka proračunske godine u kojoj su sredstava utrošena.

¹¹ Narodne novine br. 159/13

U području **javne nabave** Državni ured za reviziju ukazuje da su pojedini naručitelji dijelili predmete nabave radi izbjegavanja primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi, odnosno često su planirane nabave roba i usluga procijenjene granične vrijednosti 199.000,00 kn.

Vezano za postupke bagatelne nabave, proračunski korisnici u pravilu su donijeli naputke o načinu provedbe postupaka bagatelne nabave, ali ih u pojedinim slučajevima nisu dosljedno primjenjivali.

Pojedini proračunski korisnici (naručitelji) nisu ustrojili računalne evidencije sa svrhom praćenja izvršenja ugovora. Podaci u godišnjem izvještaju o zaključenim ugovorima u pojedinim slučajevima nisu istovjetni s podacima iz pomoćnih evidencija i poslovnih knjiga.

U nekim slučajevima, javni naručitelji u postupku realizacije ugovora o javnoj nabavi nisu dovoljno brinuli o zaštiti svojih interesa. Primjerice radovi su se izvodili izvan ugovorenih rokova bez da su se utvrđivali uzroci nepoštivanja ugovorenih rokova, te nisu pribavljani instrumenti osiguranja za uredno izvršenje radova, zbog čega su se javni naručitelji izložili riziku nemogućnosti naplate štete koja bi mogla nastati zbog navedenih propusta. Za dodatne izvan troškovničke radove dio korisnika proračuna nije zaključivao dodatke ugovorima. Višekratno je ugovarano produživanje rokova, a za radove koji nisu izvedeni u ugovorenim rokovima ugovorne kazne nisu obračunavane.

U području **računovodstva** nepravilnosti i slabosti na koje ukazuje Državni ured za reviziju odnose se na vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te financijske izvještaje.

Pojedini korisnici proračuna nisu ustrojili analitičke evidencije (dugotrajne imovine, potraživanja, primljenih i izdanih vrijednosnih papira) ili se evidencije ne vode ažurno. Kod pojedinih subjekata podaci evidentirani u pomoćnim knjigama nisu usklađeni s podacima u glavnoj knjizi, najčešće zbog nepostojanja programske povezanosti pomoćnih i glavne knjige ili nedostatne komunikacije u razmjeni podataka između ustrojstvenih jedinica.

Rashodi za pojedine namjene nisu evidentirani na propisanim računima računskog plana, a kod pojedinih korisnika proračuna istovrsni poslovni događaji evidentirani su na različitim računima. Dio rashoda i obveza u poslovnim knjigama je evidentiran u vrijeme kada su obveze podmirene, a ne kada su nastale, što nije u skladu s propisanim modificiranim računovodstvenim načelom prema kojem se iskazuju rashodi i priznaju obveze.

Dio proračunskih korisnika, osobito na lokalnoj razini ne pridaje dovoljno pozornosti evidentiranju ulaganja u izgradnju i nabavu dugotrajne imovine, odnosno isto nije pravodobno evidentirano u poslovnim knjigama i/ili nije evidentirano na propisanim računima Računskog plana.

Prema izvješću Državnog ureda za reviziju i dalje su prisutne nepravilnosti vezane uz popis imovine i obveza. Kod pojedinih institucija popis nije bio cjelovit jer popisom nije obuhvaćen dio imovine ili obveza. Podaci o potraživanjima i obvezama evidentirani u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi nisu istovjetni, a nisu niti provedena potrebna usklađenja uključujući i usklađenja stanja s kupcima i vjerovnicima u slučajevima kada institucije nemaju vjerodostojnu dokumentaciju o opravdanosti evidentiranja u poslovnim knjigama.

Podaci iskazani u financijskim izvještajima u dijelu revidiranih institucija nisu istovjetni s podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, odnosno pomoćnim evidencijama. Navedeno se najčešće odnosi na podatke o dospjelim potraživanjima i obvezama, budući da dio korisnika proračuna iskazuje dospjela potraživanja kao nedospjela i dospjele obveze kao nedospjele.

Dio korisnika proračuna, osobito na lokalnoj razini u financijskim izvještajima, u okviru izvanbilančnih zapisa nije iskazivao podatke o potencijalnim obvezama, podatke o primljenim i danim instrumentima osiguranja plaćanja te jamstvima za zaduživanje danim trgovačkim društvima ili ustanovama.

Bilješke uz financijske izvještaje dio institucija nije sastavljao ili bilješke nisu cjelovite jer ne sadrže podatke o sudskim sporovima, stanju i rokovima dospijeca kredita te obrazloženja značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na prethodnu godinu.

Većina lokalnih jedinica je ustrojila pomoćnu evidenciju o sudskim sporovima, ali podaci o njima nisu navedeni u Bilješkama uz financijske izvještaje ili vrijednost sudskih sporova nije iskazana u okviru izvanbilančnih zapisa.

Dio lokalnih jedinica izvještaje o izvršenju proračuna nije sastavljao prema izvorima financiranja, pozivajući se na Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna koji ne propisuju izvore financiranja kao obveznu klasifikaciju u procesu izvještavanja u sustavu proračuna.

Zaključno, može se istaknuti da su slabosti i nedostaci sustava unutarnjih kontrola sadržani u Izjavama o fiskalnoj odgovornosti, velikim dijelom potvrđeni i u Izvješću Državnog ureda za reviziju za 2016. Državni ured za reviziju ukazuje i na dodatne slabosti i nedostatke sustava unutarnjih kontrola koje nisu proizašle iz postupka samoprocjene, dijelom iz razloga što u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti nisu sadržana takva pitanja, a dijelom iz razloga na koji upozorava Državni ured za reviziju, a to je da korisnici proračuna postupku samoprocjene nisu posvetili dovoljnu pozornost.

Dio slabosti i nedostataka u području računovodstva i izvještavanja na koje upozorava Državni ured za reviziju, a koje posljedično utječu na kvalitetu planiranja proračuna, moguće je umanjiti izmjenama i dopunama podzakonske regulative u području računovodstva i izvještavanja. S tim u vezi, predlaže se izmijeniti i dopuniti Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu¹² na način da se:

- propiše obveza ustrojavanja analitičke evidencije sudskih sporova, kao zasebne evidencije odvojene od ostalih evidencija (članak 7.) te
- u okviru skupine računa 99 – Izvanbilančni zapisi otvori zaseban konto na razini osnovnog računa Računskog plana za praćenje sudskih sporova, izdvojeno iz računa „Ostalih izvanbilančnih zapisa“ u aktivi i pasivi.

Predlaže se dopuniti Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu¹³ na način da se u članku 14. koji uređuje obvezne Bilješke uz financijske izvještaje propiše obveza da se podaci o sudskim sporovima iskazuju u posebnoj tablici, umjesto da su dio pregleda „ostalih ugovornih odnosa i sl.“

Prijedlog je da tablica sudskih sporova koja bi bila dio Bilješke uz financijske izvještaje obvezno sadrži sljedeće podatke: popis sporova u tijeku, sažet opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proizaći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava.

Propisivanje obveze da se izdvojeno prate podaci o sudskim sporovima u okviru računskog plana, analitičkih evidencija i Bilješki uz financijske izvještaje umanjuje rizik da se podaci o potencijalnim obvezama, ali i imovini, koje proizlaze iz sudskih sporova ne uzimaju u obzir prilikom planiranja proračuna, što Državni ured za reviziju redovito upozorava u svojim izvješćima.

Predlaže se također izmijeniti i dopuniti Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna¹⁴ na način da se propiše obveza da se polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna sastavljaju i prema izvorima financiranja, kao obveznoj proračunskoj klasifikaciji.

Dio slabosti i nedostataka na koje upozorava Državni ured za reviziju, a vezani su uz naplatu prihoda i praćenje korištenja namjenskih prihoda, posljedica su nedovoljne koordinacijske aktivnosti između više razina institucija (državne i lokalne razine).

¹² Narodne novine, br. 124/14, 115/15 i 87/16

¹³ Narodne novine, br. 03/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17

¹⁴ Narodne novine, br. 24/13

S tim u vezi predlaže se da:

- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u suradnji sa županijama u što kraćem roku (31. prosinca 2017.) potpiše sporazum kojim će se urediti nadležnosti u vezi obračuna i naplate naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici jahti i brodica
- Ministarstvo poljoprivrede propiše rok u kojem će lokalne jedinice izvijestiti Ministarstvo poljoprivrede o utrošku namjenskih prihoda po osnovi lovozakupnine, prihoda od koncesija na pravo na lov, prihoda od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te prihoda od prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko.

3. ORGANIZACIJSKI PREDUVJETI ZA RAZVOJ SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA

Za razvoj sustava unutarnjih kontrola odgovorno je rukovodstvo, međutim bitno je reći da su za potporu rukovoditeljima u razvoju sustava nužni određeni organizacijski preduvjeti. To podrazumijeva adekvatan status ustrojstvene jedinice za financije zbog njene koordinacijske uloge (naročito na prvoj razini korisnika proračuna) te dostatne kapacitete unutarnje revizije koji su u funkciji procjene sustava unutarnjih kontrola i davanja preporuka za njihovo unaprjeđenje.

3.1. Organizacijska uspostava i kapaciteti jedinica za financije

Koordinacijska uloga ustrojstvenih jedinica za financije za potrebe razvoja sustava unutarnjih kontrola na razini korisnika proračuna definirana je u Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, a detaljnije razrađena u Pravilniku o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru koji je usvojen u svibnju 2016.¹⁵ Koordinacija uključuje sljedeće:

- izradu prijedloga internih akata za ključne procese financijskog upravljanja te praćenje njihove primjene
- razvoj i vođenje računovodstvenog sustava, uključujući troškovno i upravljačko računovodstvo radi pružanja informacija za potrebe upravljanja prihodima, rashodima, imovinom i obvezama
- pružanje savjeta i potpore rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica u oblikovanju i razvoju sustava unutarnjih kontrola
- koordinaciju provođenja samoprocjene sustava unutarnjih kontrola putem Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Na državnoj razini nakon održanih parlamentarnih izbora krajem 2016. i početkom 2017. godine provedene su organizacijske promjene u ministarstvima te su u uredbama o unutarnjem ustrojstvu poslovi koordinacije na razvoju sustava unutarnjih kontrola ugrađeni u postojeće opise poslova ustrojstvenih jedinica za financije.

Zbog uloge koja se očekuje od ustrojstvenih jedinica za financije u razvoju sustava unutarnjih kontrola važno je osigurati odgovarajuće kapacitete, ali i njihov adekvatan organizacijski status.

Iz analize statusa ustrojstvenih jedinica za financije u svih 20 ministarstava, koja je vidljiva u tablici broj 19, proizlazi da su u 8 ministarstava jedinice za financije ustrojene na razini upravne organizacije, a u 12 ministarstava unutar glavnog tajništva.

Također treba istaknuti da je nakon donesenih uredbi o unutarnjem ustrojstvu vidljivo da su ustrojstvene jedinice za financije u svim ministarstvima u kojima se ustrojstvena jedinica za financije nalazi unutar glavnog tajništva ustrojene kao sektori.

¹⁵ Narodne novine, br. 58/16

Tablica broj 14: Pregled konsolidiranih proračuna, broja institucija iz nadležnosti te statusa ustrojstvenih jedinica za financije u ministarstvima

Naziv ministarstva	Konsolidirani proračun za 2017.	Proračunski i korisnici u nadležnosti	Trgovačka društva i druge pravne osobe	Status ustrojstvene jedinice za financije na dan 30.06.2017.
1	2	3	4	5
Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	42.487.020.938	4	-	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo znanosti i obrazovanja	15.616.066.298	129	4	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo zdravstva	9.777.730.053	18	2	Uprava za financijske poslove, fondove Europske unije, međunarodne projekte i javnu nabavu
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	6.982.568.179	6	22	Uprava za proračun i financije
Ministarstvo poljoprivrede	6.515.081.586	6	3	Uprava za financijske poslove i javnu nabavu
Ministarstvo unutarnjih poslova	5.250.251.816	4	1	Uprava za materijalno financijske poslove
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	5.094.759.029	149	1	Uprava za proračun i financije
Ministarstvo obrane	4.385.657.945	-	4	Uprava za proračun i financije
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	2.613.699.335	25	4	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo pravosuđa	2.435.894.797	143	-	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	2.207.990.429	8	8	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo hrvatskih branitelja	1.138.483.430	2	2	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo kulture	1.131.630.814	48	4	Uprava za pravne i financijske poslove i programe Europske unije
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU	972.479.094	3	-	Uprava za financije i inf.-telekomunikacijske sustave
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	833.214.403	5	-	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	622.678.307	-	-	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo uprave	470.380.878	21	-	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo turizma	183.082.837	-	1	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo državne imovine	43.829.201	-	-	unutar Glavnog tajništva
Ministarstvo financija	47.055.273.231	6	2	unutar Glavnog tajništva

U pojedinim ministarstvima koja imaju značajna proračunska sredstva (preko milijardu kuna konsolidiranog financijskog plana) te veliki broj proračunskih korisnika i trgovačkih društava/drugih pravnih osoba u nadležnosti, u narednom razdoblju je potrebno razmotriti mogućnost da se osigura i adekvatan status ustrojstvenih jedinica za financije koje su trenutno u nadležnosti glavnog tajništva.

Na lokalnoj razini kod županija, većih gradova i općina status ustrojstvenih jedinica za financije je ujednačen i sve one su ustrojene na razini upravnog tijela. Manji gradovi i općine imaju jedinstvene upravne odjele unutar kojih se nalaze odsjeci za financije ili je ustrojeno jedno radno mjesto vezano uz financijsku struku. Međutim, neke lokalne jedinice, zbog malog broja zaposlenih i prvenstveno nedostatnih vlastitih kapaciteta za obavljanje financijsko-računovodstvenih poslova, poslove vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja povjerile su knjigovodstvenim servisima, a neke fizičkim osobama na temelju ugovora o djelu. Ističemo da prema podacima Financijske agencije, 120 općina ima pet i manje zaposlenih, od čega 43 općine imaju tri i manje zaposlena.

Poslovi za koje su upravni odjeli za financije na lokalnoj razini nadležni ponekad se razlikuju te neka upravna tijela nadležna za financije imaju u nadležnosti i javnu nabavu, naplatu prihoda i sl.

Zbog kompleksnih poslova koje su ustrojstvene jedinice za financije dobile u nadležnost (prvenstveno se to odnosi na izradu prijedloga internih akata u procesima planiranja, programiranja, izrade i izvršavanja proračuna odnosno financijskog plana, nabave i ugovaranja, računovodstva i izvještavanja kao ključnih procesa financijskog upravljanja te na razvoj troškovnog i upravljačkog računovodstva radi pružanja informacija za potrebe upravljanja prihodima, rashodima, imovinom i obvezama) u narednom razdoblju je potrebno jačati stručnost zaposlenika u ustrojstvenim jedinicama za financije te omogućiti kontinuiranu izobrazbu kako bi mogli ispuniti svoju koordinacijsku ulogu u razvoju sustava unutarnjih kontrola.

3.2. Organizacijska uspostava i kapaciteti unutarnje revizije

Organizacijska uspostava unutarnje revizije korisnika proračuna

Od ukupno 103 korisnika proračuna na državnoj i lokalnoj razini koji su imali obvezu uspostave unutarnje revizije sukladno odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru¹⁶ na dan 31. prosinca 2016. unutarnju reviziju uspostavila su 102 korisnika proračuna.

Tablica broj 15: Pregled broja korisnika proračuna obveznika uspostave unutarnje revizije i broja korisnika proračuna koji su uspostavili unutarnju reviziju

Korisnici proračuna	Broj obveznika uspostave unutarnje revizije	Broj obveznika koji su uspostavili unutarnju reviziju
1	2	3
Državna razina	49	48
Ministarstva	20	19
Državna tijela razine razdjela	7	7
Izvanproračunski korisnici državnog proračuna	7	7
Ustanove u zdravstvu	7	7
Sveučilišta	8	8
Lokalna razina	54	54
Županije	20	20
Grad Zagreb	1	1
Gradovi sjedišta županija	19	19
Gradovi s više od 35.000 stanovnika	5	5
Ostali gradovi (čl.6. st.1)	9	9
Ukupno	103	102

Unutarnju reviziju uspostavili su svi obveznici uspostave osim Ministarstva državne imovine koje je osnovano u studenome 2016. te na dan 31. prosinca 2016. nije imalo uspostavljenu unutarnju reviziju.

Sukladno odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru unutarnja revizija uspostavljena u korisnicima proračuna navedenima u Tablici broj 15 obavlja poslove unutarnje revizije i u institucijama iz nadležnosti, izuzev onih institucija iz nadležnosti koje koriste mogućnost iz Pravilnika da u skladu s određenim uvjetima uspostave vlastitu unutarnju reviziju.

¹⁶ Narodne novine, br. 42/16

Naime, Pravilnikom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru dana je i mogućnost korisnicima proračuna iz nadležnosti (na razini glave organizacijske klasifikacije) da, ukoliko se ocijeni opravdanim, mogu ustrojiti vlastitu jedinicu za unutarnju reviziju, uz suglasnost čelnika nadležne institucije i uz prethodnu suglasnost ministra financija. Kriteriji koji se razmatraju za ocjenu opravdanosti definirani su člankom 14. Pravilnika, a uključuju visinu prihoda i rashoda, broj zaposlenih, organizacijsko i teritorijalno ustrojstvo, vrijednost financijskih transakcija, ulogu u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava Europske unije, strateški i razvojni značaj institucije i specifičnosti ovisno o području poslovanja.

Zaključno s 31. prosinca 2016. ovu mogućnost iskoristilo je 6 korisnika proračuna na državnoj razini: Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Državna geodetska uprava, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije te Nacionalni park Krka.

Četiri (4) državna tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije koja nisu obveznici uspostave unutarnje revizije, istu su uspostavili na način da su potpisali sporazum o obavljanju poslova unutarnje revizije s Uredom Vlade Republike Hrvatske za unutarnju reviziju (Agencija za zaštitu osobnih podataka, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Središnji državni ured za središnju javnu nabavu i Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost).

Zaključno, unutarnju reviziju uspostavilo je ukupno 115 institucija od čega 102 obveznika uspostave i 13 institucija od kojih je 6 institucija razine glave organizacijske klasifikacije na državnoj razini koje koriste mogućnost iz čl. 14. Pravilnika, 4 državna tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije koji nisu obveznici uspostave unutarnje revizije, a uspostavili su je na temelju sporazuma o obavljanju poslova unutarnje revizije te 3 ustanove u zdravstvu na lokalnoj razini.

Unutarnja revizija može se sukladno odredbama Zakona uspostaviti na 4 načina:

- a) ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju
- b) imenovanjem unutarnjeg revizora
- c) osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju
- d) sporazumom o obavljanju poslova unutarnje revizije s institucijom koja je unutarnju reviziju uspostavila na jedan od gornja tri načina.

Tablica broj 16: Pregled načina uspostave unutarnje revizije

Naziv	Broj obveznika uspostave	Način uspostave unutarnje revizije			
		Neovisna jedinica za unutarnju reviziju	Imenovani unutarnji revizor	Zajednička jedinica za unutarnju reviziju	Sporazum o obavljanju poslova unutarnje revizije
Obveznici uspostave					
Ministarstva	19	19			
Državna tijela razine razdjela	7	3	3	1	
Izvanproračunski korisnici državnog proračuna	7	7			
Ustanove u zdravstvu na državnoj razini	7			4	
Sveučilišta	8	7	1		
Županije	20	20			
Grad Zagreb	1	1			
Gradovi sjedišta županija	19	17	2		
Gradovi s više od 35 000 stanovnika	5	5			
Ostali gradovi	9	4	5		
Ukupno	102	83	11	5	
Ostale institucije*	13	7		2	4
Sveukupno	115	90	11	7	4

**Ostale institucije uključuju 13 institucija od kojih je 6 institucija razine glave organizacijske klasifikacije na državnoj razini koje koriste mogućnost iz čl. 14. Pravilnika, 4 državna tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije koji nisu obveznici uspostave unutarnje revizije, a uspostavili su je na temelju sporazuma o obavljanju poslova unutarnje revizije te 3 ustanove u zdravstvu na lokalnoj razini.*

Od ukupno 115 korisnika proračuna koji imaju uspostavljenu unutarnju reviziju, najveći broj njih, odnosno 90 korisnika proračuna (75%) je istu uspostavilo ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju.

Zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju uspostavilo je 7 korisnika proračuna (Ured Vlade Republike Hrvatske za unutarnju reviziju te 6 zajedničkih jedinica u sustavu zdravstva (4 klinička bolnička centra na državnoj razini: klinički bolnički centri Zagreb, Rijeka, Split i Osijek te 2 institucije na lokalnoj razini: Opća bolnica Varaždin i Dom zdravlja Primorsko-goranske županije).

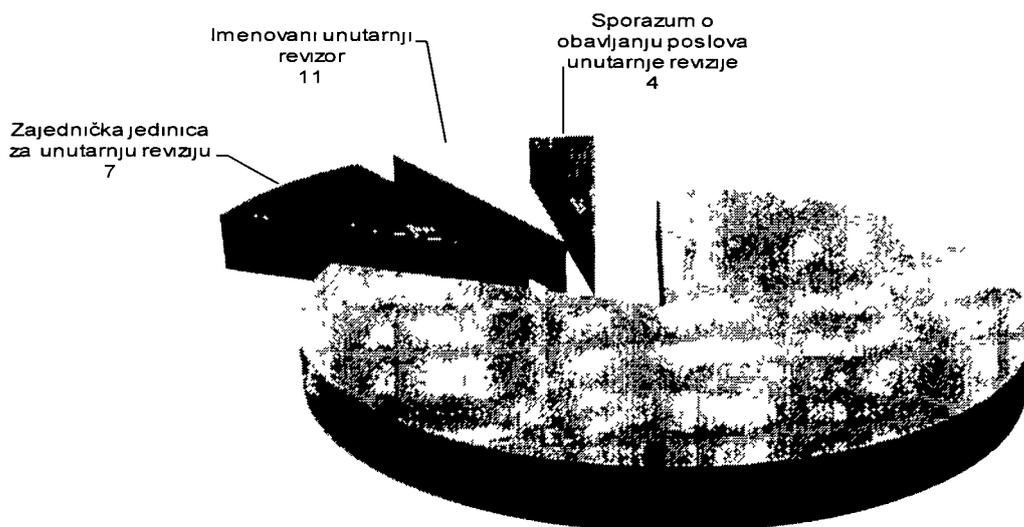
Ured Vlade Republike Hrvatske za unutarnju reviziju je zajednička jedinica za unutarnju reviziju nadležna za obavljanje poslova unutarnje revizije u svim uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske.

Ukupno 4 zajedničke jedinice za unutarnju reviziju u ustanovama u zdravstvu na državnoj razini pokrivaju 10 institucija (7 institucija obveznika uspostave unutarnje revizije i 3 institucije koje nisu obveznici uspostave unutarnje revizije). Na lokalnoj razini 2 zajedničke jedinice za unutarnju reviziju pokrivaju i 15 institucija koje nisu obveznici uspostave unutarnje revizije.

Tek manji broj obveznika uspostave unutarnje revizije (njih 11) istu je uspostavilo ustrojavanjem radnog mjesta imenovanog unutarnjeg revizora. Razlog navedenom je što je način uspostave unutarnje revizije imenovanjem unutarnjeg revizora ostavljen kao opcija za manji broj korisnika proračuna (npr. za manje gradove) koji zbog svoje specifičnosti nisu u mogućnosti uspostaviti vlastitu jedinicu za unutarnju reviziju.

Sporazumom o obavljanju poslova unutarnje revizije, unutarnju reviziju su uspostavila 4 korisnika proračuna koji nisu obveznici uspostave unutarnje revizije.

Grafikon broj 12: Pregled broja korisnika proračuna s obzirom na način uspostave unutarnje revizije

Kapaciteti unutarnje revizije

Ukupan broj stručno ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru na dan 31. prosinca 2016. je 498, od čega njih 252 obavlja poslove unutarnje revizije na državnoj i lokalnoj razini, prema tablici u nastavku.

Tablica broj 17: Pregled broja korisnika proračuna s obzirom na broj popunjenih radnih mjesta u unutarnjoj reviziji na 31. prosinca 2016.

Korisnici proračuna	Ukupan broj korisnika proračuna	Broj korisnika proračuna			Ukupan broj popunjenih radnih mjesta u unutarnjoj reviziji
		s 3 i više popunjena radna mjesta	s 2 popunjena radna mjesta	s 1 popunjenim radnim mjestom	
1	2	3	4	5	6
Ministarstva	19	13	5	1	75
Državna tijela dijela razine razdjela	7	1	3	3	19
Ostala državna tijela razine glave (na temelju dobivene suglasnosti za uspostavu unutarnje revizije)	6	2	2	2	19
Izvanproračunski korisnici	7	5	1	1	22
Sveučilišta	8	3	1	4	15
Ustanove u zdravstvu	7	2	2	0	12
Državna razina - ukupno		26	14	11	162
Županije	20	3	5	12	31
Grad Zagreb	1	1	0	0	11
Gradovi sjedišta županija	19	1	5	13	26
Gradovi s više od 35 000 stanovnika	5	0	3	2	8
Ostali gradovi*	9	0	0	7	7
Ustanove u zdravstvu	3	1	1	1	7
Lokalna razina - ukupno		6	14	35	90
Sveukupno		32	28	46	252

* Dva grada obveznika uspostave unutarnje revizije sukladno Pravilniku o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (članak 6. stavak 1.) (Poreč, Solin), na dan 31. prosinca 2016. nemaju zaposlene unutarnje revizore.

Iz danog pregleda broja korisnika proračuna i popunjenosti radnih mjesta vidljiva je nedovoljna popunjenost jedinica za unutarnju reviziju posebno na lokalnoj razini.

Velik broj županija (njih 12 ili 60%) i gradova (njih 22 ili 61%) ima zaposleno samo jednog unutarnjeg revizora.

Jedan od razloga nedostatnih kapaciteta unutarnjih revizora na lokalnoj razini jesu i dalje nedostatna financijska sredstva, s obzirom da ukupna masa plaća mora biti unutar okvira od 20% izvornih prihoda jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Tijekom 2016. Središnja harmonizacijska jedinica je s Hrvatskom zajednicom županija započela aktivnosti na rješavanju nedostatnih kapaciteta unutarnjih revizora, a jedan od prijedloga za rješavanje navedenog problema je izuzimanje plaća unutarnjih revizora iz ukupne mase plaća koja se uzima u obzir za utvrđivanje limita u odnosu na 20% izvornih prihoda jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Iako je na državnoj razini popunjenost revizorskim kapacitetima bolja, još uvijek 6 ministarstava, 6 državnih tijela razine razdjela, 4 ostala državna tijela razine glave koja su dobila suglasnost na ustrojavanje jedinice za unutarnju reviziju, 2 izvanproračunska korisnika, 5 sveučilišta i 2 klinička

bolnička centra koji imaju ustrojenu zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju, nemaju zaposlen minimalni broj, odnosno 3 unutarnja revizora.

Sukladno odredbama članka 17. ranije važećeg Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna jedinice za unutarnju reviziju bile su u obvezi popuniti minimalan broj radnih mjesta u unutarnjoj reviziji do 31. prosinca 2015. Također, važeći Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru iz 2016. propisuje da jedinica za unutarnju reviziju mora biti popunjena s najmanje tri unutarnja revizora, uključujući voditelja unutarnje revizije. Odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (članak 26. stavak 3.) taj je rok produljen do 31. prosinca 2017.

Posebno je istaknuta obveza za popunjavanjem jedinica za unutarnju reviziju s minimalno 3 unutarnja revizora zbog povećanog opsega djelovanja unutarnje revizije, budući da unutarnja revizija korisnika proračuna ima obvezu obavljati poslove unutarnje revizije u korisniku proračuna te u institucijama iz nadležnosti koje nemaju uspostavljenu vlastitu unutarnju reviziju.

4. AKTIVNOSTI SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

Ministarstvo financija je nadležno za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru, a za provedbu koordinacije zadužena je Središnja harmonizacijska jedinica¹⁷.

Vezano za provedbu koordinacije razvoja sustava unutarnjih kontrola u 2016. ističemo značajnije aktivnosti koje je provela Središnja harmonizacijska jedinica.

a) Priprema podzakonskih propisa, uputa i smjernica za razvoj sustava unutarnjih kontrola

Tijekom 2016. na temelju Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (stupio na snagu u srpnju 2015.) doneseni su sljedeći podzakonski propisi:

- Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine, br. 42/16)
- Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, br. 58/16)
- Pravilnik o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije (Narodne novine, br. 35/16)
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra jedinica za UR i registra ovlaštenih UR za javni sektor (Narodne novine, br. 42/16)
- Naputak o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih UR za javni sektor (Narodne novine, br. 24/16)
- Kodeks strukovne etike UR u javnom sektoru (Narodne novine, br. 42/16)

Nadalje, tijekom 2016. izrađene su sljedeće upute i predlošci koji su objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva financija:

- Uputa za izradu strateških i godišnjih planova unutarnje revizije¹⁸
- Interni pravilnik o unutarnjoj reviziji
 - ✓ predložak za ministarstva, županije, gradove i ostale razdjele
 - ✓ predložak za institucije iz nadležnosti

b) Organizacija izobrazbe

Od provedenih aktivnosti u području izobrazbe izdvajamo:

U području sustava unutarnjih kontrola Središnja harmonizacijska jedinica je u suradnji s Državnom školom za javnu upravu organizirala i održala 2 ciklusa osnovnog modula (za državnu i

¹⁷ sukladno članku 41. stavku 1. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru

¹⁸ KLASA: 043-01/16-01/326, URBROJ: 513-08-03-16-1, od 1. rujna 2016.

lokalnu razinu) za 38 sudionika i 7 ciklusa radionica (u 8 termina) za 196 sudionika. Uz navedeno, na zahtjev korisnika proračuna održana je 1 („In house“) radionica za 25 sudionika.

Sveukupno je u području sustava unutarnjih kontrola u 2016. godini održano 11 termina izobrazbe koje je ukupno pohađalo 259 sudionika s državne i lokalne razine.

U području organizacije izobrazbe za unutarnje revizore, tijekom 2016. održan je jedan ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor za 12 polaznika, 7 termina usmenih i 2 redovna termina pismenih ispita te 4 termina za popravne pismene ispite.

U svrhu stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor održano je 7 radionica (u 11 termina) i 9 tematskih sastanaka koji su bili usmjereni na metodologiju rada i unaprjeđenje aktivnosti unutarnje revizije za ukupno 783 sudionika.

Sveukupno je u području unutarnje revizije u 2016. godini održan 21 termin izobrazbe koji je pohađalo ukupno 795 sudionika.

c) **Obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije**

Temeljem Godišnjeg plana za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2016.¹⁹ obavljena je povremena provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije (u daljnjem tekstu: provjere kvalitete) kod 10 korisnika proračuna (kod šest ministarstava i četiri županije).

Cilj obavljanja provjere je bio utvrditi stanje sustava unutarnje revizije i razinu usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna sa Zakonom i drugim propisima koji uređuju unutarnju reviziju u Republici Hrvatskoj te s metodologijom rada unutarnje revizije i dati preporuke za unaprjeđenje gdje je potrebno.

Postupak obavljanja provjere kvalitete je detaljnije razrađen *Uputom o obavljanju povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije*²⁰ koja je donesena temeljem članka 14. Pravilnika o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije²¹.

Po utvrđenoj razini usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije (usklađeno, djelomično usklađeno ili neusklađeno) dane su preporuke/prijedlozi za unaprjeđenja.

Sveukupna razina usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije izražena je za:

- 6 korisnika proračuna kao – **USKLAĐENO*** (s preporukama za unaprjeđenje²²)
- 4 korisnika proračuna kao – **DJELOMIČNO USKLAĐENO**.

Rezultati obavljenih provjera kvalitete su kao i u prethodnim ciklusima obavljanja provjere kvalitete ukazali na sljedeća područja u kojima se očekuje unaprjeđenje aktivnosti unutarnje revizije:

- strateško i godišnje planiranje unutarnje revizije
- obavljanje pojedinačne unutarnje revizije.

Vezano uz *postupak izrade i sadržaja strateškog plana unutarnje revizije*, dane su preporuke rukovoditeljima unutarnje revizije da se napravi objektivnija procjena rizika od strane unutarnje revizije utemeljena na obavljenim analizama trendova financijskih pokazatelja, izvješćima o izvršenju proračuna, izjavama o fiskalnoj odgovornosti i planovima otklanjanja uočenih slabosti i nepravilnosti, izvješćima Državnog ureda za reviziju koja se odnose i na institucije iz nadležnosti, provedbi preporuka unutarnje revizije iz ranijih razdoblja i sl.

¹⁹ KLASA: 043-01/16-01/247, URBROJ: 513-08-03-16-1 od 15. lipnja 2016.

²⁰ KLASA: 131-01/16-01/15, URBROJ: 513-08-03-16-1 od 20. listopada 2016.

²¹ Narodne novine, br. 35/16

²² u određenim slučajevima, iako je utvrđeno da su aktivnosti unutarnje revizije usklađene sa zahtjevima Zakona i drugih propisa koji uređuju unutarnju reviziju u Republici Hrvatskoj i s metodologijom rada unutarnje revizije, dane su preporuke za unaprjeđenje čija će provedba utjecati na daljnji razvoj aktivnosti unutarnje revizije

Vezano uz *obavljanje pojedinačne unutarnje revizije*, dane su preporuke rukovoditeljima unutarnje revizije da se kvalitetnije provodi procjena rizika s detaljnom razradom uzroka i posljedica rizika. Isto je važno kako bi se revizijski nalazi usmjerili na uzroke i posljedice nedostataka elemenata sustava unutarnjih kontrola, a revizijske preporuke konkretizirale i usmjerile na sustavno rješavanje uzroka problema odnosno uspostavu i/ili jačanje konkretnih elemenata sustava unutarnjih kontrola.

Rezultati obavljene povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije uzimaju se u obzir za potrebe daljnjeg razvoja metodologije rada unutarnje revizije. S tim u vezi Ministarstvo financija je izradilo *Uputu za izradu strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije*, a u pripremi je izrada *Upute za obavljanje unutarnje revizije* u kojoj će se poseban naglasak staviti na metodološke korake za koje je obavljanjem povremene provjere kvalitete utvrđeno da se u praksi ne primjenjuju u dovoljnoj mjeri.

d) *Koordinacija u obavljanju horizontalne revizije sustava praćenja održivosti završenih projekata (IPA I)*

Temeljem naloga Nacionalne dužnosnice za ovjeravanje, u IV. kvartalu 2016. Središnja harmonizacijska jedinica koordinirala je provedbu horizontalne revizije procesa sustava praćenja održivosti završenih projekata za komponentu I programa pomoći IPA.

U horizontalnu reviziju bilo je uključeno 5 institucija (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Ministarstvo pravosuđa i Hrvatski zavod za zapošljavanje). Izrađeno je Objedinjeno revizijsko izvješće na osnovu sažetaka konačnih revizijskih nalaza iz institucija uključenih u ovu reviziju i dostavljeno Nacionalnoj dužnosnici za ovjeravanje i prezentirano predstavnicima Europske komisije u sklopu Odbora za praćenje projekata.

Kroz ovu reviziju dane su preporuke za izgradnju funkcionalnog sustava praćenja održivosti završenih projekata financiranih iz I komponente programa IPA a koje uključuju 303 završena projekta realizirana kroz 379 ugovora, ukupne vrijednosti 170.740.645,73 eura.

e) *Suradnja s korisnicima proračuna, strukovnim udruženjima i trgovačkim društvima*

Središnja harmonizacijska jedinica je u okviru koordinacijske uloge razvoja sustava unutarnjih kontrola aktivno surađivala s ministarstvima nadležnim za strukturne reforme, reforme uprave te s drugim institucijama.

Tijekom 2016. ostvarena je suradnja s korisnicima proračuna državne i lokalne razine te s predstavnicima trgovačkih društava prvenstveno prilikom izrade Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Redovito su održavani sastanci s Državnim uredom za reviziju u cilju razmjene informacija o stanju sustava unutarnjih kontrola i potrebe za njegovim razvojem.

U 2016. nastavljena je suradnja s Hrvatskom zajednicom županija u izradi nacrtu akata/smjernica/uputa u cilju prikupljanja informacija o potrebama korisnika proračuna u praktičnoj primjeni.

Također je nastavljena suradnja s Hrvatskim institutom internih revizora u cilju daljnjeg razvoja profesije unutarnje revizije.

Za potrebe redovnog informiranja korisnika proračuna o novostima i aktivnostima vezanim uz razvoj sustava unutarnjih kontrola Središnja harmonizacijska jedinica izrađuje kvartalne Biltene te objavljuje sve novosti na internetskim stranicama <http://www.mfin.hr/hr/pifc>.

f) *Promatračka misija Europske komisije, Opće uprave za proračun*

Delegacija Europske komisije, Opće uprave za proračun u lipnju 2016. provela je posljednju promatračku misiju u trogodišnjem tranzicijskom razdoblju u kojem je od strane predstavnika Europske komisije nastavljeno praćenje razvoja sustava unutarnjih kontrola i nakon što je Republika Hrvatska postala članicom EU. Cilj posljednje misije bio je između ostalog, na primjeru institucije s državne i regionalne (područne) razine ocijeniti u kojoj mjeri su elementi sustava unutarnjih kontrola integrirani u poslovanje institucija i kako funkcioniraju u praksi.

Izvešće Europske komisije bilo je pozitivno i ukazuje na postignut napredak u odnosu na misiju provedenu u 2015. Budući da sustavi unutarnjih kontrola zahtijevaju kontinuirani razvoj i nadogradnju, u izvješću Europske komisije istaknuta je potreba daljnjeg razvoja sustava unutarnjih kontrola. To se posebno odnosi na poboljšanje kvalitete strateškog planiranja, naprednije upravljanje rizicima, tj. utvrđivanje i bavljenje rizicima koji se javljaju i zahvaćaju više područja ili organizacijskih cjelina, nadzornim aktivnostima nad institucijama u nadležnosti te postizanje mjerljivih rezultata s primjenom sustava unutarnjih kontrola.

g) *Međunarodna suradnja i aktivnosti*

Na temelju Programa bilateralne suradnje za razdoblje 2016. - 2019., nastavljena je suradnja s Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske. S kolegama iz Nizozemske održana je radionica za unutarnje revizore na temu unaprjeđenja kvalitete revizijskog izvješća s prikazanim praktičnim primjerom i prijedlozima za poboljšanje. Nizozemski stručnjaci su također sudjelovali kao predavači na 12. godišnjem seminaru unutarnjih revizora u javnom sektoru „Dodana vrijednost unutarnje revizije i kako je mjeriti“ u prosincu 2016.

Predstavnici Središnje harmonizacije jedinice održali su edukacije o razvoju sustava unutarnjih kontrola i unutarnje revizije u okviru studijskog posjeta delegacija državnih službenika iz Brazila i Crne Gore.

5. ZAKLJUČAK

Stanje sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2016. analizirano je temeljem 612 Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2016. koje su ministarstva, županije, gradovi i općine dostavili Ministarstvu financija. Za potrebe izrade ovog Objedinjenog godišnjeg izvješća analizirane su i aktivnosti unutarnje revizije tijekom 2016. te informacije o slabostima sustava unutarnjih kontrola utvrđene kroz obavljene revizije od strane Državnog ureda za reviziju, a sadržane u Izvješću o radu Državnog ureda za reviziju za 2016.

Od ukupno 612 Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2016. njih 135 ili 22% su Izjave 1a odnosno Izjave bez uočenih slabosti, a 477 ili 78% su Izjave 1b odnosno Izjave s uočenim slabostima.

Premda je u odnosu na prethodnu godinu broj Izjava 1a povećan za 5%, odnosno trideset (30) korisnika proračuna više je dalo Izjavu 1a, udio Izjava 1b u ukupnom broju dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti ostaje i dalje visok (78%).

Kroz postupak samoprocjene sustava unutarnjih kontrola korisnici proračuna najviše su slabosti uočili u području izvršavanja proračuna, a zatim u računovodstvu.

Slabosti utvrđene samoprocjenom kao i prethodne godine najvećim dijelom se odnose na nedostatke kontrole namjenskog korištenja donacija, pomoći i subvencija, neprovođenje ili djelomično provođenje stručnog vrednovanja i ocjene investicijskih projekata, a posebno je istaknut problem nepoduzimanja mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti.

U odnosu na prethodnu godinu povećan je broj ministarstava i općina koje nisu ili su djelomično obavljale provjere na licu mjesta za doznačena sredstva. Broj korisnika proračuna na državnoj i lokalnoj razini koji su naveli da nemaju jasnu proceduru naplate prihoda smanjen je u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, povećan je broj korisnika proračuna osobito na razini općina i županija koje su navele da ne poduzimaju sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti. Također ističemo i nalaze Državnog ureda za reviziju iz kojih proizlazi da iako su korisnici proračuna donijeli procedure naplate prihoda, kod dijela korisnika proračuna te procedure nisu cjelovite, ne obuhvaćaju sve vrste prihoda i/ili se dosljedno ne primjenjuju.

U odnosu na prethodnu godinu povećan je broj županija, gradova i općina koji navode da su uredili način komunikacije i izvještavanja s proračunskim korisnicima u nadležnosti, međutim, povećan je broj županija, gradova i ministarstava koji navode da nisu proveli formalne i suštinske kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti.

U području računovodstva povećan je broj korisnika proračuna koji navode da imaju uspostavljenu evidenciju svih ugovora. Međutim, Državni ured za reviziju u svom izvješću ukazuje da unatoč tome što su uspostavljene evidencije ugovora u dijelu korisnika proračuna one često nisu centralizirane ili informatički integrirane pa i dalje postoji značajan rizik da se u financijski plan ne uključuju cjelokupne obveze koje dospijevaju u godini za koju se financijski plan sastavlja.

Također prema rezultatima samoprocjene proizlazi da je u porastu broj gradova i općina kod kojih računovodstveni sustavi ne osiguravaju praćenje korištenja sredstava po izvorima financiranja i programima.

Za utvrđene slabosti korisnici proračuna su kroz Planove otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrdili mjere, rokove i odgovorne osobe za provedbu te se očekuje da će se kroz realizaciju planiranih mjera utvrđene slabosti tijekom 2017. otkloniti, odnosno umanjiti.

Unutarnja revizija uspostavljena u ministarstvima i drugim korisnicima državnog proračuna razine razdjela, županijama i gradovima svoje je aktivnosti tijekom 2016. najviše usmjerila u područja i procese vezane za fiskalnu odgovornost, osobito uz procese izvršavanja proračuna i računovodstva. Od ukupno 272 obavljene unutarnje revizije, njih 208 ili 77% obavljeno je u područjima iz fiskalne odgovornosti.

Provedbom revizijskih preporuka unaprjeđeni su sustavi unutarnjih kontrola, a zahvaljujući aktivnoj ulozi rukovodstva u njihovoj primjeni ostvareni su i mjerljivi financijski učinci po raznim osnovama, primjerice, u području sređivanja računovodstvenih evidencija, povećanja naplate prihoda, smanjenja rashoda, povrata sredstava u proračun, dodatno refundiranih sredstava iz Fonda solidarnosti EU te povećanja udjela u vlasništvu trgovačkog društva.

Ukupno iskazana vrijednost financijskih učinaka provedenih preporuka unutarnje revizije u 2016. iznosi 218.182.420,96 kn i višestruko je veća u odnosu na iznos financijskih učinaka provedbe revizijskih preporuka u 2015., koji je iznosio 51.495.769,20 kn.

Financijski učinci najvećim su dijelom proizašli provedbom preporuka unutarnje revizije na lokalnoj razini. S tim u vezi proizlazi potreba većeg angažmana unutarnje revizije u ostalim institucijama, a osobito, ministarstvima koja imaju uvjetno mišljenje Državnog ureda za reviziju iskazano u 2016. i trend povećanja dospjelih potraživanja i obveza u 2016. u odnosu na 2015. da revidiraju funkcionalnost sustava unutarnjih kontrola u područjima upravljanja prihodima i obvezama.

Vezano za kapacitete unutarnje revizije ističemo da je i dalje evidentna potreba jačanja kapaciteta na razini županija i gradova s obzirom na to da više od 50% ove kategorije proračuna ima svega jednog zaposlenog unutarnjeg revizora, a novim Pravilnikom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru iz 2016. prošireno im je područje djelovanja i na trgovačka društva i druge pravne osobe u nadležnosti županije odnosno grada.

Državni revizori kroz obavljene revizije tijekom 2016. kod korisnika proračuna upozoravaju na dodatne slabosti koje nisu utvrđene postupkom samoprocjene sustava unutarnjih kontrola.

Ističemo da u području računovodstva i izvještavanja Državni ured za reviziju upozorava na to da dio lokalnih jedinica ne iskazuje potencijalne obveze po sudskim sporovima, ni u okviru izvanbilančnih zapisa niti u okviru Bilješki uz financijske izvještaje. Također upozorava da dio lokalnih jedinica ne izvještava o izvršenju proračuna prema izvorima financiranja. Državni ured za reviziju također ukazuje na slabosti sustava unutarnjih kontrola vezano uz naplatu prihoda u slučajevima kada su aktivnosti za obračun i poduzimanje mjera za naplatu te praćenje korištenja sredstava iz namjenskih prihoda podijeljeni između institucija na državnoj i lokalnoj razini.

Za potrebe daljnjeg unaprjeđenja sustava unutarnjih kontrola **korisnici proračuna državne i lokalne područne (regionalne) razine u obvezi su provođenja mjera** koje je Vlada RH usvojila Zaključkom²³ iz ožujka 2017., a koje ih obvezuju na:

- razvoj računovodstvenih sustava, osobito u dijelu analitičkih evidencija i internih izvještajnih sustava vezano za upravljanje troškovima, prihodima, imovinom i obvezama, uključujući i potencijalne obveze
- aktivno poduzimanje mjera za naplatu potraživanja te donošenje internih procedura za naplatu prihoda s razrađenim elementima koje se preporuča da procedure obuhvate,
- analizu postojećih procedura za stvaranje ugovornih obveza i njihovo daljnje unapređenje
- jačanje nadzorne uloge prve razine korisnika proračuna nad korisnicima proračuna iz nadležnosti.

Navedene mjere usmjerene su na rješavanje slabosti sadržanih u Objedinjenom godišnjem izvješću o sustavu unutarnjih kontrola za 2015. koji je Vlada RH usvojila u ožujku 2017., a koje su s obzirom na slabosti sadržane u ovom Izvješću i dalje aktualne. O provedbi navedenih mjera Vlada RH izvijestit će se prilikom podnošenja Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih kontrola za 2017.

Ovim se Izvješćem predlaže realizacija dodatnih mjera koje uključuju izmjene i dopune podzakonske regulative u području proračunskog računovodstva i izvještavanja, a u cilju sustavnog rješavanja slabosti kod dijela korisnika proračuna vezano za evidencije i praćenje podataka o sudskim sporovima te izvještavanje o izvršenju proračuna.

²³ KLASA: 022-03/17-07-132; Urbroj: 50301-25/20-17-2 od 31. ožujka 2017.

Također predlažu se mjere u cilju bolje koordinacije aktivnosti između ministarstava i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kada su isti zajednički uključeni u proces naplate određenih naknada, odnosno prihoda i praćenja njihovog namjenskog korištenja.

Predlažu se i mjere za aktivnije uključivanje jedinica za unutarnju reviziju u institucijama koje imaju uvjetno mišljenje Državnog ureda za reviziju i trendove povećanja dospjelih potraživanja i/ili obveza u revidiranje funkcionalnosti sustava unutarnjih kontrola u područjima upravljanja приходima i obvezama, kao i mjere za jačanje kapaciteta unutarnjih revizora na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) razine.

Slijedom navedenog, prijedlozi dodatnih mjera uključuju sljedeće:

- 1) Izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu propisati obvezu izdvojenog praćenja podataka o sudskim sporovima u okviru računskog plana i analitičkih evidencija
- 2) Izmjenama i dopunama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisati obvezu izdvojenog praćenja podataka o sudskim sporovima u posebnoj tablici kao dijela Bilješke uz financijske izvještaje s obveznim podacima o: popisu sporova u tijeku, sažetom opisu prirode spora, procjeni financijskog učinka koji može proizaći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjenom vremenu odljeva ili priljeva sredstava
- 3) Izmjenama i dopunama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna propisati obvezu da se polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna sastavljaju i prema izvorima financiranja
- 4) Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u suradnji sa županijama treba u što kraćem roku potpisati sporazum kojim će se urediti nadležnosti između ministarstva i županija u vezi obračuna i naplate naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici jahti i brodica, za koje razrez i obračun radi Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, a mjere za naplatu prihoda poduzimaju županije
- 5) Ministarstvo poljoprivrede propisati rok u kojem lokalne jedinice izvještavaju Ministarstvo poljoprivrede o utrošku namjenskih prihoda po osnovi lovozakupnine, prihoda od koncesija na pravo na lov, prihoda od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te prihoda od prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko
- 6) Unutarnja revizija u korisnicima proračuna na državnoj i lokalnoj razini koji imaju uvjetno mišljenje Državnog ureda za reviziju izraženo u 2016., a koje se odnosi na financijski izvještaj i poslovanje korisnika proračuna za 2015., imaju povećanje dospjelih potraživanja i/ili obveza u 2016. u odnosu na 2015. da u okviru godišnjih planova unutarnje revizije za 2018. procijene rizike u području upravljanja приходima i obvezama te sukladno tome obave reviziju funkcionalnosti sustava unutarnjih kontrola u navedenim područjima
- 7) Razmotriti mogućnost da se izmjenama i dopunama regulative koja uređuje plaće na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini plaće unutarnjih revizora u županijama i gradovima izuzmu iz ukupne mase plaća koja se uzima u obzir kod utvrđivanja limita u odnosu na 20% izvornih prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave budući da funkcija unutarnje revizije s razine županija i gradova služi i za potrebe obavljanja unutarnje revizije i za sve proračunske korisnike te trgovačka društva i druge pravne osobe u nadležnosti županije, odnosno grada.

KLASA: 043-01/16-01/153
URBROJ: 513-08-03-17-149
Zagreb, 27. rujna 2017.

MINISTAR FINANCIJA
dr. sc. Zdravko Marić

6. PRILOZI

Prilog 1. Status Izjava o fiskalnoj odgovornosti i mišljenja DUR-a u 2016. po korisnicima proračuna

<i>Korisnici proračuna</i>	<i>Izjava prilog 1a</i>	<i>Izjava prilog 1b</i>	<i>Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.</i>
1	2	3	4
DRŽAVNA RAZINA			
Ministarstva i središnji državni uredi			
MINISTARSTVO DRŽAVNE IMOVINE		x	
MINISTARSTVO FINANCIJA (UŽIO DIO)		x	BEZUVJETNO
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA		x	UVJETNO
MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA	x		BEZUVJETNO
MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA	x		UVJETNO
MINISTARSTVO KULTURE		x	UVJETNO
MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE		x	UVJETNO
MINISTARSTVO OBRANE		x	UVJETNO
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE		x	UVJETNO
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA	x		UVJETNO
MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA	x		BEZUVJETNO
MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE		x	BEZUVJETNO
MINISTARSTVO TURIZMA	x		UVJETNO
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA		x	BEZUVJETNO
MINISTARSTVO UPRAVE	x		BEZUVJETNO

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA		x	UVJETNO
MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU		x	UVJETNO
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE	x		UVJETNO
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA	x		UVJETNO
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA		x	UVJETNO
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE	x		
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA OBNOVU I STAMBENO ZBRINJAVANJE		x	
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJ DIGITALNOG DRUŠTVA	x		
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU	x		
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA ŠPORT		x	
Ostali razdjeli			
DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST		x	
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU		x	
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO REPUBLIKE HRVATSKE	x		
HRVATSKI SABOR	x		BEZUVJETNO
URED PREDSDJEDNICE REPUBLIKE HRVATSKE	x		BEZUVJETNO
USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE	x		
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE		x	BEZUVJETNO
RAZINA JEDINICA LOKALNE I REGIONALNE (PODRUČNE) SAMOUPRAVE			

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
Županije			
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	x		BEZUVJETNO
BRODSKO-POSAVSKA		x	UVJETNO
DUBROVAČKO-NERETVANSKA		x	UVJETNO
ISTARSKA		x	BEZUVJETNO
KARLOVAČKA		x	BEZUVJETNO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	x		BEZUVJETNO
KRAPINSKO-ZAGORSKA		x	BEZUVJETNO
LIČKO-SENJSKA		x	UVJETNO
MEĐIMURSKA	x		UVJETNO
OSJEČKO-BARANJSKA	x		BEZUVJETNO
POŽEŠKO-SLAVONSKA		x	BEZUVJETNO
PRIMORSKO-GORANSKA		x	BEZUVJETNO
SISAČKO-MOSLAVAČKA		x	UVJETNO
SPLITSKO-DALMATINSKA		x	BEZUVJETNO
ŠIBENSKO-KNINSKA	x		BEZUVJETNO
VARAŽDINSKA		x	BEZUVJETNO
VIROVITIČKO-PODRAVSKA		x	BEZUVJETNO
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	x		UVJETNO
ZADARSKA		x	BEZUVJETNO

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
ZAGREBAČKA	x		BEZUVJETNO
Gradovi			
BAKAR		x	
BELI MANASTIR	x		
BELIŠĆE	x		
BENKOVAC		x	
BIOGRAD NA MORU		x	
BJELOVAR		x	BEZUVJETNO
BUJE		x	
BUZET		x	
CRES	x		BEZUVJETNO
CRIKVENICA		x	
ČABAR	x		
ČAKOVEC		x	UVJETNO
ČAZMA	x		
DARUVAR		x	
DELNICE		x	
DONJA STUBICA		x	
DONJI MIHOLJAC		x	
DRNIŠ		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
DUBROVNIK		x	UVJETNO
DUGA RESA		x	UVJETNO
DUGO SELO		x	
ĐAKOVO		x	
ĐURĐEVAC		x	UVJETNO
GAREŠNICA		x	
GLINA		x	
GOSPIĆ		x	BEZUVJETNO
GRUBIŠNO POLJE	x		
HRVATSKA KOSTAJNICA	x		
HVAR		x	
ILOK	x		
IMOTSKI		x	
IVANEC		x	
IVANIĆ-GRAD		x	
JASTREBARSKO		x	
KARLOVAC		x	BEZUVJETNO
KASTAV		x	
KAŠTELA		x	UVJETNO
KLANJEC		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
KNIN		x	
KOMIŽA		x	
KOPRIVNICA		x	UVJETNO
KORČULA		x	
KRALJEVICA	x		
KRAPINA		x	BEZUVJETNO
KRIŽEVCI	x		
KRK		x	
KUTINA		x	
KUTJEVO		x	
LABIN		x	
LEPOGLAVA		x	
LIPIK		x	
LUDBREG	x		
MAKARSKA		x	
MALI LOŠINJ		x	
METKOVIĆ		x	
MURSKO SREDIŠĆE	x		UVJETNO
NAŠICE		x	
NIN		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
NOVA GRADIŠKA	x		
NOVALJA		x	
NOVI MAROF	x		
NOVI VINODOLSKI		x	
NOVIGRAD		x	
NOVSKA		x	
OBROVAC		x	
OGULIN		x	
OMIŠ		x	
OPATIJA		x	
OPUZEN	x		
ORAHOVICA		x	
OROSLAVJE		x	UVJETNO
OSIJEK		x	BEZUVJETNO
OTOČAC		x	
OTOK		x	
OZALJ		x	
PAG		x	
PAKRAC		x	
PAZIN		x	UVJETNO

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
PETRINJA		x	
PLETERNICA		x	
PLOČE		x	
POPOVAČA	x		
POREČ		x	
POŽEGA		x	UVJETNO
PREGRADA		x	
PRELOG	x		
PULA		x	BEZUVJETNO
RAB		x	
RIJEKA		x	UVJETNO
ROVINJ	x		
SAMOBOR		x	BEZUVJETNO
SENJ		x	
SINJ		x	
SISAK		x	UVJETNO
SKRADIN		x	
SLATINA		x	
SLAVONSKI BROD	x		UVJETNO
SLUNJ		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
SOLIN		x	
SPLIT		x	UVJETNO
STARI GRAD		x	
SUPETAR		x	
SVETA NEDELJA		x	
SVETI IVAN ZELINA		x	
ŠIBENIK		x	UVJETNO
TRILJ		x	
TROGIR		x	UVJETNO
UMAG		x	
VALPOVO		x	
VARAŽDIN		x	UVJETNO
VARAŽDINSKE TOPLICE		x	
VELIKA GORICA		x	BEZUVJETNO
VINKOVCI		x	BEZUVJETNO
VIROVITICA		x	BEZUVJETNO
VIS		x	
VODICE		x	
VODNJAN		x	
VRBOVEC	x		

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
VRBOVSKO	X		
VRGORAC		X	
VRLIKA		X	
VUKOVAR		X	UVJETNO
ZABOK		X	
ZADAR		X	BEZUVJETNO
ZAGREB		X	UVJETNO
ZAPREŠIĆ	X		
ZLATAR		X	
ŽUPANJA		X	UVJETNO
Općine			
ANDRIJAŠEVCI		X	
ANTUNOVAC	X		
BABINA GREDA		X	
BALE		X	
BARBAN		X	
BARILOVIĆ		X	
BAŠKA		X	
BAŠKA VODA		X	
BEBRINA		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
BEDEKOVČINA		X	
BEDENICA		X	
BEDNJA	X		
BELICA		X	
BEREK	X		
BERETINEC		X	
BIBINJE	X		
BILICE		X	
BILJE		X	
BISKUPIJA		X	
BISTRA		X	
BIZOVAC		X	
BLATO		X	
BOGDANOVCI		X	
BOL		X	
BOROVO	X		
BOSILJEVO		X	
BOŠNJACI		X	
BRCKOVLJANI		X	
BRDOVEC		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog urada za reviziju u 2016.
1	2	3	4
BRELA		x	
BRESTOVAC	x		
BREZNICA		x	
BREZNIČKI HUM		x	
BRINJE	x		
BROD MORAVICE	x		
BRODSKI STUPNIK		x	UVJETNO
BRTONIGLA		x	UVJETNO
BUDINŠČINA		x	
BUKOVLJE		x	
CERNA	x		
CERNIK		x	
CEROVLJE		x	UVJETNO
CESTICA	x		
CETINGRAD	x		
CISTA PROVO		x	
CIVLJANE	x		
CRNAC		x	
ČAČINCI		x	
ČAĐAVICA		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
	2	3	4
ČAGLIN	x		
ČAVLE		x	
ČEMINAC		x	
ČEPIN		x	
DARDA		x	
DAVOR	x		
DEKANOVEC		x	
DESINIĆ		x	
DEŽANOVAC		x	
DICMO	x		
DOBRINJ		x	
DOMAŠINEC		x	
DONJA DUBRAVA		x	
DONJA MOTIČINA	x		
DONJA VOĆA	x		
DONJI ANDRIJEVCI		x	
DONJI KRALJEVEC		x	
DONJI KUKURUZARI		x	
DONJI LAPAC		x	
DONJI VIDOVEC		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
DRAGALIĆ		X	
DRAGANIĆ	X		
DRAŽ		X	
DRENOVCI		X	
DRENJE	X		
DRNJE		X	
DUBRAVA	X		
DUBRAVICA		X	
DUBROVAČKO PRIMORJE		X	
DUGI RAT		X	
DUGOPOLJE		X	
DVOR		X	
ĐELEKOVEC		X	
ĐULOVAC		X	
ĐURĐENOVAC		X	
ĐURMANEC	X		
ERDUT		X	
ERNESTINOVO		X	
ERVENIK		X	
FARKAŠEVAC	X		

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
	2	3	4
FAŽANA		X	
FERDINANDOVAC		X	
FERIČANCI	X		
FUNTANA		X	BEZUVJETNO
FUŽINE		X	
GALOVAC		X	
GARČIN		X	
GENERALSKI STOL		X	
GOLA		X	
GORIČAN		X	
GORJANI		X	
GORNJA RIJEKA		X	
GORNJA STUBICA		X	
GORNJA VRBA		X	
GORNJI BOGIĆEVCI	X		
GORNJI KNEGINEC	X		
GORNJI MIHALJEVEC		X	
GRAČAC		X	
GRAČIŠĆE		X	
GRADAC		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
GRADEC		X	
GRADINA		X	
GRADIŠTE	X		
GROŽNJAN		X	
GUNDINCI		X	
GUNJA		X	
GVOZD		X	
HERCEGOVAC		X	
HLEBINE		X	
HRAŠĆINA		X	
HRVACE		X	
HRVATSKA DUBICA		X	
HUM NA SUTLI		X	
IVANKOVO		X	
IVANSKA		X	
JAGODNJAK	X		
JAKOVLJE		X	
JAKŠIĆ	X		
JALŽABET		X	
JANJINA		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
JARMINA	x		
JASENICE		x	
JASENOVAC		x	
JELENJE		x	
JELSA		x	
JESENJE	x		
JOSIPDOL	x		
KALI		x	
KALINOVAC		x	
KALNIK		x	UVJETNO
KAMANJE		x	
KANFANAR		x	
KAPELA		x	
KAPTOL		x	
KARLOBAG		x	
KAROJBA		x	
KAŠTELIR-LABINCI		x	
KIJEVO	x		
KISTANJE		x	
KLAKAR		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
KLANA		X	
KLENOVNIK		X	
KLINČA SELA		X	
KLIS		X	
KLOŠTAR IVANIĆ		X	
KLOŠTAR PODRAVSKI		X	
KNEŽEVI VINOGRADI		X	
KOLAN		X	
KONAVLE		X	
KONČANICA		X	
KONJŠČINA		X	
KOPRIVNIČKI BREGI		X	
KOPRIVNIČKI IVANEC		X	
KOSTRENA		X	
KOŠKA		X	
KOTORIBA		X	
KRALJEVEC NA SUTLI		X	
KRAPINSKE TOPLICE	X		
KRAŠIČ		X	
KRAVARSKO		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
KRIŽ		x	
KRNJAK		x	
KRŠAN		x	
KUKLJICA		x	
KULA NORINSKA		x	
KUMROVEC		x	
LANIŠĆE		x	
LASINJA	x		
LASTOVO		x	
LEČEVICA		x	
LEGRAD		x	
LEKENIK		x	
LEVANJSKA VAROŠ	x		
LIPOVLJANI		x	
LIŠANE OSTROVIČKE		x	
LIŽNJAN		x	
LOBOR	x		
LOKVE		x	
LOKVIČIĆI	x		
LOPAR		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
LOVAS		X	
LOVINAC		X	
LOVRAN		X	
LOVREĆ		X	
LUKA		X	
LUKAČ	X		
LUMBARDA		X	
LUPOGLAV		X	
LJUBEŠĆICA	X		
MAČE	X		
MAGADENOVAC	X		
MAJUR		X	
MALA SUBOTICA		X	
MALI BUKOVEC		X	
MALINSKA-DUBAŠNICA		X	
MARČANA		X	
MARIJA BISTRICA		X	
MARIJA GORICA		X	
MARIJANCI	X		
MARINA		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
MARKUŠICA		x	
MARTIJANEC	x		
MARTINSKA VES		x	
MARUŠEVEC	x		
MATULJI	x		
MEDULIN		x	
MIHOVLJAN		x	
MIKLEUŠ		x	
MILNA		x	
MLJET		x	
MOLVE		x	
MOŠĆENIČKA DRAGA		x	
MOTOVUN		x	
MRKOPALJ		x	
MUĆ		x	
MURTER-KORNATI		x	
NEDELIŠĆE		x	
NEGOSLAVCI	x		
NEREŽIŠĆA		x	
NETRETIĆ		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
NIJEMCI		X	
NOVA BUKOVICA		X	
NOVA KAPELA		X	
NOVA RAČA		X	
NOVI GOLUBOVEC	X		
NOVIGRAD		X	
NOVIGRAD PODRAVSKI		X	
NOVO VIRJE		X	
NUŠTAR		X	
OKRUG		X	
OKUČANI		X	
OMIŠALJ		X	
OPRISAVCI		X	
OPRTALJ		X	
OREBIĆ		X	
OREHOVICA		X	
ORIOVAC		X	UVJETNO
ORLE	X		
OTOK	X		
PAKOŠTANE		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
PAŠMAN		X	
PERUŠIĆ	X		
PETERANEC		X	
PETLOVAC		X	
PETRIJANEC		X	
PETRIJEVCI	X		
PETROVSKO	X		
PIĆAN		X	
PIROVAC		X	
PISAROVINA		X	
PITOMAČA	X		
PLAŠKI		X	
PLITVIČKA JEZERA		X	
PODBABLJE	X		
PODCRKAVLJE		X	
PODGORA		X	
PODGORAČ		X	
PODRAVSKA MOSLAVINA		X	
PODRAVSKE SESVETE		X	
PODSTRANA		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
PODTUREN		x	
POJEZERJE		x	
POKUPSKO		x	
POLAČA		x	
POLIČNIK	x		
POPOVAC		x	
POSEDARJE		x	
POSTIRA		x	
POVLJANA		x	
PREKO		x	UVJETNO
PRESEKA	x		
PRGOMET		x	
PRIBISLAVEC		x	
PRIMORSKI DOLAC		x	
PRIMOŠTEN		x	
PRIVLAKA (ZADRA)		x	
PRIVLAKA (VINKOVCI)		x	
PROLOŽAC	x		
PROMINA	x		
PUČIŠĆA		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
PUNAT		X	UVJETNO
PUNITOVCI		X	
PUŠĆA		X	
RADOBOJ		X	
RAKOVEC	X		
RAKOVICA		X	
RASINJA		X	
RAŠA		X	
RAVNA GORA		X	
RAŽANAC		X	
REŠETARI	X		
RIBNIK		X	
ROGOZNICA		X	
ROVIŠĆE		X	
RUGVICA		X	UVJETNO
RUNOVIĆI	X		
RUŽIĆ		X	
SABORSKO		X	
SALI		X	
SATNICA ĐAKOVAČKA	X		

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
SEGET		X	
SELCA		X	
SELNICA		X	
SEMELJCI	X		
SEVERIN		X	
SIBINJ		X	
SIKIREVCI		X	
SIRAČ		X	
SKRAD		X	
SLAVONSKI ŠAMAC		X	
SLIVNO	X		
SMOKVICA	X		
SOKOLOVAC		X	
SOPJE		X	UVJETNO
SRAČINEC		X	
STANKOVCI		X	
STARA GRADIŠKA	X		
STARI JANKOVCI		X	
STARI MIKANOVCI		X	
STARIGRAD		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
STARO PETROVO SELO		x	
STON		x	
STRAHONINEC		x	
STRIZIVOJNA		x	
STUBIČKE TOPLICE		x	
STUPNIK		x	
SUĆURAJ		x	
SUHOPOLJE		x	
SUKOŠAN		x	
SUNJA		x	
SUTIVAN		x	
SVETA MARIJA		x	
SVETA NEDELJA		x	
SVETI ĐURĐ		x	
SVETI FILIP I JAKOV		x	
SVETI ILIJA		x	
SVETI IVAN ŽABNO		x	
SVETI JURAJ NA BREGU		x	
SVETI KRIŽ ZAČRETJE		x	
SVETI LOVREČ		x	UVJETNO

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
SVETI MARTIN NA MURI		X	
SVETI PETAR OREHOVEC		X	
SVETI PETAR U ŠUMI		X	
SVETVINČENAT		X	
ŠANDROVAC	X		
ŠENKOVEC		X	
ŠESTANOVAC		X	
ŠKABRNJA		X	
ŠODOLOVCI		X	
ŠOLTA		X	
ŠPIŠIĆ BUKOVICA		X	
ŠTEFANJE		X	
ŠTITAR	X		
ŠTRIGOVA		X	
TAR-VABRIGA		X	
TINJAN		X	
TISNO		X	
TKON	X		
TOMPOJEVCI		X	
TOPUSKO	X		

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
TORDINCI		X	
TOUNJ	X		
TOVARNIK	X		
TRIBUNJ		X	
TRNAVA	X		
TRNOVEC BARTOLOVEČKI		X	
TRPANJ		X	
TRPINJA	X		
TUČEPI		X	
TUHELJ	X		
UDBINA		X	
UNEŠIĆ		X	
VELA LUKA	X		
VELIKA		X	
VELIKA KOPANICA		X	
VELIKA LUDINA	X		
VELIKA PISANICA		X	
VELIKA TRNOVITICA		X	
VELIKI BUKOVEC		X	
VELIKI GRĐEVAC		X	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
1	2	3	4
VELIKO TRGOVIŠĆE		x	
VELIKO TROJSTVO		x	
VIDOVEC		x	
VILJEVO		x	
VINICA		x	
VINODOLSKA (OPĆINA)		x	
VIR	x		
VIRJE		x	
VISOKO		x	
VIŠKOVCI		x	
VIŠKOVO		x	
VIŠNJAN	x		
VIŽINADA		x	
VLADISLAVCI		x	
VOĆIN	x		UVJETNO
VOĐINCI		x	
VOJNIĆ	x		
VRATIŠINEC	x		
VRBANJA		x	
VRBJE		x	

Korisnici proračuna	Izjava prilog 1a	Izjava prilog 1b	Mišljenje Državnog ureda za reviziju u 2016.
	2	3	4
VRBNIK	x		
VRHOVINE	x		
VRPOLJE	x		
VRSAR		x	
VRSI		x	
VUKA		x	
ZADVARJE		x	
ZAGORSKA SELA		x	
ZAGVOZD		x	
ZAŽABLJE		x	
ZDENCI		x	
ZEMUNIK DONJI		x	
ZLATAR BISTRICA		x	
ZMIJAVCI	x		
ZRINSKI TOPOLOVAC	x		
ŽAKANJE	x		
ŽMINJ		x	
ŽUMBERAK		x	
ŽUPA DUBROVAČKA		x	

Prilog 2. Pregled korisnika proračuna i uočenih slabosti i nepravilnosti po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
	2	3	4	5	6
DRŽAVNA RAZINA					
Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	x	x			x
Ministarstvo obrane	x	x		x	
Ministarstvo državne imovine		x		x	x
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	x				x
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	x				
Ministarstvo znanosti i obrazovanja	x	x	x		x
Ministarstvo poljoprivrede		x		x	x
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova europske unije	x				
Ministarstvo kulture		x			
Ministarstvo unutarnjih poslova	x				
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture		x			
Ministarstvo financija (uži dio)	x				
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje		x			x
Središnji državni ured za šport		x	x	x	x
Vlada Republike Hrvatske		x			
Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost	x		x		
Državni zavod za statistiku		x			
ZUPANIJE					
Brodsko posavska		x			x
Dubrovačko-neretvanska		x		x	

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Istarska		x		x	
Karlovačka		x	x	x	x
Krapinsko-zagorska		x			
Ličko-senjska			x	x	x
Požeško-slavonska		x			x
Primorsko-goranska	x	x			
Sisačko-moslavačka		x			
Splitsko-dalmatinska		x			
Varaždinska		x			
Virovitičko podravska	x	x		x	
Zadarska		x			x
GRADOVI					
Bakar	x				
Benkovac		x			x
Biograd na moru		x			x
Bjelovar	x	x			x
Buje		x	x	x	
Buzet		x			
Crikvenica		x			
Čakovec		x			
Daruvar		x			
Delnice		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Donja Stubica				x	
Donji Miholjac		x	x		x
Drniš		x	x		x
Dubrovnik		x		x	
Duga Resa		x		x	
Dugo Selo		x			
Đakovo		x			
Đurđevac				x	
Garešnica		x			
Glina		x			
Gospić		x			x
Hvar		x			
Imotski		x			x
Ivanec		x			
Ivanić-Grad		x			x
Jastrebarsko		x			
Karlovac		x			
Kastav		x			
Kaštela		x		x	
Klanjec		x			
Knin		x		x	
Komiža		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Koprivnica		x		x	
Korčula	x	x	x		x
Krapina		x			
Krk		x			x
Kutina		x		x	x
Kutjevo	x	x		x	
Labin		x		x	
Lepoglava		x			
Lipik				x	
Makarska	x	x		x	x
Mali Lošinj	x				
Metković		x			
Našice	x	x			x
Nin		x			
Novalja		x		x	x
Novi Vinodolski		x			x
Novigrad		x		x	
Novska		x			
Obrovac		x			
Ogulin	x	x			x
Omiš		x	x	x	
Opatija	x				

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje I ostalo
1	2	3	4	5	6
Orahovica		x			x
Oroslavje		x		x	
Osijek		x			
Otočac	x	x			x
Otok	x			x	
Ozalj				x	
Pag		x	x	x	x
Pakrac		x		x	x
Pazin		x	x	x	
Petrinja	x	x		x	x
Pleternica		x		x	
Ploče	x	x	x		x
Poreč		x			
Požega		x			
Pregrada		x			
Pula		x			
Rab		x			
Rijeka	x	x		x	x
Samobor		x			x
Senj		x	x	x	
Sinj	x	x			x
Sisak		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izještavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Skradin		x	x		
Slatina		x			
Slunj		x			x
Solin		x		x	
Split		x			x
Stari Grad		x		x	
Supetar		x		x	
Sveta Nedelja		x	x		x
Sveti Ivan Zelina		x			
Šibenik		x		x	x
Trilj	x	x		x	x
Trogir	x	x		x	
Umag		x			x
Valpovo	x	x		x	x
Varaždin	x	x			x
Varaždinske Toplice		x			x
Velika Gorica	x	x			
Vinkovci					x
Virovitica		x		x	
Vis		x			x
Vodice		x			
Vodnjan		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje / ostalo
1	2	3	4	5	6
Vrgorac		x			x
Vrlika	x	x		x	x
Vukovar		x			x
Zabok	x	x			
Zadar		x			x
Zagreb		x		x	x
Zlatar		x	x		x
Županja		x		x	
OPĆINE					
Andrijaševci		x		x	
Babina Greda	x	x			x
Bale		x		x	
Barban		x		x	
Barilović		x			
Baška		x			
Baška Voda		x			
Bebrina		x		x	
Bedekovčina		x			x
Bedenica		x	x		
Belica		x			
Beretinec	x	x			
Bilice		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Bilje		X			
Biskupija		X		X	X
Bistra		X		X	
Bizovac		X	X		
Blato		X			
Bogdanovci		X		X	
Bol			X		X
Bosiljevo		X			
Bošnjaci	X	X			
Brckovljani		X		X	
Brdovec		X			X
Brela		X			X
Breznica			X		
Breznički Hum		X			
Brodski Stupnik		X			
Brtonigla		X		X	
Budinščina		X			
Bukovlje		X	X		
Cernik		X			
Cerovlje			X		
Cista Provo		X		X	X
Crnac		X			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Čačinci		x		x	
Čađavica		x			
Čavle		x			x
Čeminac			x		
Čepin	x	x			
Darda		x			
Dekanovec		x		x	
Desinić		x	x		
Dežanovac				x	
Dobrinj		x			
Domašinec		x		x	
Donja Dubrava		x		x	
Donji Andrijevcı	x	x		x	x
Donji Kraljevec		x		x	x
Donji Kukuruzari			x	x	x
Donji Lapac					x
Donji Vidovec		x		x	
Dragalić		x			
Draž		x			
Drenovci		x			
Drnje		x		x	x
Dubravica		x		x	

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Dubrovačko Primorje		X			
Dugi Rat		X			
Dugopolje		X			
Dvor	X	X			
Đelekovec		X			X
Đulovac	X	X		X	X
Đurđenovac				X	
Erdut		X			X
Ernestinovo		X			
Ervenik	X	X		X	X
Fažana		X			
Ferdinandovac	X	X	X	X	X
Funtana	X	X		X	
Fužine		X			
Galovac		X			
Garčin		X	X	X	
Generalski Stol		X		X	
Gola		X			
Goričan		X		X	
Gorjani	X	X	X	X	
Gornja Rijeka		X			
Gornja Stubica		X			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Gornja Vrba		x			
Gornji Mihaljevec		x	x		x
Gračac		x	x		x
Gračišće		x		x	
Gradac		x		x	
Gradec		x			
Gradina	x	x		x	
Grožnjan		x			x
Gundinci		x			
Gunja	x	x		x	x
Gvozd		x			x
Hercegovac		x			
Hlebine		x			x
Hrašćina		x			
Hrvace		x			
Hrvatska Dubica	x	x			
Hum na Sutli		x	x		
Ivankovo		x			
Ivanska		x			
Jakovlje		x			
Jalžabet		x			
Janjina		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Jasenice		X			
Jasenovac		X			
Jelenje		X			
Jelsa		X			
Kali		X	X		X
Kalinovac				X	
Kalnik		X		X	
Kamanje		X			
Kanfanar		X			
Kapela		X		X	X
Kaptol	X	X			X
Karlobag		X	X	X	
Karojba				X	
Kaštelir-Labinci	X	X		X	X
Kistanje		X		X	X
Klakar		X	X	X	
Klana		X	X	X	X
Klenovnik		X		X	X
Klinča Sela		X		X	
Klis		X		X	
Kloštar Ivanić		X		X	
Kloštar Podravski		X		X	X

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje (ostalo)
1	2	3	4	5	6
Kneževi Vinogradi		x	x		x
Kolan	x	x			x
Konavle		x		x	x
Končanica			x	x	
Konjščina		x			
Koprivnički Bregi		x		x	
Koprivnički Ivanec		x	x	x	
Kostrena		x			
Koška	x	x			x
Kotoriba		x		x	x
Kraljevec na Sutli		x	x	x	
Krašić		x			x
Kravarско		x	x		
Križ		x			
Krnjak		x			x
Kršan	x	x	x	x	
Kukljica		x			x
Kula Norinska	x	x		x	
Kumrovec		x			
Lanišće	x			x	
Lastovo				x	x
Lečevica	x	x	x		

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Legrad		x		x	
Lekenik		x	x		
Lipovljani		x	x		x
Lišane Ostrovičke		x			
Ližnjan		x		x	
Lokve		x			
Lopar		x	x	x	x
Lovas		x			
Lovinac		x		x	x
Lovran		x			
Lovreć		x			
Luka		x			
Lumbarda	x	x	x	x	x
Lupoglav		x			
Majur		x			
Mala Subotica		x			x
Mali Bukovec		x			x
Malinska-Dubašnica		x			
Marčana		x			
Marija Bistrica		x			x
Marija Gorica		x			x
Marina	x	x	x		x

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Markušica		x		x	
Martinska Ves		x			
Medulin	x	x			
Mihovljan		x			
Mikleuš		x			
Milna		x	x	x	
Mljet		x		x	x
Molve		x		x	
Mošćenička Draga				x	
Motovun		x			x
Mrkopalj		x			
Muč		x	x		x
Murter-Kornati		x	x	x	x
Nedelišće		x			x
Nerežišća		x			
Netretić		x			
Nijemci		x			
Nova Bukovica		x		x	
Nova Kapela		x			
Nova Rača		x		x	
Novigrad		x			x
Novigrad Podravski		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Novo Virje	x	x		x	x
Nuštar		x			
Okrug		x			
Okučani		x			
Omišalj		x			
Oprisavci		x		x	
Oprtalj		x			
Orebić	x	x		x	x
Orehovica		x		x	
Oriovac					x
Pakoštane		x		x	
Pašman	x	x		x	x
Peteranec		x		x	
Petlovac		x			
Petrijanec		x	x		
Pićan	x	x			
Pirovac		x			
Pisarovina		x			
Plaški		x	x		x
Plitvička Jezera	x	x	x	x	
Podcrkavlje		x			
Podgora		x		x	x

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Podgorač		x			
Podravska Moslavina		x			
Podravske Sesvete		x		x	
Podstrana		x			
Podturen	x	x		x	x
Pojezerje	x	x			
Pokupsko		x		x	
Polača		x		x	x
Popovac	x	x			
Posedarje	x	x			
Postira		x		x	x
Povljana	x	x	x	x	x
Preko	x	x		x	x
Prgomet		x			
Pribislavec		x	x		
Primorski Dolac		x			
Primošten		x		x	
Privlaka (kod Vinkovaca)		x		x	
Privlaka (kod Zadra)		x	x		x
Pučišća	x	x	x	x	x
Punat		x		x	
Punitovci	x			x	

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Pušća		X			X
Radoboj				X	
Rakovica		X			
Rasinja		X		X	
Raša		X			X
Ravna Gora		X			
Ražanac	X	X	X	X	X
Ribnik		X			
Rogoznica		X			
Rovišće		X			
Rugvica		X	X	X	
Ružić	X	X		X	
Saborsko		X			
Sali	X	X		X	X
Seget		X		X	X
Selca	X	X	X	X	X
Selnica	X	X	X	X	
Severin		X	X	X	
Sibinj		X		X	
Sikirevci				X	
Sirač		X			X
Skrad		X			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Slavonski Šamac		x			
Sokolovac	x	x			x
Sopje		x			
Sračinec	x	x		x	
Stankovci		x	x		x
Stari Jankovci				x	
Stari Mikanovci		x			
Starigrad		x	x		x
Staro Petrovo Selo		x			
Ston	x	x		x	x
Strahoninec		x			
Strizivojna		x			
Stubičke toplice		x			
Stupnik				x	x
Sučuraj		x			
Suhopolje		x			
Sukošan	x	x			x
Sunja		x		x	x
Sutivan	x				x
Sveta Marija	x	x		x	
Sveta Nedelja		x			
Sveti Đurđ		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Sveti Filip i Jakov		x		x	
Sveti Ilija		x			
Sveti Ivan Žabno		x			
Sveti Juraj na Bregu		x			
Sveti Križ Začretje	x	x			x
Sveti Lovreč	x	x	x	x	
Sveti Martin na Muri		x		x	
Sveti Petar Orehovec		x			
Sveti Petar u Šumi				x	
Svetvinčenat				x	x
Šenkovec		x		x	
Šestanovac		x		x	
Škabrnja		x		x	
Šodolovci		x		x	
Šolta				x	
Špišić Bukovica		x			
Štefanje	x	x		x	
Štrigova		x		x	
Tar-Vabriga	x	x	x		
Tinjan		x			
Tisno		x			
Tompojevci		x			

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Tordinci		x			
Tribunj		x			
Trnovec Bartolovečki		x			
Trpanj		x			
Tučepi		x		x	
Udbina		x			
Unešić	x	x		x	
Velika		x	x		
Velika Kopanica		x	x	x	x
Velika Pisanica		x			
Velika Trnovitica		x			
Veliki Bukovec		x		x	
Veliki Grđevac		x	x		
Veliko Trgovišće		x			
Veliko Trojstvo		x			
Vidovec		x			
Viljevo		x			
Vinica		x	x		
Vinodolska		x	x	x	x
Virje		x			x
Visoko					x
Viškovci	x	x			x

Korisnici proračuna	Planiranje	Izvršavanje proračuna	Javna nabava	Računovodstvo	Izveštavanje i ostalo
1	2	3	4	5	6
Viškovo		X		X	
Vižinada	X	X		X	X
Vladislavci		X			
Vođinci		X		X	
Vrbanja		X		X	
Vrbje	X	X		X	X
Vrsar		X		X	X
Vrsi			X		
Vuka		X			X
Zadvarje		X		X	
Zagorska Sela		X		X	
Zagvozd	X	X	X		X
Zažablje	X	X		X	X
Zdenci		X			
Zemunik Donji		X	X		
Zlatar Bistrica		X			
Žminj	X	X			X
Žumberak	X	X		X	
Župa Dubrovačka	X	X			X

Prilog 3. Rezultati i učinci provedbe revizijskih preporuka tijekom 2016.

Redni broj	Naziv institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
MINISTARSTVA				
1	Ministarstvo turizma	Revizijom procesa upravljanja sredstvima iz Fonda za turizam iz kojeg su u razdoblju 2013.-2016. godine dodijeljena sredstva za razvoj turističke infrastrukture jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i trgovačkim društvima u vlasništvu JLP(R)S, utvrdila se obaveza povrata sredstava za koje su utvrđeni određeni propusti u odnosu na ugovorene obveze. U 2016. godini po osnovi navedenog izvršen je povrat u proračun u iznosu od 2.919.162,55 kn.	Povrat sredstava u proračun	2.919.162,55 kn
2	Ministarstvo zdravstva	Provjerom vjerodostojnosti dokumentacije prijavljene za refundaciju troškova nakon poplava, utvrdilo se da Fondu solidarnosti EU nije prijavljen povrat dijela nastalih troškova u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a posebno u županijskim zavodima za javno zdravstvo (dnevnice, prijevoz, kupovine zaštitne opreme te troškovi analize vode). Po preporuci unutarnje revizije prijavljen je zahtjev za povrat za iznos navedenih troškova, troškovi su ocijenjeni kao prihvatljivi te je refundiran dodatni iznos od 627.112,07 kn.	Prijava i refundacija sredstava iz EU fondova	627.112,07 kn
ZVANPRORAČUNSKI KORISNICI				
1	Centar za restrukturiranje i prodaju	Provedene su analize mogućeg dvostrukog oporezivanja dividendi po osnovi dionica u vlasništvu Republike Hrvatske. Za iznose dvostruko plaćenog poreza u slučajevima da je isto trebalo biti izbjegnuto, zatražen je povrat sredstava i ostvaren je povrat u proračun u iznosu od 1.208.123,81 kn.	Povrat sredstava u proračun	1.208.123,81 kn
2	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	Uredio se proces postupanja po žalbama na izdata rješenja o naknadama iz djelokruga Fonda. Provedbom preporuke, žalbe se uzimaju u obradu tek po uplati biljega, što je doprinijelo povećanju prihoda u iznosu od 12.000 kn.	Povećanje prihoda	12.000,00 kn

Redni broj	Naziv Institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
3	Hrvatske vode	Provedena je preraspodjela posla i dodatno su zaposlena dva djelatnika, isključivo za poslove obračuna i naplate vodnog doprinosa, što je ubrzalo proces izdavanja rješenja za obračun vodnog doprinosa koji je vezan uz legalizaciju nezakonito izgrađenih objekata. Provedba preporuke rezultirala je povećanjem prihoda po toj osnovi za 10%, odnosno za 28.892.577,45 kn u 2017. godini, što je u konačnosti doprinijelo i boljoj likvidnosti.	Povećanje prihoda	28.892.577,45 kn
4	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	Dopunjene su procedure za potraživanja na način da su razrađeni postupci vezani za prijave tražbina Zavoda od pravnih osoba, kada su isti u postupku predstečajne nagodbe, stečaja i likvidacije. Temeljem dopunjenih procedura, izrađuju se liste dužnika Zavoda radi redovitog praćenja njihove solventnosti. Za pravne osobe koje su u postupku predstečajne nagodbe, stečaja i likvidacije, prijavljuju se tražbine Zavoda u stečajnu masu, radi naplate potraživanja Zavoda, što se u prethodnom razdoblju uglavnom otpisivalo. Provedba mjera rezultirala je time da je vrijednost prijavljenih i priznatih potraživanja Zavoda u stečajnoj masi u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu veća za 4.097.220,29 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	4.097.220,29 kn
		Zbog naplate potraživanja po osnovi isplate nepripadajućih mirovinskih primanja, te naplate potraživanja za najam i prodaju stanova, provode se postupci ovrhe nad svim sredstvima i predmetima propisanim Ovršnim zakonom, a ne samo nad plaćom, mirovinom i sredstvima na računu, kakva je bila prethodna praksa. Slijedom navedenog, pokrenut je postupak ovrhe u 14 predmeta u ukupnom iznosu od 454.630,19 kn. U 2016. godini su naplaćena potraživanja u iznosu od 79.011,24 kn, dok su ostali postupci u tijeku.	Povećanje prihoda	79.011,24 kn
		Provedeno je usklađivanje glavne knjige i pomoćnih evidencija u dijelu mirovinskih primanja isplaćenih temeljem pravomoćnih sudskih odluka za 31 korisnika, čime je izbjegnuta rizik mogućih duplih isplata mirovinskih primanja (po presudi i u redovitom postupku isplate zaostalih mirovinskih primanja). Iznos isplaćenih mirovina, odnosno iznos za koje je provedeno usklađenje glavne knjige i pomoćnih knjiga je 2.352.039,10 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	2.352.039,10 kn

SVEUČILIŠTA

Redni broj	Naziv Institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
1	Sveučilište Sjever	Napravljena je analiza stanja i strukture potraživanja od školarina, izvršilo se usklađenje potraživanja, te uredio proces naplate potraživanja, od postupaka redovne provjere potraživanja, do slanja opomena i u konačnosti provođenja ovršnih postupaka u slučaju neplaćanja. Navedene mjere su u 2016. godini rezultirale naplatom prihoda od školarina u iznosu od 2.078.391,00 kn.	Povećanje prihoda	2.078.391,00 kn
		Provedena je sveobuhvatna inventura knjižnične građe, te su se sredile računovodstvene evidencije za donaciju knjiga u iznosu od 30.731,00 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	30.731,00 kn
		Uredila se računovodstvena evidencija potraživanja, u dijelu potraživanja za prodaju udjela u trgovačkom društvu Tehnološki park Varaždin d.o.o. od Grada Varaždina i poduzele su se mjere za naplatu, što je rezultiralo povećanjem prihoda u iznosu od 5.200 kn.	Povećanje prihoda	5.200,00 kn
ZDRAVSTVO				
1	Opća bolnica Varaždin	Poduzete su mjere naplate potraživanja od prodaje stanova putem pisanih opomena, te je naplaćen prihod od prodaje stanova u iznosu od 13.000 kn.	Povećanje prihoda	13.000,00 kn
OSTALA TDU				
1	Hrvatska agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	Unaprijeđen je aplikacijski sustav na način da je osigurano automatsko generiranje odluka o povratu sredstava nakon što se kontrolama na licu mjesta utvrdilo da su sredstva neopravdano utrošena, budući da korisnici kojima su sredstva doznačena ne ispunjavaju uvjete za isplatu sredstava. Poduzete aktivnosti rezultirale su povratom sredstava u proračun u iznosu od 577.312,06 kn.	Povrat sredstava u proračun	577.312,06 kn
2	Državna geodetska uprava	Revizijom procesa praćenja realizacije ugovora u 2016. godini, utvrdila su se odstupanja u plaćanju po ugovoru za održavanje računalne aplikacije, te je za preplaćen iznos koji je utvrđen, izvršen povrat sredstava u iznosu od 13.303,55 kn.	Povrat sredstava u proračun	13.303,55 kn
3	Javna ustanova „Nacionalni park Krka“	Sklapanjem 6 (šest) novih ugovora o komisijskoj prodaji suvenira proširio se prodajni asortiman suvenira što je dovelo do povećane naplate prihoda od prodaje suvenira u iznosu od 32.967,00 kn	Povećanje prihoda	32.967,00 kn

Redni broj	Naziv institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
ŽUPANIJE				
1	Dubrovačko-neretvanska županija	Proračunski korisnik u nadležnosti Dubrovačko-neretvanske županije (Dom zdravlja Metković) nastavio je aktivnosti na realizaciji plana financijske održivosti, što je potaknulo poduzimanje novih mjera za bolju naplatu prihoda. Prihodi na temelju ugovornih obveza povećani su za 421.943,00 kn (2,6%), te su ostvareni temeljem otvaranja i rada nove ordinacije dentalne medicine i uredne naplate potraživanja, dok su prihodi od sufinanciranja cijene usluge (participacija) povećani za 166.100,00 kn (15%). Ukratko, rezultat poduzimanja kontrolnih mjera i planom utvrđenih aktivnosti u Domu zdravlja Metković rezultirao je ukupnim povećanjem prihoda u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu za 588.043,00 kn.	Povećanje prihoda	588.043,00 kn
2	Koprivničko-križevačka županija	Provedeni su postupci objedinjene javne nabave za usluge opskrbe plinom i električnom energijom, za Koprivničko-križevačku županiju i njene proračunske korisnike iz područja odgoja i obrazovanja, zdravstva i socijalne skrbi. Provedenim postupcima ostvarena je ušteda u iznosu od najmanje 1.336.000,00 kn.	Smanjenje rashoda	1.336.000,00 kn
3	Međimurska županija	Osnovna škola u nadležnosti Županije počela je izdavati račune za pruženu uslugu školske kuhinje djelatnicima škole. Provedbom preporuke, potraživanja su evidentirana u poslovnim knjigama škole, te je naplaćen prihod po toj osnovi u iznosu od 8.000,00 kn.	Povećanje prihoda	8.000,00 kn
4	Primorsko-goranska županija	Muzej u nadležnosti Primorsko-goranske županije pokrenuo je aktivnosti za potrebe apliciranja za projekt revitalizacije (kompletna obnova) kulturne baštine Guvernerove palače i Nugentove kuće u Rijeci, pripremljena je projektna dokumentacija, a sredstva za financiranje odobrena su početkom 2017. godine iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 2.563.485,11 kn.	Prijava i refundacija sredstava iz EU fondova	2.563.485,11 kn
5	Požeško-slavonska županija	Uredio se proces isplate materijalnih prava (bonusi, nagrade, topli obrok, prijevoz) zaposlenih u institucijama kojima se sredstva za plaće osiguravaju u proračunu županije (primjerice Vatrogasna zajednica, Turistička zajednica, Sportska zajednica i sl.). Uvedena je obaveza institucijama o polugodišnjem izvještavanju Županiji o utrošenim sredstvima po osnovi materijalnih prava zaposlenih, te su realizirane aktivnosti doprinijele tome da su se rashodi materijalnih prava na godišnjoj razini smanjili za 39.618,18 kn.	Smanjenje rashoda	39.618,18 kn

Redni broj	Naziv institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
6	Osječko-baranjska županija	Kod proračunskih korisnika u nadležnosti provedena je automatizacija usklađenosti glavne knjige i analitičkih evidencija dugotrajne nematerijalne imovine kroz sustav riznice te su sređene računovodstvene evidencije za 786.999,29 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	786.999,29 kn
7	Sisačko-moslavačka županija	U zdravstvenoj ustanovi u vlasništvu Županije uvedena je kontrola iskazanih potreba za lijekovima sa trenutnim stanjem na zalihama, što je rezultiralo smanjenjem rashoda za nabavu lijekova i potrošnog medicinskog materijala u iznosu od 5.772,12 kn.	Smanjenje rashoda	5.772,12 kn
8	Splitsko-dalmatinska županija	Povećan je broj djelatnika koji rade na održavanju informacijskog sustava, čime su se smanjili rashodi za vanjske usluge održavanja sustava, te ostvarila ušteda u iznosu od 30.000 kn na godišnjoj razini.	Smanjenje rashoda	30.000,00 kn
9	Zagrebačka županija	Zagrebačka županija kao ovlaštena tražitelj refundacije sredstava iz Fonda solidarnosti EU, a vezano za izdatke nastale po osnovi sanacije šteta od poplava, izvršila je dodatnu prijavu na temelju koje se i ostvarila refundacija sredstava po slijedećim osnovama:		
		- refundirani su izdaci gradovima i općinama na području Zagrebačke županije i Županijskoj upravi za ceste, koji se odnose na plaćeni porez na dodanu vrijednost, te je na njihove račune refundirano ukupno 415.000 kn,	Prijava i refundacija sredstava iz EU fondova	415.000,00 kn
		- refundirani su izdaci koje je Zagrebačka županija financirala gradovima i općinama za sanaciju štete, te je na račun Zagrebačke županije refundirano 1.643.651,91 kn,	Prijava i refundacija sredstava iz EU fondova	1.643.651,91 kn
		- refundirani su izdaci koji su naknadno utvrđeni kao prihvatljivi za refundiranje, koji su veći od ukupno odobrenog indikativnog iznosa odluke EU komisije za područje Zagrebačke županije za dodatnih 1.550.044,37 kn, odnosno veći su za 19,4%.	Prijava i refundacija sredstava iz EU fondova	1.550.044,37 kn
GRADOVI				
1	Grad Bjelovar	Provedene su dodatne ex post kontrole financiranja namjene i opravdanosti sportskih klubova, te je zatražen povrat dodijeljenih sredstava iz kojeg su se financirali režijski troškovi, a koji nisu imali osnovu financiranja, u iznosu od 13.697,66 kn.	Povrat sredstava u proračun	13.697,66 kn

Redni broj	Naziv Institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
		Izvršni odbori sportskih klubova donijeli su Odluku o samofinanciranju troškova vozila (goriva i cestarina), čime su se smanjile donacije klubovima za 30.000 kn.	Smanjenje rashoda	30.000,00 kn
		Institucija iz nadležnosti Grada Bjelovara uskladila je računovodstvene evidencije za vrijednost imovine koja im je dana na korištenje (kino dvorana i oprema) u iznosu od 1.658.094,69 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	1.658.094,69 kn
2	Grad Čakovec	Revidirani su interni gradski akti kojima se uređuje financiranje u sportu, te su u 2016. godini smanjeni rashodi Grada po osnovi doznačenih sredstava Zajednici sportskih udruga za 22.000 kn. Zajednica sportskih udruga preuzela je na sebe financiranje kategoriziranih sportaša.	Smanjenje rashoda	22.000,00 kn
		Ojačana je nadzorna uloga nad trgovačkim društvom u vlasništvu, u dijelu određivanja cijena usluga održavanja zelenih površina Grada. Od trgovačkog društva zatraženo je detaljnije obrazloženje kontinuiranog godišnjeg povećanja cijene usluga održavanja zelenih površina, a s obzirom da trgovačko društvo nije u dovoljnoj mjeri argumentiralo potrebu povećanja, cijena usluge koju Grad plaća trgovačkom društvu u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu ostala je ista. Učinak je bio smanjenje rashoda za Grad po osnovi troškova održavanja zelenih površina za 60.000 kn.	Smanjenje rashoda	60.000,00 kn
		Za Grad Čakovec smanjili su se troškovi goriva koji su vezani uz kontrole na licu mjesta, zbog nadzora održavanja zelenih površina. Naime, zatraženo je da gradski službenici dobiju pristup video nadzoru koje koristi trgovačko društvo, za što Grad prethodno nije imao mogućnost. Procijenjeno umanjenje troškova goriva koji su vezani uz nadzor održavanja zelenih površina iznosi 2.500 kn.	Smanjenje rashoda	2.500,00 kn
3	Grad Dubrovnik	Uredio se proces naplate potraživanja po osnovi naknade za isticanje reklamnih poruka. Umjesto zbirnih rješenja naknada za isticanje reklamnih poruka, započeto je izdavanje pojedinačnih rješenja za svaku reklamnu poruku, sa detaljnim lokacijama i površinama kao osnovnim elementima za određivanje cijena. Navedeno je rezultiralo većom naplatom prihoda od isticanja reklamnih poruka u iznosu od 133.416,23 kn.	Povećanje prihoda	133.416,23 kn
		Opomenama i prisilnom naplatom dospjelih, nenaplaćenih potraživanja po osnovi naknada za isticanje reklamnih poruka naplaćen je prihod u iznosu od 191.897,39 kn.	Povećanje prihoda	191.897,39 kn

Redni broj	Naziv institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
		Uredili su se podaci u analitičkim evidencijama prometnih prekršaja u iznosu od 337.343,44 kn. Za provođenje navedene aktivnosti dodatno je unaprijeđen informacijski sustav za nadzor prometa.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	337.343,44 kn
4	Grad Karlovac	Provedena je informatizacija sustava naplate vlastitih prihoda gradskog muzeja (po osnovi ulaznica, kataloga, suvenira) na svim dislociranim područjima u njegovom sastavu, što je doprinijelo većoj naplati prihoda u iznosu od 13.273,50 kn.	Povećanje prihoda	13.273,50 kn
5	Grad Kaštela	Aktiviran je kontrolni mehanizam donošenja odluka o povratu sredstava od studenata koji su temeljem sklopljenih ugovora o stipendiranju sa Gradom Kaštelom bili u obvezi izvršiti povrat novca ukoliko ostvare pravo na još jednu povoljniju stipendiju. Ostvaren je povrat u proračun u iznosu od 21.600 kn.	Povrat sredstava u proračun	21.600,00 kn
		Ažurirane su evidencije obveznika poreza od kuća za odmor što je rezultiralo većom naplatom navedenih prihoda u iznosu od 25.116,26 kn.	Povećanje prihoda	25.116,26 kn
6	Grad Opatija	Sređene su evidencije neevidentiranih obveznika komunalne naknade, uz pomoć korištenja geografskog informacijskog sustava i adresnog modela. Realizacija ove preporuke započeta je još 2012. godine, a dovršena je 2016. godine. Na godišnjoj razini, provedba ove preporuke rezultirala je prosječno većim prihodom po ovoj osnovi od 300.000 kn, kumulativni financijski učinak zaključno sa 2016. iznosi 1.500.000 kn.	Povećanje prihoda	1.500.000,00 kn
		Od mjesnih odbora je zatraženo da se prijedlozi komunalnih projekata dostavljaju na prethodno mišljenje gradskim tehničkim službama. Također, zatraženo je da uz planove komunalnih ulaganja dostavljaju detaljnije troškovnike, kao i predviđenu realizaciju plana radi pravovremenog osiguranja potrebnih proračunskih sredstava. Ojačane su kontrole namjenskog trošenja sredstava, za sredstva koja Grad doznaučuje mjesnim odborima za održavanje manifestacija, te su po toj osnovi smanjeni rashodi za 20.000 kn.	Smanjenje rashoda	20.000,00 kn
		Grad Opatija zaključio je sa trgovačkim društvom u vlasništvu novi sporazum o fakturiranju zakupa sportske dvorane i pružanju kapitalne pomoći Grada za pokriće troškova glavnice kredita koji tereti trgovačko društvo. Sporazumom su detaljnije uređeni financijski odnosi između Grada i trgovačkog društva. Po osnovi istog, Grad Opatija smanjio je rashode za zakup u iznosu od 949.725,00 kn, te je proknjižen iznos kapitalnih rezervi od 3.225.000 kn što ujedno predstavlja iznos povećanja udjela Grada u kapitalu trgovačkog društva u vlasništvu.	Smanjenje rashoda	949.725,00 kn
			Povećanje udjela u vlasništvu trgovačkog društva	3.225.000,00 kn

Redni broj	Naziv institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
7	Grad Osijek	Dodatnim analiziranjem ispravnosti upisa u zemljišne knjige, a sukladno Odluci Gradskog vijeća o preuzimanju sportskih objekata i drugih nekretnina u društvenom vlasništvu na području Grada Osijeka, izvršen je prijenos u vlasništvo Grada Osijeka. Za potrebe uknjiživanja provedena je procjena vrijednosti građevinskog objekta i zemljišta, te je u poslovnim knjigama Grada Osijeka evidentirana vrijednost imovine u iznosu od 914.492,32 kune.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	914.492,32 kn
8	Grad Pazin	Poduzete su mjere za naplatu potraživanja putem opomena, sklapanjem ugovora za obročnu otplatu dospjelih potraživanja i provođenjem ovrha, te su naplaćeni prihodi od zakupa poslovnih prostora u iznosu od 38.786,00 kn.	Povećanje prihoda	38.786,00 kn
9	Grad Rijeka	Izvršeno je sređivanje računovodstvenih evidencija, odnosno ispravci knjiženja po bilančnim pozicijama dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi, u zavisnosti o statusu završnosti projekta. Projekti su stavljeni u upotrebu u iznosu od 35.412.188 kn, donijeta je odluka o isknjižavanju projekata od kojih se odustalo u iznosu od 12.580.520 kn, te su izvršena korektivna knjiženja ekonomske klasifikacije u iznosu od 58.455.401 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	106.448.109,00 kn
10	Grad Rovinj	Provedene su dodatne aktivnosti naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja po osnovi zakupnina poslovnih prostora u vlasništvu Grada, u obliku opomena i ovršnih postupaka, te je naplaćeno 1.209.323,37 kn.	Povećanje prihoda	1.209.323,37 kn
		Analiziranjem polica osiguranja i ugovornih obveza između zakupoprimaca i zakupodavatelja (Grad Rovinj), a vezano za troškove osiguranja od požara i elementarnih nepogoda, te sređivanjem obaveza izbjegnuto je dvostruko plaćanje, odnosno obaveza podmirenja polica osiguranja stavljena je u cijelosti na teret zakupoprimca, što je rezultiralo smanjenjem rashoda Grada Rovinja za 6.000 kn.	Smanjenje rashoda	6.000,00 kn
11	Grad Sisak	Osnovano je povjerenstvo koje je provelo detaljne analize naplativosti potraživanja, te je za potraživanja za koja je nastupila zastara po bilo kojoj osnovi, Gradsko vijeće Grada Siska na temelju mišljenja povjerenstva donijelo Odluku o otpisu potraživanja u iznosu od 37.730.403,00 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	37.730.403,00 kn
12	Grad Slavonski Brod	Upravni odjel za školstvo, u osnovnoj školi u nadležnosti, proveo je naknadne kontrole obračunatih dnevnica, putnih troškova i rashoda po ugovorima o djelu što je rezultiralo povratom u proračun u iznosu od 31.693 kn.	Povrat sredstava u proračun	31.693,00 kn
		Utvrđeno je za koje se poslove mogu sklapati ugovori o djelu, a za koje ugovori o radu, što je rezultiralo smanjenjem rashoda za intelektualne usluge po osnovi ugovora o djelu koji idu na teret proračuna Grada u iznosu od 10.000 kn.	Smanjenje rashoda	10.000,00 kn

Redni broj	Naziv institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
		<p>Grad Slavonski Brod je sklopio ugovore sa Zajednicom sportskih klubova u okviru kojih je precizirana namjena korištenja sredstava koje Grad doznačuje Zajednici sportskih klubova, a Zajednica sportskih klubova potom sportskim klubovima. Nadalje, Zajednica sportskih klubova je obavezana na sklapanje ugovora sa sportskim klubovima, a klubovi su obavezani vjerodostojnom dokumentacijom pravdati namjenu korištenja sredstava. Uvođenjem ovog mehanizma, u 2016. godini smanjeni su rashodi Grada za financiranje sportskih klubova u iznosu od 360.000 kn.</p> <p>Ugovornim odredbama definirani su rokovi za dostavu ulaznog računa trgovačkog društva Gradu Slavonskom Brodu, a vezano za usluge održavanja komunalne infrastrukture, kako bi se nastali rashodi po toj osnovi evidentirali u izvještajnom razdoblju na koje se odnose. Računovodstvene evidencije sređene su za 282.500 kn što je doprinijelo i kvalitetnijoj podlozi za planiranje likvidnosti proračuna Grada.</p>	Smanjenje rashoda	360.000,00 kn
			Sređivanje računovodstvenih evidencija	282.500,00 kn
13	Grad Trogir	Uređen je sustav obveznika komunalnog doprinosa po osnovi izgradnje i legalizacije, te su sređene računovodstvene evidencije uz zaduživanje po obveznicima i evidentiranje prihoda po istima u iznosu od 142.644,92 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	142.644,92 kn
14	Grad Umag	Grad Umag preuzeo je vođenje knjigovodstva za Područnu vatrogasnu zajednicu, koja je do tada bila korisnik vanjskih računovodstvenih usluga, te su započete aktivnosti na sređivanju knjigovodstvenih evidencija prihoda, rashoda, imovine i obveza. Dio gradova i općina Istarske županije koji participiraju u financiranju Područne vatrogasne zajednice, nije redovito i cjelovito podmirivalo svoje obveze koje proizlaze iz Zakona o vatrogastvu i akata Istarske županije, te je Grad Umag iz svog proračuna podmirivao razliku neuplaćenog iznosa potrebnog za financiranje PVZ-e. Odlukom skupštine PVZ-e definirani su iznosi korekcija temeljem kojih su gradovi i općine izvršili usklađenja iznosa planiranih za financiranje PVZ-e u svojim proračunima, kako bi se osigurala sredstva za redovito i cjelovito podmirivanje njihovih obveza prema PVZ-i. Navedeno je u 2016. godini rezultiralo smanjenjem rashoda za financiranje PVZ-e u proračunu Grada Umaga za 564.000 kn.	Smanjenje rashoda	564.000,00 kn

Redni broj	Naziv institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
15	Grad Vukovar	Provedene su ex post kontrole namjenskog utroška sredstava dodijeljenih po više osnova: poticaja za gospodarstvo, stipendija i financiranja udruga. Primjena ove kontrole rezultirala je povratom nenamjenski utrošenih sredstava u gradski proračun u ukupnom iznosu 486.407,27 kn, što uključuje povrate poticaja za gospodarstvo u iznosu od 194.757,27 kn, s osnove stipendiranja 290.950 kn, te 700,00 kn povrata od strane udruga.	Povrat sredstava u proračun	486.407,27 kn
16	Grad Zagreb	Srednje strukovne škole Grada Zagreba, u kojima se između ostalog provodi obrazovanje odraslih, donijele su pisane procedure za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate vlastitih prihoda, u kojima se najveći udio odnosi na potraživanja za usluge obrazovanja odraslih. Procedurama su propisani postupci vezani uz pravodobno, sustavno i kontinuirano poduzimanje mjera naplate vlastitih prihoda. Slijedom navedenog, na bazi 31 srednje strukovne škole, naplata vlastitih prihoda povećana je za 4,5%, te su dospjela, a nenaplaćena potraživanja u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu smanjena za 1.332.593,03 kn.	Povećanje prihoda	1.332.593,03 kn
		Nadležni Ured Grada Zagreba uputom je naložio naplatu prehrane zaposlenika svih dječjih vrtića, što se do provedbe preporuke unutarnje revizije provodilo parcijalno. Provedbom preporuke, prihodi s osnove naplate toplog obroka zaposlenicima svih vrtića u odnosu na 2015. godinu povećali su se za 1.892.471 kn.	Povećanje prihoda	1.892.471,00 kn
		Ustanova upravljanje športskim objektima poduzela je mjere naplate potraživanja (opomenama) po osnovi najma poslovnih prostora, te naplatila veće prihode u odnosu na 2015. godinu za iznos 943.137 kn.	Povećanje prihoda	943.137,00 kn
		U Domu zdravlja Centar intenziviralo se poduzimanje mjera naplate potraživanja po osnovi koncesijskog zakupa, tržišnog zakupa i ugovora o korištenju prostora (233 prostora), što je rezultiralo većom naplatom dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja za 60%, odnosno za 717.679,05 kn.	Povećanje prihoda	717.679,05 kn
		U 2 (dva) vrtića Grada Zagreba poduzete su mjere razdvajanja utroška namirnica za djecu i zaposlenike ustanova, te se evidentiraju zasebno, čime je trošak za prehranu djece u 2016. godini u odnosu na trošak iz 2015. godine realnije iskazan, odnosno smanjen za 138.547,90 kn.	Smanjenje rashoda	138.547,90 kn
		Provedene su naknadne kontrole trošenja sredstava, te je utvrđena obveza za povrat nenamjenskog utroška dodijeljenih tekućih donacija u gradski proračun u iznosu od 26.223,69 kn.	Povrat sredstava u proračun	26.223,69 kn

Godina (201)	Naziv institucije	Opis poduzetih aktivnosti temeljem preporuka unutarnje revizije	Područje učinka	Financijski učinak
		Proveden je cjeloviti godišnji popis imovine i obveza sukladno zakonskim propisima i uputama nadležnih tijela, te je u poslovnim knjigama za 54 dječja vrtića Grada Zagreba usklađeno knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem imovine i obveza u iznosu od 4.149.031 kn.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	4.149.031,00 kn
		Dječji vrtić Grada Zagreba uredio je godišnju evidenciju materijalne imovine živežnih namirnica u iznosu od 649.950,14 kn, na način da ista sadrži cjelovite podatke o nabavi namirnica uključujući i one nabavljene kroz postupke objedinjene javne nabave od strane Grada.	Sređivanje računovodstvenih evidencija	649.950,14 kn
		UKUPNO OSTVARENI FINANCIJSKI UČINCI U 2016. TEMELJEM PROVEDENIH PREPORUKA UNUTARNJE REVIZIJE		218.182.420,96 kn

Prilog 4: Popis tablica i grafikona

Broj tablice/ grafikona	NAZIV TABLICE/GRAFIKONA	Broj stranice
	TABLICE	
1	Pregled broja obveznika dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. Ministarstvu financija i broj obveznika koji su dostavili Izjavu	3.
2	Broj zaprimljenih Izjava 1a i Izjava 1b u 2016. te udio Izjava 1b u odnosu na ukupan broj Izjava o fiskalnoj odgovornosti u 2016.	4.
3	Pregled broja Izjava 1a i Izjava 1b po korisnicima proračuna za 2015. i 2016.	5.
4	Struktura odgovora po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u 2016. za razine korisnika proračuna	5.
5	Pregled broja korisnika proračuna koji su prema područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti uočili slabosti i nepravilnosti	7.
6	Pregled ukupnog broja utvrđenih slabosti za državnu razinu po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2015. i 2016. godinu	7.
7	Pregled ukupnog broja utvrđenih slabosti na lokalnoj razini po područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2015. i 2016. godinu	13.
8	Broj korisnika proračuna obveznika dostave Mišljenja unutarnje revizije za 2016. Ministarstvu financija i broj korisnika proračuna koji su Mišljenje dostavili	22.
9	Broj obavljenih unutarnjih revizija u 2016. po korisnicima proračuna i područjima	22.
10	Iskazana mišljenja unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola u 2016.	23.
11	Status provedbe preporuka unutarnje revizije u 2016.	24.
12	Financijski učinci unaprjeđenih sustava unutarnjih kontrola na temelju provedenih preporuka unutarnje revizije u 2016.	25.
13	Usporedni pregled financijskih učinaka unaprjeđenih sustava unutarnjih kontrola temeljem provedbe preporuka unutarnje revizije za 2015. i 2016.	27.
14	Pregled konsolidiranih proračuna, broja institucija iz nadležnosti te statusa ustrojstvenih jedinica za financije u ministarstvima	33.
15	Pregled broja korisnika proračuna obveznika uspostave unutarnje revizije i broja korisnika proračuna koji su uspostavili unutarnju reviziju	34.
16	Pregled načina uspostave unutarnje revizije	35.
17	Pregled broja korisnika proračuna s obzirom na broj popunjenih radnih mjesta u unutarnjoj reviziji na 31. prosinca 2016.	37.

GRAFIKONI

1	Struktura odgovora u području planiranja proračuna, prema razinama korisnika proračuna	6.
2	Struktura odgovora u području izvršavanja proračuna, prema razinama korisnika proračuna	6.
3	Struktura odgovora u području javne nabave, prema razinama korisnika proračuna	6.
4	Struktura odgovora u području računovodstva, prema razinama korisnika proračuna	6.
5	Struktura odgovora u području izvještavanja, prema razinama korisnika proračuna	7.
6	Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina ministarstava	12.
7	Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina središnjih državnih ureda	12.
8	Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina ostalih korisnika državnog proračuna razine razdjela	13.
9	Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina županija	18.
10	Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina gradova	19.
11	Udio utvrđenih slabosti po područjima iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. - razina općina	19.
12	Pregled broja korisnika proračuna s obzirom na način uspostave unutarnje revizije	36.